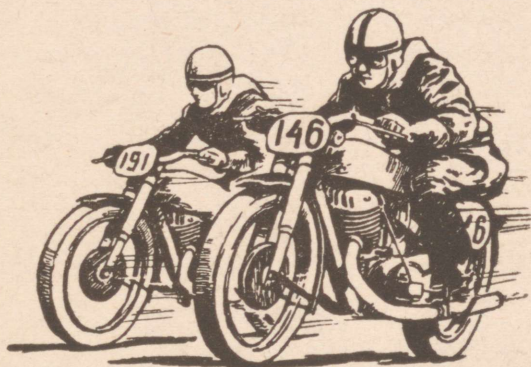

VÕISTLUSMÄÄRUSED

AUTO- JA MOOTORRATA- SPORT

A-19953 II

Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõu-
kogu juures asuva Üleliidulise Keha-
kultuuri- ja Spordikomitee poolt
9. juulil 1952. a.

AUTO- JA
MOOTORRATTASPORT

Võistlusmäärused

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1954

Originaali tiitel:

Автомобильный и мотоциклетный спорт.

Правила соревнований.

«Физкультура и спорт»
Москва, 1952 г.

2

Tartu Riikliku Olikooli
Raamatukogu

22756

I. VÕISTLUSTE LIIGID, DISTANTSID JA ISELOOM

§ 1. Võistluste liigid

1. Autovõistlused:

a) maanteeõiduvõistlused sirgteel mööda viimistletud teekattega maanteed kahe või mitme punkti vahelisel marsruudil;

b) maanteeõiduvõistlused ringrajal mööda viimistletud teekattega kinnise kõverjoone kujulist looklevat maanteed, kus on keerukaid kurve, tõuse ja langusi;

c) autokross murdmaastikul kahe või mitme punkti vahel ühesuunalisel või kõverjoonekujulisel marsruudil;

d) erivõistlused: täpsussõidus, juhtimise meisterlikkuses kunstlike takistuste läbimisega, kütteaine kokkuhoius, tänavaliiklemise eeskirjade tundmises jt.

2. Mootorrattavõistlused:

a) maanteeõiduvõistlused sirgteel mööda viimistletud teekattega maanteed kahe või mitme punkti vahelisel marsruudil;

b) maanteeõiduvõistlused ringrajal mööda viimistletud teekattega kinnise kõverjoone kujulist looklevat maanteed, kus on keerukaid kurve, tõuse ja langusi;

c) trekisõiduvõistlused erilistel mootorrattatrekkidel, hipodroomidel ja jääradadel;

d) mootorrattakross murdmaastikul kahe või mitme punkti vahel ühesuunalisel või kõverjoonekujulisel marsruudil;

e) erivõistlused: juhtimise meisterlikkuses kunstlike takistuste läbimisega, kütteaine kokkuhoius, tänavaliiklemise eeskirjade tundmises jt.

§ 2. Võistlusdistsid

1. Maanteeõiduvõistlused autodele ja mootorratastele sirgteel viiakse läbi distantsidel 1, 5, 10, 50, 100, 200, 500 ja 1000 km, lisaks sellele autodele distantsidel 3000 ja 5000 km.

Linnadevahelisi maanteeõiduvõistlusi sirgteel võib läbi viia distantsidel, mis võrduvad linnadevahelisele kaugusele.

2. Maanteeõiduvõistlusi ringrajal autodele ja mootorratastele võib läbi viia igasugustel distantsidel kuni 500 km.

3. Trekisõiduvõistlused viiakse läbi distantsidel 5—20 ringi (5—50 km).

4. Auto- ja mootorrattakrosse võib läbi viia distantsidel 20—300 km.

5. Erivõistlused viiakse läbi distantsi piiramata.

§ 3. Võistluste iseloom

1. Oma iseloomu järgi eristatakse võistlusi sõltuvalt nende põhilistest eesmärkidest ja liigitatakse individuaal-, meeskondlikeks, individuaal-meeskondlikeks, klassifikatsiooni- ja vabrikumarkide võistlusteks.

2. Individuaalvõistlustel ilmneb üksikvõistleja spordimeisterlikkus. Nendel võistlustel arvestatakse tagajärgi ainult personaalselt igale võistlejale.

3. Meeskondlikel võistlustel ilmneb meeskonna spordimeisterlikkus ja koostöö. Nendel võistlustel arvestatakse tagajärgi ainult meeskonnale tervikuna.

4. Individuaal-meeskondlikel võistlustel ilmneb üheaegselt üksikvõistlejate spordimeisterlikkus ja meeskonna koostöö. Nendel võistlustel arvestatakse tagajärjed üheaegselt igale võistlejale ja meeskonnale tervikuna.

5. Klassifikatsioonivõistlustel ilmneb iga osavõtja sportliku saavutuse vastavus üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni sellele või teisele normile võistlejale spordijärgu omistamiseks või selle tõstmiseks.

6. Vabrikumarkide võistlustel ilmneb mitmesuguste tehaste poolt seeriaviisi toodetud autode ja mootorrataste kvaliteet ja tehniline täiuslikkus. Nendel võistlustel võib

arvestada tagajärgi tehastele, meeskondadele ja võistlejatele.

7. Võistluste iseloom ja tagajärgede arvestamise viis määratakse kindlaks igal erijuhul võistlusjuhendiga.

II. VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISE TINGIMUSED

§ 4. Meteoroloogilised tingimused

1. Auto- ja mootorrattavõistluste läbiviimisel peab alati arvestama ilmastikku ja päeva kestust.

2. Raskendatud nähtavusega ilmastiku puhul on keelatud alustada auto- ja mootorrattavõistlusi kõigis võistlusliikides.

3. Juhul, kui pärast ükskõik millise võistluse algust nähtavus kogu marsruudil või marsruudi üksikutel osadel halveneb, on võistleja kohustatud valima ja säilitama ohutu liiklusrežiimi või katkestama võistluse.

4. On keelatud alustada ükskõik millist maanteeõidu võistluse ala siis, kui teepinnas on märg.

5. Saju korral kogu marsruudil või marsruudi üksikutel osadel pärast maanteeõiduvõistluse algust on võistleja kohustatud vähendama kiirust ja säilitama ohutu liiklusrežiimi või katkestama võistluse teepinnase kuivamiseni.

6. On keelatud läbi viia ükskõik milliseid auto ja mootorrattavõistlusi antud maakohale Riikliku Sanitaarinspektori poolt kindlaks määratud temperatuurist madalama temperatuuri puhul.

7. Ei ole lubatud läbi viia maanteeõiduvõistlusi sirgteel autodele ja mootorratastele distantsidel 1, 5 ja 10 km juhul, kui tuule tugevus on üle 5 palli, kiirus üle 10 m/sek. ja suund liiklemisteljele 30° — 150° nurga all.

8. Auto- ja mootorrattakrosse võib läbi viia ükskõik millisel aastaajal ja mistahes ilma puhul, välja arvatud juhud, mis on ette nähtud käesoleva paragrahvi 2. ja 6. punktis. Krosside läbiviimisel tuleb arvestada marsruudi komplitseerituse muutmise võimalust meteoroloogiliste tingimuste muutumisel.

§ 5. Ohutusabinõud

1. Auto- ja mootorrattavõistluste õige ettevalmistamise ja eduka läbiviimise tähtsamateks tingimusteks on ohutusabinõude üksikasjaline läbitöötamine ja õigeaegne range täitmine, et kindlustada võistlejate ja pealtvaatajate julgeolek ning masinate riketeta säilimine.

2. Ohutusabinõude hulka kuuluvad:

marsruudi või raja õige valik ja selle varustamine vastavalt võistlusliigile;

julgustuse organiseerimine võistlusmarsruudil;

täpse korra ja organiseerituse säilitamine võistlustel;

kohtunike, võistlejate ja pealtvaatajate kõrge distsipliin võistluste kestel;

liiklusmäärustest kinnipidamine võistlusmarsruudil või -rajal võistlejate poolt;

laidaldane võistlustest teatamine;

side organiseerimine marsruudil ning hea informatsioon võistluste käigust võistlejaile ja pealtvaatajaile;

tulekaitse abinõude organiseerimine.

3. Võistluste organiseerijatel lasub vastutus ohutusabinõude õigeaegse ja täieliku täitmise eest.

4. Võistlusi ei või alata, kui pole täidetud käesoleva määrustikuga kehtestatud või kohtunike kolleegiumi poolt tegelikust olukorrast lähtudes vajalikuks peetud täiendavad ohutusabinõud.

5. Õnnetusjuhtumite puhul, mis on tekkinud ühe või mitme võistleja poolt määrustest mittekinnipidamise tõttu ja mis tõid kaasa kehalisi vigastusi võistlejaile endile või kolmandatele isikutele, samuti vigastasid võistlejate või kolmandate isikute masinaid, kannavad kogu vastutust (kriminaal- ja tsiviilvastutust) vahetult süüdlased.

6. Kõigi õnnetusjuhtumite puhul, mis tõid endaga kaasa kehalisi vigastusi inimestele, tuleb viivitamatult koha peal teostada juurdlusti. Kõigist juhtumitest, mis tõid endaga kaasa raskeid vigastusi võistlejaile või kolmandatele isikutele, tuleb pärast sama päeva võistluste lõppemist kirjalikult ette kanda vastavale kehakultuuri- ja spordivalitsusele (tervishoiuosakonnale).

7. Kõikidel auto- ja mootorrattavõistlustel tuleb kindlaks määrata ohutud kohad võistlejaile, pealtvaatajaile ja masinatele ning need eraldada kõiatega või teiste piirde-

vahenditega, samuti välja panna või levitada lehekestel juhiseid pealtvaatajaile.

8. Maanteeõiduvõistluste ajal on kategooriliselt keelatud inimeste, masinate ja mistahes esemete asumine teetammil marsruudi (raja) piirides, hoovõtu- ja pidurdusaladel, võistlustel tagasipöördumisega aga ka 500 m ulatuses pöördepunktist. Samuti on keelatud teetammi ületamine ükskõik missugust liiki transpordil, pealtvaatajail ja teistel kõrvalistel isikutel.

9. Mitmesuguse marsruudi- (raja-) varustuse, kohunike- ja sanitaarmasinate paigutamine, samuti kohunike ja meditsiinilise personali liikumine on lubatud teeservi ületamata ja ainult maantee sirgetel lõikudel.

10. 200 m ulatuses enne kurvi (pöördepunkti), kurvil (pöördepunktis) ja 200 m ulatuses pärast kurvi (pöördepunkti) ei tohi teeservadel asetseda mingisuguseid kõrvalisi esemeid. Alalised tee-ehitised, mis asuvad teeservadel eelpoolmainitud piirides, peavad olema kaetud õlgedest patjade või saepurukottidega.

11. Puud, postid ja teised takistused, mis asuvad kurvide välisserval ohtlikus läheduses rajale, tulevad kõrvaldada või varjata õlgedest patjade või saepurukottidega.

12. Maanteeõiduvõistluste puhul teelõikudes, kus raja suund järsult muutub, esialgne suund aga jätkub teena, mis ei moodusta endast raja osa, tuleb need haruteed jätta avatuks ja tõkestamata ning 200 m ulatuses vabaks jalakäijate ja masinate liiklusest.

13. Maanteeõiduraja ohtlike kohtade lähedusse tuleb tingimata paigutada hoiatusmärgid, mis asetsevad nähtaval kohal tee äärel 100—300 m enne ohtlikku kohta.

14. Maanteeõiduvõistlusi distantidel kuni 1000 km lubatakse läbi viia ainult kõrvalisele liiklusele suletud marsruudil.

15. Võistluste organiseerijad kindlustavad raja täieliku julgestuse, raja sulgemise kõrvalisele liiklusele, küllaldase arvu kontrollide ja julgestuspostide paigutamise piki kogu rada. Tugevdatud julgestuspostid tuleb paigutada starti, finišisse, ristteedele, teeharudele ja kurvidele, ülesõidukohtadele, sildadele, lohkude ja tammide juurde ning pealtvaatajate kogunemiskohtadesse.

16. Raja osad, mis läbivad asustatud punkte, peavad võistluste ajal olema täielikult piiratud julgestustoimkonna poolt.

Elanikkonnale tuleb õigeaegselt ette teatada võistlustest ja raja sulgemise ajast.

17. Enne iga maanteeõiduvõistlust võimaldatakse kõigil sellest osavõtjail tutvuda rajaga.

§ 6. Võistluste kestus, edasilükkamine, tingimuste muutmine ja võistluste ärajätmine

1. Auto- ja mootorrattavõistlused maanteeõidus distantsidel kuni 1000 km tuleb läbi viia päeva ajal. Linnadevahelisi maanteeõiduvõistlusi distantsidel üle 1000 km lubatakse läbi viia öisel ajal, kasutades välisvalgustust.

2. Trekisõiduvõistlusi mootorratastel lubatakse läbi viia öhtuti ja öisel ajal hea kunstliku valgustuse juures kogu treki, hipodroomi või jääraja territooriumil.

3. Võistluste läbiviimise päevad ja kellaajad peavad olema võistluste kavas ja juhendis ette nähtud nii, et oleks võimalik võistlusi edasi lükata, kui ilmastik ei vasta määrustiku nõuetele.

4. Võistluste alguse edasilükkamist teisele kellaajale ja päevale võib teostada järgmistel juhtudel:

a) ebasoodsate meteoroloogiliste tingimuste puhul (vt. § 4);

b) kui ei ole tagatud ohutusabinõud (vt. § 5);

c) võistluste mitteküllaldase ettevalmistuse puhul, mis ei võimalda nende edukat läbiviimist.

5. Õigus võistluste edasilükkamiseks teisele kellaajale on võistluste kohtunike kolleegiumil.

6. Õigus võistluste edasilükkamiseks teisele päevale on ainult sellel organisatsioonil, kes kinnitas võistlusjuhendi ja -kava. Sama organisatsioon võib eelnevalt anda kohtunike kolleegiumile õiguse võistluste edasilükkamiseks teisele päevale.

7. Otsuse vastuvõtmise puhul võistluste edasilükkamiseks teisele kellaajale või päevale tuleb sellest kohe teatada kõikidele võistlejatele, pealtvaatajatele ja teistele asjast huvitatud isikutele.

8. Õigus muuta võistlusjuhendiga kindlaksmääratud tingimusi — võistluste liiki, distantsi, iseloomu ja tagajärgede arvestamise süsteemi — on üksnes sellel organisatsioonil, kes kinnitas võistlusjuhendi, ja seda ainult kuni võistluste alguseni, kusjuures ta on kohustatud sel-

lest teatama kõikidele võistlustest osavõtvatele organisatsioonidele. Kohtunike kolleegiumil ei ole õigust muuta võistlusjuhendiga kindlaks määratud tingimusi.

III. MASINATE TUUBID JA KLASSIFIKATSIOON

§ 7. Üldised nõuded võistlustele lubatavate masinate kohta

1. Auto- ja mootorrattavõistlused NSV Liidus viiakse läbi ainult kodumaise päritoluga masinatel. Masinaid, millel on üksikuid välismaise päritoluga detaile või agregate, võistlustele ei lubata.

2. Võistlustest osavõtuks üles antud masina juures mingisuguste välismaise päritoluga agregaatide või detailide avastamisel diskvalifitseeritakse võistleja antud võistluseks. Välismaise päritoluga agregaatide või detailide avastamisel masina juures pärast võistlust annulleeritakse võistleja poolt nimetatud masinal saavutatud tagajärg ja võistleja diskvalifitseeritakse kindlaks tähtajaks.

3. Võistlustele lubatud autod ja mootorrattad liigitatakse tüüpide järgi tänavasõidu-, sport- ja võidusõidumasinatega.

Tänavasõidumasinatega loetakse tehastes massiliselt toodetud standardseid autosid ja mootorrattaid.

Sportmasinatega loetakse kohandatud (täiustatud) standardsed või spetsiaalselt sportlikeks eesmärkideks ehitatud sundtäiteta (kompressorita) mootoriga autosid ja mootorrattaid.

Võidusõidumasinatega loetakse spetsiaalselt suurimate kiiruste saavutamiseks ehitatud sundtäitega (kompressoriga) mootoreid omavad autod (ühe- ja kaheistmelised) ja mootorrattad.

4. Sõltuvalt mootori töömahu suuruselt (litraažist) jagatakse iga tüüpi autod ja mootorrattad klassidesse.

5. Mootori töömaht (litraaž) määratakse kindlaks valemi järgi

$$V = \frac{3,14 \cdot d^2 s \cdot i}{4} \text{ cm}^3,$$

kus d — silindri diameeter (sentimeetrites),

s — kolvikäik (sentimeetrites),

i — silindrite arv.

Silindri d.ameeter ja kolvikäik mõõdetakse täpsusega 0,02 mm.

6. Võistleja vastutab oma masina mootori töomahu õige ülesandmise eest.

Kohtunike kolleegium on kohustatud üle mõõtma nende masinate mootorite töomahu, millel püstitati rekordid või saavutused ja kõigil juhtudel, kui ülesantud töomahu õigsuses tekib kahtlusi.

7. Masinad, mille mootori ülesantud töomahus tekib kahtlusi või mille kohta on esitatud protest, võidakse lubada võistlustele protesti all.

8. Mootori töomahu kontrollimine masinatel, millel püstitati rekordid või saavutused, viiakse läbi hiljemalt 24 tunni jooksul pärast võistluste lõppu, aga masinatel, mis võistlesid protesti all — kohe pärast finišeerimist.

Kohtunike kolleegiumil on õigus oma äranägemisel kuni võistluste lõpuni läbi viia mootori töomahu kontrollmõõtmist ja mõõta mootori vajalikke parameetreid ükskõik millisel masinal.

Sellise masina mootori töomahu kontrollmõõtmist, millega võistlejal lähemal päeval seisab ees osavõtt võistlustest, võib kohtunike kolleegium võistleja kirjaliku avalduse põhjal edasi lükata hilisemale tähtajale, kui eespool märgitud. Sel juhul peab ülemõõtmisele kuuluv masin asuma kohtunike kolleegiumi kontrolli all, et ära hoida võimalusi mootori töomahu muutmiseks kuni ülemõõtmiseni.

9. Kui kontrollmõõtmise tulemusena mootori töömaht osutub suuremaks (ükskõik millises ulatuses) sellele klassile määratud maksimaalsest töomahust, milles masin on üles antud, annulleeritakse võistleja poolt sellel masinal näidatud tagajärg.

10. Antud võistlusala ja -distanti, mida võistleja alustas teatud masinal, peab ta lõpetama samal masinal. Masinat vahetada sel juhul ei lubata.

11. Kõrgete sportlike näitajate saavutamise kindlustamiseks on lubatud autode ja mootorrataste juures läbi viia konstruktiivseid muudatusi.

Võistlusteks ettevalmistamise ajal tehtud muudatused masina konstruktsioonis ei tohi saada ohtlikuks võistlejaile ja pealtvaatajaile masina kasutamisel võistlustel.

12. Läbimisvõime tõstmiseks võib masinat varustada

mitmesuguste abinõudega (naelad, ketid, suusad jne.) mis on kindlaks määratud võistlusjuhendiga.

13. Võistlusjuhendiga võib piiritleda võistlustest osavõtvate autode ja mootorrataste juures teostatavate konstruktiivsete muudatuste ulatust.

14. Võistlusi võib läbi viia eraldi autodele ja mootorratastele ainult kindlaksmääratud tüüpidega: tänavasõidu-, sport- ja võidusõidumasinatel või tänavasõidu- ja sportmasinatel koos, ilma et neid tüüpidesse jagataks.

15. Võidusõidumasinaid ei lubata võistlustele võrdsetel tingimustel tänavasõidu- ning sportautode ja -mootorratastega.

16. Autovõistlused (kiirusvõistlused ja krossid) viiakse läbi klasside või automarkide kaupa; krosse võib peale selle läbi viia ka autode kandejõu järgi.

Krosside läbiviimisel autode kandejõu järgi eraldatakse kõrgendatud läbimisvõimega autod erigruppidesse.

17. Võistleja vastutab täielikult masina vastavuse eest võistlusmäärustele ja võistlusjuhendile, samuti tema poolt kohtunike kolleegiumile masina kohta antud andmete täpsuse ja õigsuse eest.

§ 8. Autode klassifikatsioon ja nõuded nende kohta

1. Võistluste läbiviimisel jagatakse autod mitmesse klassi, igaühele neist on omane mootori minimaalne ja maksimaalne töömaht. Igat autode klassi iseloomustab mootori maksimaalne töömaht.

Autod jagatakse järgmistesse klassidesse:

mootori maksimaalse töömahuga	kuni	250 ccm ³
"	"	350 "
"	"	500 "
"	"	750 "
"	"	1100 "
"	"	1500 "
"	"	2000 "
"	"	3000 "
"	"	5000 "
"	"	8000 "
	üle	8000 "

2. Autod ei tohi oma konstruktsioonilt olla ohtlikud võistlejaile ega ümberolijaile.

3. Autodel peavad olema porikaitsed kõigil neljal rattal

(erandid lubatakse võidusõiduautodele), mis asetsevad rataste kohal ja katavad vähemalt ühe kolmandiku ratta übermõõdust. Kui auto rattad on kaetud kerega (tervelt või osaliselt), peavad kõik porikaitse ja kere kokku rahuldama samu nõudeid. Porikaitsete laius peab olema suurem väliskummi läbimõõdust. Porikaitse kinnitatakse auto kere või raami külge. Porikaitsete kinnitamine telgedele on keelatud.

4. Auto mootorikate peab tihedalt katma vahemaa radiatori ja kere vahel ning olema kindlalt kinnitatud.

5. Igal autol peavad olema järgmised seadmed: helisignaali, tagasivaatepeegel (ei ole kohustuslik võistlustel 1, 5 ja 10 km distantsil), kindlalt töötavad pidurid (sealjuures jalgpidor kõigile ratastele) ja väljalaskesüsteem, mis suunab töötanud gaasid paralleelselt teepinnaga. Võistluste puhul üle 1000 km distantsil peavad olema valgustusseadmed.

Kui kaasasõitjaid ei ole, peavad sportautode tagaistmed olema kaetud erilise kattega.

Juhiiste peab olema mootorist eraldatud vaheseinaga kaitseks mootori süttimise puhul.

6. Autode koormuse norm ja iseloom määratakse kindlaks võistlusjuhendiga.

Krossidel pole lubatud masinate koormamine pudenevate ainetega neid eelnevalt pakenditesse paigutamata.

§ 9. Mootorrataste klassifikatsioon ja nõuded nende kohta

1. Võistlustele lubatavad mootorrattad jagatakse kahte kategooriasse: soolomootorrattad ja külgvankriga mootorrattad.

Iga kategooria jagatakse mitmesse klassi, kusjuures igal klassil on olemas mootori minimaalne ja maksimaalne töömaht. Iga klassi iseloomustab mootori maksimaalne töömaht.

2. Soolomootorrattad jagatakse järgmistesse klassidesse:

mootori maksimaalse töömahuga	kuni	100 ccm ³
"	"	125 "
"	"	250 "
"	"	350 "
"	"	500 "
"	"	750 "
"	"	1000 "

3. Külgvankriga mootorrattad jagatakse klassidesse:

mootori maksimaalse töömahuga	kuni	350 ccm ³
" " "	"	500 "
" " "	"	750 "
" " "	"	1000 "

4. Individuaalvõistlused viiakse läbi mootorrataste kategooriate ja klasside kaupa.

5. Igal mootorrattal peab olema: kaks eraldi töötavat pidurit, kusjuures kumbki neist peab tagama masina täieliku valitsemise ja peatamise; sadul või spetsiaalne, kindlalt kinnitatud padi juhi jaoks; porikaitsed kõigil ratastel, mis peavad vähemalt 10 mm mõlemalt poolt üle kummi ulatuma ning katma tagumise ja külgvankri ratta übermõõdust vähemalt 180°, esiratta übermõõdust vähemalt 120°; ketikaitsed mootori- ja tagaketil.

Mootorratta juhtraua laius ei tohi ületada 90 cm.

Klintšerkummide (viltuse äärisega kummide) kasutamine on keelatud.

6. Sumbutajate kasutamine ei ole mootorrattavõistlustel kohustuslik, aga nende puudumisel peavad kõik töötanud gaasid väljuma läbi ühe või mitme vähemalt 50 cm pikkuse toru. Torud peavad olema konstrueeritud nii, et nad ei tekitaks põletusohtu, ei läheks kinnitusest lahti ning et töötanud gaasid ei tõstaks teel tolmu või nende kaudu eralduv õli ei langeks kummidele.

7. Külgvankri konstruktsioon maanteeõiduvõistlusteks sirgteel peab olema täielikult lõpule viidud, kõlbulik sõitmiseks kaasasõitjaga ning varustatud kindlate tugeodega kaasasõitjate kätele ja jalgadele. Külgvankri vertikaalse põiklõike pind peab täielikult katma nelinurga laiusoga 40 cm ja kõrgusega 30 cm või poolringi diameetriga 54 cm.

Maanteeõiduvõistlustel ringrajal ja krossidel võib kasutada platvorm-külgvankrit põhjapinnaga vähemalt 60×120 cm, mis on varustatud kindlate tugede ja käepidemetega. Külgvankri rataste vahe peab olema vähemalt 80 cm. Kõigi rataste kummide mõõdud peavad olema ühesuurused. Külgvankri ratas peab seestpoolt olema kaetud kattega, mis ulatub külgvankri põranda (platvormi) tasemeni.

§ 10. Masinate numbrid

1. Igale autole ja mootorrattale tuleb ükskõik mis-suguse võistluse ajaks kinnitada eriline numbrimärk.

2. Autode numbrimärgid, arvult neli, peavad olema kinnitatud nähtavale kohale kere mõlemale küljele, ette ja taha; nende asemel võib ka värvida numbrid auto ustele. Külgmiste ja tagumiste numbrite mõõted: kõrgus 50 cm, laius 30 cm, joone laius 5—6 cm; esimese numbrimõõted on vastavalt kaks korda väiksemad.

3. Mootorrataste numbrimärgid, arvult kolm, peavad olema kõvast ja vastupidavast materjalist, kujult elliptilised. Märgi mõõtmed on 28×23 cm. Numbrite minimaalsed mõõtmed: kõrgus 14 cm, laius 6 cm, joone laius 2,5 cm. Üks numbrimärk kinnitatakse vertikaalselt ja rist-suunas mootorratta pikiteljega tema esiküljele. Kaks teist numbrimärki kinnitatakse mõlemale poole tagaratast raami külge.

Külgvankriga mootorratastel kinnitatakse kolmas numbrimärk külgvankri ratta välise külje kohale.

4. Numbrid numbrimärkidel peavad olema väga selged, kusjuures nii numbrid kui ka aluspind peavad olema värvitud mattvärviga, mis päikese käes ei helgi.

5. Pole lubatud vähendada numbrimärgi mõõtmeid, samuti painutada numbrimärke, katta või varjata neid mootorratta detailidega.

6. On keelatud kasutada mingeid teisi numbrimärke peale nende, mis on kohtunike kolleegiumi poolt nimetatud masinale antud, samuti pole lubatud ümber paigutada numbrimärke ükskõik missugusele teisele masinale ilma kohtunike kolleegiumi loata.

7. Kohtunike kolleegiumi loata on keelatud ära võtta numbrimärke masinalt võistluste käigus, distantsilt lahkudes, võistlustelt välja langedes, tagasitulekul starti või pärast finišeerimist.

8. Osavõtjate gruppide eraldamiseks võib kohtunike kolleegiumi loal kanda numbrimärkidele värvilisi ribasid laiusega 2—3 cm.

IV. VÕISTLUSTEST OSAVÕTJAD, NENDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 11. Võistlejate vanus ja piiramine vanuse ning soo järgi

1. Autovõistlustest lubatakse osa võtta mõlemast soost NSV Liidu kodanikel, kes on saanud 18 aastat vanaks ja kes omavad autojuhi kvalifikatsiooni, mis on tõestatud Riikliku Autoinspeksiooni organite poolt välja antud autojuhtimise loaga.

2. Mootorrattavõistlustest lubatakse osa võtta mõlemast soost NSV Liidu kodanikel, kellel on mootorrattajuhi kvalifikatsioon, mis on tõestatud Riikliku Autoinspeksiooni organite poolt välja antud mootorrattajuhtimise loaga.

3. Võistlejate vanuse määramisel võetakse aluseks võistluste alguspäev.

4. Auto- ja mootorrattavõistlused viiakse läbi eraldi meestele ja naistele.

5. Mootorrattavõistlused viiakse läbi järgmistes vanusegruppides:

noored — 16—19 aastat;

mehed — 19 aastat ja vanemad;

naised — 19 aastat ja vanemad.

6. Noori ja naisi ei lubata osa võtta mootorrattavõistlustest:

kõigis külgvankriga mootorrataste klassides;
soolomootorratstel, mille maksimaalne töömaht ületab 350 ccm³;

maanteesõiduvõistlustest distantssidel üle 100 km;

mootorrattakrossidest distantssidel üle 50 km.

7. Noortel, kes pole veel saanud 19 aastat vanaks, võib lubada võistlustest täiskasvanute grupis osa võtta ainult arsti ja vastava kehakultuuri- ja spordivalitsuse (tervishoiuosakonna) eriloaga.

§ 12. Võistlejate õigused ja kohustused

1. Võistleja on kohustatud teadma ja täitma käesoleva määruse, antud võistluse juhendi või programmi kõiki nõudeid. Võistlejal ei ole õigust viidata määruste ja juhendi mittetundmisele.

2. Võistleja peab olema distsiplineeritud ja aus, tin-

gimusteta täitma kohtunike kolleegiumi liikmete korraldusi ja käituma nii, et ta ei häbista nõukogude sportlase kõrget nimetust.

Võistleja on kohustatud ilmutama maksimaalset energiat individuaalse ja meeskonna edu kaitsmiseks võistlustel. Võistleja tahtlikku loobumist võistelda individuaalse ja meeskonna parema tulemuse eest võetakse määruste rikkumisena.

3. Võistlusmääruste ja juhendi rikkumisel või võistleja ebakorrektsel käitumisel korral tehakse võistlejale hoiatus, määruse korduva rikkumise korral eemaldatakse võistleja võistlustelt, tema poolt varem näidatud tagajärg aga annulleeritakse.

4. Määruste või juhendi jämeda rikkumise, ebaaususe, süstemaatilise distsiplineerimatuse ja kohtunike kolleegiumi korralduste mittetäitmise eest võidakse võistleja võistluselt kõrvaldada hoiatuseta, tema tagajärg aga annulleerida.

5. Võistleja on kohustatud ilmuma võistlustele kohtunike kolleegiumi poolt määratud ajal ja paigutama masina ettenähtud seisukohale ega tohi ilma võistlejate juurde määratud kohtuniku loata sealt välja sõita ning peab ise viibima võistlejaile eraldatud kohal. Samu nõudeid on võistleja kohustatud täitma ka pärast finišeerimist või distantsilt lahkumist.

Kindlaksmääratud ajaks starti mitteilmumise või kohtunike kolleegiumi loata võistlustelt lahkumise puhul kõrvaldatakse võistleja võistlustelt.

6. Kõigil auto- ja mootorrattavõistlustel peab võistlejatel olema ja nad peavad esitama kohtunike kolleegiumi esimesel nõudmisel: masina juhtimise loa, masina kuuluvust tõendava dokumendi, kirjaliku tõendi arstlikult kehakultuuridispanserilt või -kabinetilt selle kohta, et võistleja tervislik seisukord lubab antud võistlustest osa võtta.

7. Võistlejal on õigus esineda igal võistlusosal ainult ühel masinal, millel ta on antud võistlusosalale registreeritud.

8. Ühe ja sama masina kasutamine ühel võistlusosal mitme võistleja poolt on keelatud. Massistel võistlustel allkollektiivides võib võistlusjuhendiga lubada ühe masina kasutamist mitme võistleja poolt.

9. Igas masinaklassis võivad võistlused toimuda ainult siis, kui sellest võtavad osa vähemalt kaks võistlejat.

10. Võistlusest osavõtjal on õigus lõplikult kinnitatud ja ettevalmistatud marsruudil (rajal) treenida ainult kohunike kolleegiumi loal.

11. Võistlejal on õigus pöörduda kohtunike kolleegiumi poole oma meeskonna esindaja kaudu. Distsantsil viibides on võistlejal õigus pöörduda vahetult kohtuniku poole.

§ 13. Võistlejate riietus, jalatsid, varustus ja numbrid

1. Võistleja on kohustatud esinema korralikus, puhtas ja hästi sobivas spordiülikonnas.

2. Meeskonnavõistlustel peab sama meeskonna võistlejail olema ühtlane sportlik vorm kindlaksmääratud embleemiga.

3. Suvel peavad maanteesõiduvõistlustest lahtistel autodel ja mootorratastel osavõtavad võistlejad kandma järgmist riietust: nahast või tihedast riidest õmmeldud püksid ja kuub spordiorganisatsiooni embleemiga vasakul pool rinnal, kindlaksmääratud kujuga tugev kiiver, nahast sõrmkindad, nahast saapad (poolsaapad säärekaitsetega või motosaapad), pehme raamistusega prillid läbipaistvast killunemata materjalist või samast materjalist sirm. Ilma niisuguse riietuseta võistlejaid võistlustele ei lubata.

4. Talvel peavad võistlejad kandma järgmist riietust: viltsaapad või nahksaapad (motosaapad) villaste sokkide või jalarättidega, tugev kootud kiivrialusega kiiver maanteesõiduvõistlustel või soe peakate krossidel, soojad nahast labakindad või kraega sõrmkindad.

5. Uleriiete lõige peab olema selline, et oleks välditud igasugused võimalused riietuse osade sattumiseks mootorratta rataste või keti vahele. Talvine riietus peab olema soe ja tuulekindel. Madala temperatuuri puhul peavad meesvõistlejad kandma kolmnurki.

Temperatuuri puhul alla -10° peavad võistlejad kasutama külmetumisvastaseid vahendeid.

6. Võistluse ajal on võistlejal keelatud lahti teha kiivrit ja kuube, välja arvatud juhul, kui võistleja lõpetab distantsi läbimise masinat käekõrval lükates.

7. Ringrajasõiduvõistlustel ja rekordite püstitamise katsetel peab võistleja riietus olema kindlasti nahast või kunstnahast. Rekordite püstitamise katsetel peab olema ülikonna peale asetatud spetsiaalne kaitsevöö.

8. Mootorrattakrossidest ja autovõistlustest suletud

kabiiniga masinatel on lubatud osa võtta tankisti kiivris ja kombinesoonides.

9. Kõigil võistlejail peab olema pehmest materjalist numbrimärk, mille number vastab masina numbrimärgi numbrile. Mootorrattavõistlustest osavõtjad kannavad numbrimärki seljal, autovõistlustest osavõtjad käevarrel.

10. Autovõistlustel kannavad juhid numbrimärki vasakul käevarrel, mehaanikud paremal. Käevarrel kantavad numbrimärgid valmistatakse 15 cm laiuste ja vähemalt 10 cm kõrguste numbritega.

11. Mootorrattavõistlustest osavõtjad kinnitavad numbrimärgid vastavate paelte abil seljale. Seljanumbrid valmistatakse 35×35 cm suurused, numbrite kõrgus on 25 cm.

12. Selja- ja käevarrenumbrite edasiandmise kohta teistele võistlejatele ja enneaegse äravõtmise kohta on kehtivad samad keelud, mis on kindlaks määratud § 10 6. ja 7. punktis masinate numbrimärkide kohta.

§ 14. Meeskondade esindajad, kaptenid ja mehaanikud

1. Iga organisatsioon, kelle võistlejad on esindatud võistlustel, peab määrama oma esindaja, kes on võistlustele lubatud võistlejate kollektiivi juhiks ja ametiisikuks sidepidamisel orgkomitee ja kohtunike kolleegiumiga.

2. Igas meeskonnas määratakse selle võistlejate hulgast kapten, kes on meeskonna vanemaks ja esimeseks abiliiks ning asetäitjaks esindajale.

3. Esindajal peab olema tõend osavõtjaid võistlusele saatvalt organisatsioonilt, samuti võistlejate ja masinate nimekiri ning kõik vajalikud dokumendid võistlejate ja masinate kohta.

4. Esindaja vastutab oma organisatsiooni võistlejate organiseerituse ja distsipliini eest, nende õigeaegse varustamise eest kõige vajaliku, võistlejate ja masinate õigeaegse kohaletoomise eest võistluspaigale ning võistlejate õigeaegse ettevalmistamise ja võistlustele ilmumise eest.

5. Esindaja on kohustatud:
võistlustele saabumisel esinema võistluste peakohtunikule või tema asetäitjale;
omama vahetu ja alalise sideme orgkomitee ja kohtunike kolleegiumiga;

ilmutama püsivat hoolitsust võistlejate vajaduste ja ter-
vise eest ning valvama nendele ettenähtud režiimist
kinnipidamise üle;

organiseerima võistlejate majutamist ja toitlustamist,
masinate paigutamist, tankimist ja muud teenindamist;

osutama isiklikku eeskuju organiseerituse ja distsipliini
suhtes, säilitama võistlejate hulgas distsipliini ja korda;
õigeaegselt esitama avaldusi osavõtuks ühest või tei-
sest võistlusalast;

informeerima võistlejaid iga päeva kavast ja muudatus-
test kavas;

esitama masinaid tehnilisele ülevaatusle;

kindlustama võistlejate õigeaegse ja organiseeritud
ilmumise starti võistlusteks täielikult ettevalmistatuna;
pärast igat võistluspäeva läbi arutama võistlejatega
nende tulemused;

kohtunike kolleegiumi kutsel viivitamatult kohale
ilmuma, andma vajalikke seletusi ja osa võtma kohtunike
kolleegiumi nendest koosolekutest, mis viiakse läbi koos
esindajatega;

viibima võistluste ajal esindajaile määratud kohal ja
mitte lahkuma võistlustelt peakohtuniku või tema ase-
täitjate loata.

6. Peakohtuniku, tema asetäitjate ja vanemkohtunike
nõuded on esindajaile kohustuslikud.

Esindajaile on keelatud segada ennast kohtunike ja
võistlusi läbiviivate isikute korraldustesse.

7. Kui esindaja või meeskonna kapten rikuvad jäme-
dalt käesolevate määruste ja võistlusjuhendi nõudeid või
suhtuvad lohakalt oma ülesannetesse, on peakohtunikul
õigus teda esindaja kohalt kõrvaldada.

8. Mootorrattavõistlustel võib määrata iga meeskonna
või võistlejategrupi kohta ühe või mitu mehaanikut moo-
torratste ettevalmistamiseks võistlusteks, mootorratste
seisukorra kontrollimiseks ja võistlejate abistamiseks
masinate teenindamisel vaheaegadel.

§ 15. Automehaanikud ja mootorratturid-kaasasõitjad

1. Maanteeõiduvõistlustel autodega distantsidel üle
10 km ja autokrossidel võib olla masinas peale juhi me-
haanik, keda loetakse võrdõiguslikuks võistlejaga.

2. Automehaanik valmistab koos juhiga masina võist-

lusteks ette, teenindab seda võistluste ajal ja pärast võistlusi ning kõrvaldab masinarikked. Võistluste ajal asub mehaanik juhi kõrval, kuid tal ei ole õigust üle võtta masina juhtimist. Mehaanik võib võistluste ajal lükata autot ja võtta tarvitusele juhendiga lubatud abinõud auto läbimisvõime tõstmiseks. Finišeerimisel peab mehaanik olema autoga kokkupuutes.

3. Maanteeõiduvõistlustel sirgteel distantsidel üle 10 km, ringrajasõiduvõistlustel ja mootorrattakrossidel peab külgvankriga mootorratta külgvankris olema mootorrattur-kaasasõitja, keda loetakse võrdõiguslikuks võistlejaga. Kaasasõitja kaal koos riietusega peab olema vähemalt 60 kg.

4. Mootorrattur-kaasasõitja valmistab koos juhiga masina võistlusteks ette, asub võistluste ajal külgvankris, mootorratta tagumistel istmetel või lükkab mootorratast, takistab ükskõik millisel viisil mootorratta ümberminekut liikumisel kurvides suure kiirusega ja tõstab läbimisvõimet raskelt läbitavate lõikude ületamisel.

Kaasasõitjal ei ole õigust võistluse ajal juhi asemel mootorratast juhtida.

Külgvankriga mootorratta juht ei või finišeerida, kui mootorrattur-kaasasõitja ei ole kokkupuutes mootorrattaga.

5. Maanteeõiduvõistlustel sirgteel distantsidel 1, 5 ja 10 km ei ole autos lubatud viibida mehaanikul, ja mootorrattal mootorratturil-kaasasõitjal.

Nendel võistlustel asendatakse mootorrattur-kaasasõitja vähemalt 60 kg ballastiga.

6. Automehaanikul ja mootorrattur-kaasasõitjal peab olema vastava masina juhtimise luba ja nad peavad vastama kõigile nõudeile, mis on esitatud võistlejate kohta.

V. LUBA VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS, VÕISTLUS- JUHEND, VÕISTLEJATE NIMEKIRI, ORGANISEERIMIS- KOMITEE

§ 16. Luba võistluste läbiviimiseks

1. Loa auto- ja mootorrattavõistluste läbiviimiseks annab vastav kehakultuuri- ja spordivalitsus (tervishoiuosakond).

2. Võistlust, mis on ette nähtud vastava kehakultuuri-

ja spordivalitsuse (tervishoiuosakonna) poolt kinnitatud või temaga kooskõlastatud spordiürituste kalenderplaanis, võib käsitada kui lubatud.

3. Kõigi võistluste läbiviimiseks teedel ja maastikul nõutakse liiklust reguleerivate organite luba. Võistluste läbiviimiseks trekkidel ja hipodroomidel on vajalik nende ehitiste administratsiooni luba.

§ 17. Võistlusjuhend

1. Iga auto- ja mootorrattavõistlus organiseeritakse ja viiakse läbi varem välja töötatud juhendi alusel.

2. Juhend koostatakse võistlusi läbiviiva organisatsiooni poolt ja kinnitatakse vastava kehakultuuri- ja spordivalitsuse (tervishoiuosakonna) või vastava organisatsiooni poolt.

3. Võistlusjuhend peab olema osavõtvaile organisatsioonidele varakult teada: linna ulatusega või linnadevahelisteks võistlusteks — vähemalt 2 kuud, vabariiklikeks võistlusteks — vähemalt 3 kuud, üleliidulisteks võistlusteks — vähemalt 5 kuud.

4. Juhend peab koosnema järgmistest jagudest:

Võistluse eesmärk ja ülesanded.

Võistluse läbiviimise aeg ja koht.

Võistluse juhtimine.

Võistlusest osavõtjad ja nõuded nende kohta.

Võistluse kava, tingimused, liigid, distants ning võitjate kindlakstegemine.

Võistlejate masinad ja nõuded nende kohta.

Võitjate autasustamine.

Avalduste esitamise kord ja tähtajad.

§ 18. Võistlejate avaldused ja nimekirjad

1. Võistlejate nimekirjade koostamise põhilisteks dokumentideks on avaldused, mis esitatakse kohtunike kolleegiumile juhendiga kindlaksmääratud tähtaegadeks.

2. Suurema ulatusega võistluste läbiviimisel esitatakse avaldused kehakultuuri- ja spordivalitsusele (tervishoiuosakonnale) või vastavale spordiorganisatsioonile. Nendes asutustes töötab avaldused läbi mandaatkomisjon. Mandaatkomisjoni poolt koostatud võistlejate nimekiri on kohtunike kolleegiumile põhiliseks lähtedokumendiks.

3. Võistlejate kohta tehtud avaldustes võib kohtunike kolleegium lubada muudatuste tegemist ainult erandjuhtudel.

§ 19. Organiseerimiskomitee

Suurema ulatusega võistluste organiseerimiseks, nende ettevalmistamiseks ja materiaalseks kindlustamiseks võib moodustada organiseerimiskomitee, kelle ülesannetesse kuulub:

võistlejate ja kohtunike vastuvõtu, majutamise ja toitlustamise, nendega läbiviidava masspoliitilise töö, nende meditsiinilis-sanitaarse, kultuur-olustikulise ja majandusliku teenindamise organiseerimine; võistlejate masinate seisukohtade ning hoidmise ja nende tagasisaatmise organiseerimine;

võistluspaiga ettevalmistamine ja varustamine, võistlusraja teede ja sildade võistluskõlbulikkude seisukorda seadmine;

distantsidel (võistlusradadel) ohutusabinõude täitmise kindlustamine ja nende varustamine transparentide ning märkidega;

pealtvaatajatele ja kohtunike kolleegiumile ette nähtud kohtade, võistlejate ja pealtvaatajate masinate seisukohtade seadistamine jne.;

võistluste kindlustamine transpordiga, sidevahenditega, meditsiinilise teenindamisega, kohtunike tööks vajalike sisseseadete ja vahenditega; rajajulgestuse ja sellel korra hoidmise organiseerimine võistluspäevadel;

võistluste tehnilise varustamise organiseerimine;

laialdane teatamine ajakirjanduse, raadio ja muude vahendite kaudu eelseisvatest võistlustest ja saavutatud tulemustest.

VI. KOHTUNIKE KOLLEGIUM

§ 20. Üldised juhised

1. Võistluste juhtimiseks ja tehniliste tulemuste kindlakstegemiseks määratakse igale auto- ja mootorratta-võistlusele kohtunike kolleegium.

2. Võistluste kohtunike kolleegiumi määrab vastava

kohtunike kolleegiumi presiidium ja selle kinnitab keha-
kultuuri- ja spordivalitsus (tervishoiuosakond), kelle juu-
res töötab antud kohtunike kolleegium.

3. Kohtunike kolleegiumi koosseis igaks võistluseks
sõltub võistluskavasse võetud aladest, võistluse ulatusest
ja läbiviimise tingimustest.

4. Ükskõik missuguse auto- või mootorrattavõistluste
kohtunike kolleegiumi koosseisu peavad kuuluma järg-
mised kohtunikud: peakohtunik, peakohtuniku asetäitjad
(1—3), peasekretär, vanemsekretärid (1—2), sekretärid
(2 ja rohkem), pea-ajamõõtja, vanemkohtunikud-ajamõõt-
jad (1—2), kohtunikud-ajamõõtjad (2 ja rohkem), starte-
rid (1—2), starteri abid (1—2), stardi-finiši vanemkoh-
tunik, kohtunikud võistlejate juures (2 ja rohkem), dis-
tantsi ülem, distantsi ülema abi, distantsi kohtunikud
(vajadust mööda), kohtunik-informaator.

Peale selle koosseisu, sõltuvalt iga võistlusala spetsii-
fikast, tuleb kohtunike kolleegiumi koosseisu määrata:

a) maanteeõiduvõistlustel sirgteel, distantsidel
1—10 km — väljalaskekohtunikud (2);

b) maanteeõiduvõistlustel sirgteel, distantsidel 50 km
ja rohkem — vanem pöördekohtunik, pöördekohtunikud
(2 ja rohkem);

c) maanteeõiduvõistlustel ringrajal ja trekisõiduvõist-
lustel — ringilugejate vanemkohtunik, kohtunikud-ringi-
lugejad (1 iga ühe-kahe startiva võistleja kohta);

d) auto- ja mootorrattakrossil — kontrollpunkti vanem-
kohtunikud (kontrollpunktide arvu järgi), kontrollkohtuni-
kud (iga kontrollpunkti kohta 2 ja rohkem), ringilugeja-
vanemkohtunik, kohtunikud-ringilugejad (2—4).

5. Suurema ulatusega ja suure võistlejate arvuga võist-
lustel — üleliidulised, vabariiklikud jt. — eraldatakse
kohtunike kolleegiumi koosseisust kohtunike peakolle-
egium.

Kohtunike peakolleegiumi koosseisu peavad kuuluma:
peakohtunik, peakohtuniku asetäitjad, tehnilise komisjoni
esimees, pea-ajamõõtja, peasekretär, stardi-finiši vanem-
kohtunik, starter, distantsi ülem ja vanem pöördekoh-
tunik.

6. Iga auto- ja mootorrattavõistluse kohtunike kollee-
giumi korraldusse peavad tingimata kuuluma: võistluste
komandant, peaarst ja arstid, julgestuse ülem, sideülem
ja tulekaitse ülem.

7. Uleliidulistel, vabariiklikel ja teistel ulatuslikumatel võistlustel peavad kohtunike peakolleegiumi kuuluvad kohtunikud olema vähemalt I kategooria auto-mootorspordi kohtunikud.

8. Kohtunike kolleegium viib võistlused läbi juhindudes rangelt käesolevatest määrustest, NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi Kehakultuuri ja Spordi Peavalitsuse käskkirjadest ja võistluste juhendist.

9. Kohtunike kolleegiumi liikmed vastutavad täielikult oma otsuste ja kohtunikutöö õigsuse eest. Kõik korraldused ja otsused antakse võistlejaile ametlikult. Neil pole õigust anda võistlejaile mingisuguseid antud võistlustesse puutuvaid eraviisilisi nõuandeid.

10. Iga kohtunike kolleegiumi liige on kohustatud: andma distsipliini ja organiseerituse osas isiklikku eeskuj;

alaliselt kasvatama võistlejaid nõukogude patriotismi vaimus;

nõudma võistlejailt määruste täitmist ja eeskujulikke distsiplineeritust;

mitte jätta tähele panemata ühtegi võistlusmääruste, distsipliini ja nõukogude spordieetika rikkumise juhtumit võistlejate poolt;

mitte lahkuma vastava loata talle võistlustel kättejuhatatud töökohalt;

õigeaegselt ja õigesti ette kandma peakohtunikule igasugustest võistluste kestel märgatud korrarikkumistest ja puudustest;

rangelt jälgima ohutusabinõusid ja viivitamatult abi andma kõigile kannatadasaanuile.

11. Kohtunike põhiline ülesanne on teha võistlustel võitlus võidu eest ohutuks, ausaks ja ainult sportlikuks.

Kohtunikud peavad ära hoidma igasugused katsed võita võistlust ebaausal teel.

12. Kohtunike kolleegiumi liikmed kannavad eraldusmärke — käesidemeid pealkirjaga, mis näitab kohtuniku ametit. Käesideme laius on 15 cm.

13. Iga kohtunik peab olema õigeaegselt teadlik tema määramisest võistluste kohtunike kolleegiumi koosseisu ja andma omapoolse vastuse võimalustest kohtunikuna tegutsemiseks antud võistlustel.

14. Hiljemalt 5 päeva enne võistluste algust tuleb tingimata läbi viia kohtunike kolleegiumi koosolek, kus

kantakse ette ja selgitatakse võistluste juhendit ning vastava kehakultuuri- ja spordivalitsuse käskkirju ja korraldusi, kuulatakse ära võistluste organiseerijate ettekanded osavõtjate koosseisust ja võistluste ettevalmistustöödest, raja julgestuse ja varustuse seisukorrast, tarvitusele võetud ohutusabinõudest, meditsiinilisest teenindamisest, side organiseerimisest ja kohtunike kolleegiumi töö kindlustamisest vajaliku inventari, seadmete ja transpordiga.

Sellel koosolekul tehakse teatavaks vastava kohtunike kolleegiumi presiidiumi või tema korraldusel kohtunike peakolleegiumi poolt läbi viidud ametite jaotus kohtunike kolleegiumi koosseisu kuuluvate kohtunike vahel.

15. Enne selliseid võistlusi, kus kohtunike töö on eriti komplitseeritud, näiteks enne ringrajasõiduvõistlusi, tuleb läbi viia kohtunike kolleegiumi töö harjutusi, mis seotakse võistlejate rajatreeninguga.

Kõikidel juhtudel, kui harjutusi läbi ei viida, tuleb tingimata esimese võistluspäeva eelpäeval läbi viia kohtunike kolleegiumi instrueerimine peakohtuniku või tema asetäitja poolt.

16. Võistluste käigus kohtunike kolleegiumi koosolekuid ei peeta, kui selleks ei ole erilist vajadust.

Küsimusi kohtunike töö alal, millel on printsiipiaalne tähtsus, arutatakse kohtunike peakolleegiumis ja otsustatakse peakohtuniku poolt.

17. Võistluste iga ala lõppedes peab kohtunike peakolleegium, kui aga seda pole eraldatud, siis kohtunike kolleegium tervikuna, vastu võtma otsuse võistluste tulemuste kohta, andma need peakohtunikule kinnitamiseks ja avaldamiseks.

18. Kohtunike kolleegiumi ükskõik millisel liikmel on keelatud võistluse tulemusi avaldamiseks edasi anda enne, kui need pole peakohtuniku poolt kinnitatud.

Võistluste kestel avaldatakse tulemused kuni nende kinnitamiseni esialgsetena mitmesugusel viisil (raadio kaudu, väljakirjutused tahvlil, nimekirjade ülespanemine).

19. Kogu võistluste lõpul viiakse läbi kohtunike kolleegiumi koosolek, kus tehakse kokkuvõtte võistluste tulemustest ning arutatakse läbi antud võistluste kohtunike kolleegiumi ja üksikute kohtunike töö laialdase kriitika ja enesekriitika põhimõttel.

§ 21. Peakohtunik

1. Peakohtunik vastutab võistluste organiseerimise kogu sporditehnilise külje eest ja kohtunike töö vastavuse eest määrustele ja võistlusjuhendile.

2. Kuni võistluste alguseni on peakohtunik kohustatud isiklikult või oma asetäitjate kaudu kontrollima: võistlusraja kõlblikkust, ettevalmistamist ja lõplikku varustamist; stardi- ja finišipaika ning pealtvaatajate kohti; ohutusabinõude piisavust; küllaldase julgestuse olemasolu; meditsiinilise teenindamise organiseerimist; võistluste kindlustamist side- ja tulekaitsevahenditega; kohtunike valmisolekut tööks ja nende kindlustamist vajaliku inventari, seadmete ja dokumentatsiooniga.

Enne võistluste algust peakohtunik kuulab ära distantsi ülema, peaarsti, julgestuse ülema, komandandi, sideülema, tulekaitse ülema, pea-ajamõõtja, peasekretäri, stardi-finiši vanemkohtuniku, oma asetäitjate ja tehnilise komisjoni esimehe ettekanded valmisolekust võistluste avamiseks ja alles siis, olles veendunud kõigi valmisolekus, annab loa võistluste alustamiseks.

3. Peakohtunik on kohustatud:

a) juhtima kohtunike kolleegiumi, tehnilise komisjoni ja võistluste läbiviimise kindlustamiseks temale allutatud ametiisikute tööd;

b) läbi viima võistluste kohtunike kolleegiumi koosolekuid ja kohtunike peakolleegiumi istungeid;

c) läbi viima esindajate nõupidamisi ja võistlejate koosolekuid ning hoolitsema nende vajaduste eest;

d) viivitamatult võtma tarvitusele abinõud õnnetusjuhtumite läbi kannatada saanute abistamiseks, määrama juurdlused ja kandma ette õnnetusjuhtumest vastavalt käesoleva määruse § 5 punkt 6-le;

e) tegema üldkokkuvõtte võistluse lõpptulemuste kohta ja esitama võistluste aruande ning protokollid võistlusi korraldanud organisatsioonile hiljemalt 3 päeva jooksul pärast võistluste lõppu;

f) esitatud protestide kohta tegema otsused hiljemalt ühe tunni jooksul pärast nende esitamist, juhtudel kui faktide kindlakstegemiseks on vajalik juurdlus, hiljemalt 24 tunni jooksul protesti esitamise momendist;

g) võistluste ilmse ettevalmistamatuse puhul püstitama

selle organiseerijate ees küsimuse võistluste üleviimiseks teisele tähtajale või nende tühistamiseks.

4. Peakohtunikul on õigus:

a) edasi lükata võistluste algust vastavalt määruse § 6 punktide 4 ja 5 nõuetele mittevastavate meteoroloogiliste tingimuste puhul, ohutusabinõudega kindlustamatuse korral ja teistel juhtudel, kui tema arvates võistlust ei või alata ja edukalt lõpetada;

b) katkestada alanud võistlust, kui võistlejaid või teisi isikuid ähvardab oht või ei ole ette näha võimalusi võistluse kokkuvõtete tegemiseks;

c) teha muudatusi võistluskavas ja päevagraafikus, kui seda tingib äärmine vajadus;

d) erakordsete asjaolude puhul enne võistluste algust muuta auto- ja mootorrattakrossi marsruuti ja distantsi;

e) teha võistluste käigus kohtunike ümberpaigutusi;

f) kõrvaldada tööst kohtunikke, kes on teinud jämedaid vigu, täidavad lohakalt oma kohustusi või ei tule toime nendega;

g) mitte lubada võistlustest osa võtta võistlejail, kes ei täida võistlusmääruste ja -juhendiga kehtestatud nõudeid;

h) eemaldada edaspidisest võistlusest võistlejaid, kes on korda saatnud jämedusi või mõnel muul viisil eksinud nõukogude sportlastele esitatavate eetiliste nõuete vastu;

i) muuta üksikute kohtunike otsuseid, kui ta on isiklikult veendunud antud kohtuniku poolt tehtud otsuse ebaõigsuses;

j) eemaldada esindajaid vastavalt § 14 punkt 7-le.

5. Võistluste kohtunike kolleegiumi võib esindada mitmesugustes organisatsioonides ainult peakohtunik või tema poolt selleks volitatud kohtunike kolleegiumi liige.

§ 22. Peakohtuniku asetäitja

Peakohtuniku asetäitja:

1. Allub peakohtunikule ja tema äraolekul asendab peakohtunikku, täites tema ülesandeid ja kasutades tema õigusi.

2. Kontrollib peakohtuniku ülesandel õigeaegselt võistlusraja kõlblikkust, ettevalmistamist ja lõplikku varustamist; stardi- ja finišipaika ning pealtvaatajate kohti; ohutusabinõude piisavust; küllaldase julgestuse olemasolu; meditsiinilise teenindamise organiseerimist; võist-

luste kindlustamist side- ja tulekaitsevahenditega; kohtunike valmisolekut tööks ja nende varustamist vajaliku inventari, seadmete ja dokumentatsiooniga.

Peakohtuniku asetäitja võtab tarvitusele abinõud kontrollimisel avastatud puuduste kõrvaldamiseks ja kannab ette kontrollimise tulemustest peakohtunikule.

3. Instrueerib kohtunikke ja esindajaid ning kontrollib kohtunikeaparaadi tööd võistluste käigus.

Viib läbi vastastikku seotud aladel töötavate kohtunike nõupidamisi, nagu sekretariaat ja ajamõõtjad, stardi-, finiši- ja pöördekohtunikud, kontrollpunktide ja distantsi-kohtunikud.

4. Valmistab ette põhjendused protestide otsustamiseks, tarbe korral viib läbi juurdlusi protestide ja võistlejate poolt määruste rikkumise faktide kohta.

5. Teeb teatavaks kõigile asjast huvitatud isikuile kohtunike kolleegiumis vastuvõetud otsused ja kontrollib nende täitmist.

6. Kannab ette peakohtunikule kohtunikelt saadud teated võistluste käigus märgatud eksimustest ja võistlusmääruste rikkumistest ning tehtud näpunäidetest ja korraldustest.

7. Kontrollib võistluste lõpul, kas kõik kohtunikud ja võistlejad on distantsilt ära toodud ja saadetud majutuspaikadesse.

8. Suurema ulatusega võistlustel või organisatsiooniliselt ja kohtunike töölt komplitseeritumate võistluste puhul, kus peakohtunikule määratakse mitu asetäitjat, määrab peakohtunik kindlaks igähele osaks langevate ülesannete piirid. Sel juhul usaldatakse ühele asetäitjale sekretariaadi, ajamõõtjate ja starterite töö juhtimine ning vastutus võistlustulemuste kindlakstegemise eest, teisele — küsimused, mis on seotud distantsi ettevalmistamisega ja distantsi kohtunike töö organiseerimisega ning kontroll selle kindlustamiseks määratud ametiisikute valmisoleku ja töö üle.

§ 23. Peasekretär

Peasekretär:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile ja kuulub kohtunike peakolleegiumi koosseisu.

2. Vastutab kogu sekretariaadi töö organiseerimise eest

ja võistlustagajärgede õige registreerimise eest.

3. Kontrollib õigeaegselt enne võistluste algust kogu vajaliku dokumentatsiooni ettevalmistust (võistlejate nimekirjad, protokollide vormid, arvestuskaartide planetid jm.).

4. Teostab võistlejate loosimist ja koostab stradinimekirja.

5. Instrueerib sekretariaati enne võistluste algust, kontrollib sekretäride tööks valmisolekut, juhib võistluste ajal sekretariaadi tööd, kontrollib protokollide pidamist ja sissekandeid kaartidele.

6. Organiseerib kohtunike kolleegiumi koosolekute protokollimist ja protokollib isiklikult kohtunike peakolleegiumi istungeid.

7. Peab korralduste ja ettekannete žurnaali vorm 23 järgi (vaata lisa).

8. Võtab vastu proteste ja igasuguseid avaldusi, mis saavad kohtunike kolleegiumile, märgib neile saabumise aja ning kannab neist viivitamatult ette peakohtunikule.

9. Annab kohtunik-informaatorile vajalikke andmeid võistluste esialgsete tulemuste kohta, peale tulemuste kinnitamist annab need edasi ajakirjanduse esindajaile.

10. Vormistab dokumentatsiooni rekordite kinnitamiseks, määrab kindlaks ja kannab protokollis spordijärkude normi täitmise võistlejate poolt.

11. Kontrollib pärast võistluste lõppemist antud alal võistluste protokollis, vormistab selle ja esitab ta samal päeval peakohtunikule.

12. Koostab võistluste kohta aruande.

§ 24. Vanemsekretär

Vanemsekretär:

1. Allub peasekretärile ja töötab tema juhtimisel, töötamisel pöördepunktis allub pöördepunkti vanemkohtunikule.

2. Vastutab tema käsutusse eraldatud sekretäridegrupi töö organiseerimise ja tulemuste õige registreerimise eest tema lõigus.

3. Jaotab kohustused sekretäride vahel ja kontrollib nende tööd.

4. Peab võistluste protokollis määratud vormi kohaselt, puhtalt, tingimata tindi või keemilise pliiatsiga. Igasugused parandused protokollis peavad olema õiendatud ja allkirjaga varustatud.

5. Peab stardi ajal arvestust startinud võistlejate kohta ja märgib nende startimise aja.

6. Vanemsekretär on õigustatud andma andmeid võistluste tulemuste kohta ainult peakohtunikule, tema asetäitjale, peasekretärile, töötamisel mõne vanemkohtuniku alluvuses — sellele vanemkohtunikule.

§ 25. Sekretär

Sekretär:

1. Allub vanemsekretärile, vahetult peasekretärile või vastavale vanemkohtunikule, kelle alluvuses ta töötab.

2. Märgib nende läbimise järjekorras võistlejate numbrid, kes finišeerivad või läbivad pöördepunkti, ringi või kontrollpunkti.

3. Märgib täpselt üles vanemkohtunik-ajamõõtjalt saadud osavõtja finišeerimisaja ja arvestab keskmise tunni kiiruse.

4. Täidab igasuguseid korraldusi, mis antakse isikute poolt, kellele allub võistluste arvestamine, vormistamine ja aruandlus.

§ 26. Pea-ajamõõtja

Pea-ajamõõtja:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjale ning kuulub kohtunike peakolleegiumi koosseisu.

2. Vastutab ajamõõtmise organiseerimise ja võistlejate poolt näidatud aja õige kindlakstegemise eest.

3. Kontrollib vähemalt 2 päeva enne võistlusi vajaliku hulga kronomeetrite ja stopperite olemasolu, nende korrasolekut ning reguleerituse ja täpsuse vastavust määrustiku nõudeile antud võistlusliigiks, samuti kontrollib automaatset ajamõõteaparatuuri. Aparatuuri valmisolekust kannab ette peakohtunikule.

4. Instrueerib enne võistluste algust kohtunikke, kes töötavad aja mõõtmisel ja kontrollib nende valmisolekut tööks; juhib võistluste käigus ajamõõtjate tööd ja kontrollib aegade kindlakstegemise õigsust.

5. Kontrollib aegade sissekandmise õigsust protokollis või arvestuskaardile.

6. Reguleerib ja kontrollib kronomeetreid ning akteerib kontrollimise tulemused rekordite püstitamisel.

§ 27. Vanemkohtunik-ajamõõtja

Vanemkohtunik-ajamõõtja:

1. Allub pea-ajamõõtjale ja töötab tema juhtimisel.

2. Vastutab tema käsutusse eraldatud kohtunike-ajamõõtjate grupi töö organiseerimise ja kõigi antud grupile usaldatud finišeerivate võistlejate aja täpse fikseerimise eest.

3. Selgitab kohtunikele-ajamõõtjaile nende ülesandeid ja määrab, kes neist missuguse võistleja aega võtab, jälgib kohtunike-ajamõõtjate tööd, kontrollib isiklikult iga stopperi näitu.

4. Teatab sekretärile iga stopperi näidu rangelt samas järjekorras, nagu need kantakse protokollis, teeb kindlaks arvestatava aja ja alles pärast seda annab korralduse stopperi nulli viimiseks.

5. Jälgib sekretärile teadustatud aja õiget märkimist.

§ 28. Kohtunik-ajamõõtja

Kohtunik-ajamõõtja:

1. Allub vanemkohtunikule-ajamõõtjale või vahetult pea-ajamõõtjale.

2. Paneb stopperi käima starteri lipu (selle ülemise ääre) liikuma hakkamisel või vanemkohtuniku-ajamõõtja märguandel ja peatab selle finišilipu liikuma hakkamisel.

Teatab oma stopperi näidu ainult vanemkohtunikule-ajamõõtjale. Võib viia stopperi osuti algseisu ainult pärast näidu kontrollimist vanemkohtuniku-ajamõõtja poolt ja tema korraldusel.

3. Kannab stopperi seismajäämisel või ebaõigete näitude puhul sellest viivitamatult ette vanemkohtunikule-ajamõõtjale.

4. Ei oma õigust edasi anda temale väljaantud stopperit (kronomeetrit) kellelegi ilma vanemkohtuniku-ajamõõtja loata.

§ 29. Starter

Starter:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjatele ning kuulub kohtunike peakolleegiumi koosseisu.

2. Vastutab stardi õige organiseerimise eest ja finišeerivate võistlejate õige vastuvõtu eest.

3. Jaotab ülesanded starteri abide vahel ja juhib nende tööd.

4. Kontrollib enne võistlusi stardipaiga varustamist, masinate kohtade märkimise õigsust ja vajaliku stardiinventari olemasolu.

5. Saab hiljemalt kaks tundi enne starti stardinimekirja ja kontrollib võistlejate juurde määratud kohtuniku kaudu võistlejate saabumist.

6. Organiseerib enne võistlejate ülesseadmist stardiks nende stardikohtade märkimise vastavalt stardijärjekorrale.

7. Organiseerib võistlejate ülesseadmise starti nii, et võistlejad jõuaksid oma kohtadele kohtunike kolleegiumi poolt määratud ajaks ja oleksid stardivalmis. Annab vajaduse korral käskluse masinate mootorite soojendamiseks enne starti. Märgib stardinimekirjas võistlejad, kes ei ilmunud starti. Jälgib masinate õiget ülesseadmist starti vastavalt § 55 punkt 3 nõuetele.

8. Kannab peakohtunikule ette startimiseks valmisolekut. Saanud viimaselt loa, asub võistlejaile hästi nähtavale kohale stardijoone pikendusel ja annab stardi täpselt ettenähtud ajal, vastavalt käesoleva määruse §55 punkt 19 nõuetele.

9. Võtab tarvitusele abinõud ebaõigelt startinud võistlejate kinnipidamiseks ja annab kordus-starti, arvestades neile stardiajaks esimese stardi aja.

10. Asub enne võistlejate finišisse saabumist finišijoone pikendusele ja võtab vastu finišeerivad võistlejad vastavalt käesoleva määruse §56 punktide 2 ja 3 nõuetele.

§ 30. Starteri abi

Starteri abi:

1. Allub starterile ja töötab tema juhtimisel. Startide suure arvu juures või pikema kestusega võistlustel asendab perioodiliselt starterit, täites tema ülesandeid võistlejate väljalaskmisel ja vastuvõtmisel.

2. Kirjutab enne võistlejate starti paigutamist kriidiga teele selleks märgitud kohtadele võistlejate numbrid selles järjestuses nagu see on ette nähtud stardijärjekorras; näitab enne krossi meeskondade kaptenitele kätte stardikohad.

3. Viib läbi võistlejate paigutamise neile startimiseks märgistatud kohtadele ja jälgib, et võistlejate masinad seisaksid õigesti stardis.

4. Kontrollib võistlejate valmisolekut stardiks ja kannab sellest ette starterile.

5. Asub enne starti kohale, mis võimaldab jälgida võistlejate startimise õigsust ja hoiatab võistlejaid, kes ei stardi õigesti.

6. Jälgib stardi ajal, et võistlejad väljuksid stardist õigesti. Ebaõige stardi puhul hoiatab võistlejat signaaliga ja saadab ta tagasi starti. Kui ebaõigelt startinud võistleja ei pöördu tagasi starti, teatab ta sellest lähemasse kontrollpunkti, et võistleja kõrvaldataks võistlusest.

7. Jälgib võistlejate õiget finišeerumist ja koostab finišeerujate nimekirja nende saabumise järjekorras.

§ 31. Stardi-finiši vanemkohtunik

Stardi-finiši vanemkohtunik:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile ning kuulub kohtunike peakollegiumi koosseisu.

2. Vastutab eeskujuliku korra eest stardi- ja finišipaigal ajavahemikul võistlejate saabumisest võistluspaigale kuni kõigi võistlejate ja kohtunike lahkumiseni stardi- ja finišipaigalt pärast võistluste lõppu.

3. Täpsustab võistlejate juurde määratud kohtunike ülesandeid vastavalt olukorrale ja juhib nende tööd.

4. Organiseerib võistlejate määratud ajaks võistluspaigale saabumise kontrollimist ning võistlejate ja masinate paigutamist stardi ooterajooni.

5. Kontrollib stardi ja finiši varustust ning stardi- ja finišikohtunike paigutust vastavalt varem välja töötatud ja peakohtuniku poolt kinnitatud plaanile.

6. Organiseerib võistlejate väljakutsumist ja masinate õigeaegset väljaviimist starti. Ei luba starti paigutamisel võistlejate väljasõitu ning masinate väljaviimist ettepoole stardihooni ja stardi-finišijoone põhjusega ületamist võistlejate poolt.

7. Jälgib võistlejate kohustuste ja võistlusmääruste täitmist stardis ja finišis.

8. Kannab ette peakohtunikule võistlejate saabumisest, stardi ja finiši valmisolekust ning kõigist kohustuste ja võistlusmääruste mittetäitmise juhtudest võistlejate poolt.

9. Kuulutab peakohtuniku korraldusel finiši suletuks, jälgib, et võistlejad lahkuksid võistlustelt organiseeritult ning korraldab kohtunike ärasaatmise stardi- ja finišipai-galt.

§ 32. Kohtunik võistlejate juures

Kohtunik võistlejate juures:

1. Allub stardi-finiši vanemkohtunikule ja töötab tema juhtimisel.

2. Vastutab korra eest võistlusmasinate seisukohtades ja võistlejatele määratud paikades.

3. Saab õigeaegselt peasekretäri käest võistlejate nimekirja. Saabub võistlustele ajaks, mis on määratud võistlejate ilmumiseks, kontrollib nimekirja järgi võistlejate õigeaegset ja organiseeritud saabumist ning viibib võistlejate juures kuni nende startimiseni ja pärast finišit kuni võistlejate lahkumiseni võistluste lõppemisel. Näitab võistlejatele kätte kohad masinate paigutamiseks.

4. Kontrollib võistlejate riietust, jalatseid ja varustust. Nende mittevastavusel määrustikule ei luba võistlejat minna starti ning kannab sellest ette peakohtunikule.

5. Teeb võistlejaile õigeaegselt teatavaks defilee aja ja korra ning nende startimise aja; informeerib võistlejaid kõigist neid puudutavaist kohtunike kolleegiumi korraldustest.

6. Rivistab osavõtjad defileeks ja teisteks vajalikeks juhtudeks kohtunike kolleegiumi poolt määratud ajal, annab käsklused võistlejate väljatulekuks ja masinate väljatoomiseks starti ning jälgib stardiks väljatuleku korda ja õigeaegsust.

7. Jälgib kohustuste ja määruste täitmist võistlejate poolt, võtab tarvitusele kasvatuslikud abinõud, mis hoiatavad võistlejaid määrusi rikkumast. Avastades mõne võistleja juures määruste mittetundmist, kannab sellest ette peakohtunikule.

8. Peab täpset arvestust startinud, mittestartinud, finišeerunud, tagasipöördunud, distantsi mitteläbinud ja võist-

lustelt eemaldatud võistlejate kohta. Selgitab põhjused, miks võistlejad ei startinud või ei lõpetanud distantsi läbimist. Pärast finiši sulgemist esitab stardifiniši vanemkohtunikule nimekirjad mittestartinud, katkestanud või võistlustelt eemaldatud ning finišisse jõudnud ja finišisse mitte jõudnud võistlejate kohta (määrustiku lisa vorm 18 kohaselt).

9. Teeb võistlejaile teatavaks peakohtuniku loa võistlustelt äraminekuks ja jälgib nende lahkumise korda.

10. Suurema võistlejate arvu korral määratakse võistlejate juurde mitu kohtunikku, kellele igapähele kinnistatakse teatud grupp võistlejaid.

§ 33. Distsantsi ülem

Distsantsi ülem:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile ning kuulub kohtunike peakollegiumi koosseisu.

2. Vastutab distantsi õige valiku, mõõtmise ja varustamise eest, kohtunike õigeaegse paigutamise eest distantsile ja nende kogunemise eest võistluste lõpul.

3. Valib õigeaegselt võistluste distantsi, mis oma profiililt, sõidetava osa laiuselt, keerukuselt, läbitavuselt ja teiste näitajate poolest vastaks võistluste ülesannetele, tingimustele ja määrustele.

4. Mõõdab distantsi käesolevates määrustes vastavalt võistluste alale ettenähtud abinõudega ja vajalikel juhtudel esitab peakohtunikule akti raja vastuvõtmise ja mõõtmise kohta vorm 20 kohaselt (vt. lisa).

5. Koostab marsruudi (raja) skeemi, näidates sellel varustusabinõude, seadmete ja kohtunikepunktide paigutuse, teeb arvestuse seadmete ja raja varustuse kohta. Esitab skeemi ja arvestuse kohtunike kollegiumile läbi vaatamiseks ning peakohtunikule kinnitamiseks.

6. Juhatab distantsi varustamist, jälgib selle seisukorda ja viimase muutumisi, kandes sellest ette peakohtunikule või tema asetäitjale.

7. Teeb teatavaks võistlusmarsruudi (-raja) kasutamise aja ning distantsi avamise ja sulgemise ajad kõigile asjast huvitatud organisatsioonidele ja võtab tarvitusele abinõud sellest laialdaseks teatamiseks kohalikele elanikele.

8. Viib peakohtuniku korraldusel läbi võistlusmarsruudi (-raja) organiseeritud tutvustamise võistlejaile.

9. Paigutab võistluspäeval distantsile kohtunikepunktid ja kohtunikud ning instrueerib neid. Kontrollib isikliku vaatluse teel ja osaliselt oma abi kaudu marsruudi (raja) olukorda ja enne võistlejate starti minekut kannab peakohtunikule isiklikult ette raadio või telefoni kaudu raja kõlblikkusest ja valmisolekust. Peakohtuniku loal suleb ja avab distantsi.

10. Kogub pärast võitluste lõppemist peakohtuniku loal kohtunikud marsruudilt (rajalt) ja võtab tarvitusele abinõud nende kiireks kogunemiseks kohtunike kolleegiumi.

11. Saab stardi-finiši vanemkohtunikult nende võistlejate nimekirja, kes ei ole finiši sulgemise ajaks saabunud rajalt tagasi, teeb kindlaks nende asukohad ja võtab tarvitusele abinõud distantsil asuvate võistlejate ja sõidu-kõlblmatuks muutunud masinate kogumiseks.

12. Ei või lahkuda distantsilt enne, kui ta pole veendunud selles, et kõik võistlejad on marsruudilt (rajalt) lahkunud.

13. Hoiab võistluste kestel alal sidet distantsil asuvate kohtunikepunktide ja kohtunikega, kontrollib varustusvahendite tööd marsruudil (rajal), võtab tarvitusele abinõud vahejuhtumite tagajärgede kõrvaldamiseks ja kannab peakohtunikule ette vahejuhtumitest distantsil.

§ 34. Distantsi ülema abi

Distantsi ülema abi:

1. Allub distantsi ülemale ja töötab tema juhtimisel.

2. Abistab distantsi ülemat distantsi valikul, mõõtmisel, tutvustamisel, kontrollimisel, kohtunike paigutamisel ning kohtunike ja võistlejate kogumisel distantsilt.

3. Paigutab distantsi varustamisel vajalikele kohtadele eri- ja hoiatusmärgid ning suunanäitajad selliselt, et oleks kindlustatud nende hea nähtavus distantsil liikuvalt masinailt.

4. Asub võistluse kestel distantsi ülema poolt näidatud kohal, ümberpaiknemisel distantsile informeerib teda perioodiliselt enda asukohast. Peab arvestust võistlejate kohta, kes katkestasid võistluse, kuid asuvad distantsil, ja kannab nendest ette distantsi ülemale.

5. Lahkub võistlusmarsruudilt (-rajalt) ainult distantsi ülema loal.

§ 35. Distanti kohtunik

Distanti kohtunik:

1. Allub distanti ülemale, asub distantil näidatud punktis või liigub määratud lõigu piires.

2. Kontrollib temale usaldatud distantsi lõigus selle varustamist, sidetööd ja ohutusabinõude täitmist ranges kooskõlas käesoleva määruse § 5 nõuetega ja jälgib nende nõuete täitmist kogu võistluste kestel.

3. Loob sideme lähima esmaabipunktiga või -postiga ja täpsustab nende väljakutse korra võistlejatele esmaabi osutamiseks oma lõigus.

4. Vaatleb distanti läbimist võistlejate poolt ja jälgib võistlusmääruste täitmist distanti läbimisel, võtab tarvitusele abinõusid määruste rikkumise vältimiseks ja kannab kõik määruste rikkumise juhud kontrollkaardile (vt. lisa vorm nr. 14).

5. Võtab õnnetusjuhtumite korral kiiresti tarvitusele abinõud kannatanule esmaabi andmiseks, raja puhastamiseks ja korrastamiseks.

6. Teatab viivitamatult kõigist õnnetusjuhtumest, vahejuhtumest ja jämedaist määruste rikkumistest distantsi ülemale ja kannab nendest ette peakohtunikule või tema asetäitjaile raadio, telefoni või kirja teel; nende võimaste puudumisel aga esimese möödasõitva võistlejaga.

7. Organiseerib pärast võitluste lõppemist mööduva transpordi võistlejate veoks ja võistlustel kõlbmatuks muutunud ning distantstile jäänud masinate pukseerimiseks.

8. Lahkub distantilt ainult distantsi ülema loal, andes temale üle kontrollkaardi.

§ 36. Kohtunik-informaator

Kohtunik-informaator:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile.

2. Vastutab printsipiaalselt ideoloogilise, õige, täiusliku ja õigeaegse informatsiooni eest võistlustingimustest, -käigust ja -tulemustest.

3. Valmistab õigeaegselt ette täieliku ja sisuka informatsiooni jaoks vajalikud teatmematerjalid. Saab peasekretärit võistlejate nimekirja, tutvub üksikasjaliselt võistlejatega ja õpib tundma nende sportlikku iseloomus-

tust. Tutvub üksikasjaliselt võistlusmarsruudiga (rajaga) ülevaatusel teel või äärmisel juhul skeemi ja distantsi ülema seletuste järgi.

4. Teeb võistlejaile ja pealtvaatajaile teatavaks kohtunike kolleegiumi korraldused ja juhised võistluste kava ja päevagraafiku ning korra säilitamise kohta.

5. Alustab mitte hiljem kui $1/2$ tundi enne võistluste ametlikku avamist informatsiooni andmist võistlustingimuste, iseloomu ja ülesannete, võistlejate ja meeskondade koosseisu ning nende iseloomustuse, võistlejate masinate andmete ja karakteristika, võistluste organiseerimise ja kohtunike töö kohta.

6. Annab õigeaegselt ja elavas vormis informatsiooni võistluste käigu kohta, kasutades distantsilt saadud teateid ja isiklike tähelepanekuid ning jutustab võistluse sportlikust käigust ja esialgsetest parematest tulemustest distantsi läbitud lõigus.

7. Teatab finišeerunud või võistluse lõpetanud võistlejate ja meeskondade kohta peasekretärit saadud tulemustest enne nende kinnitamist kohtunike kolleegiumi poolt ainult kui esialgsetest.

8. Teatab informatsiooni andmisel algul võistleja perekonnanime ja alles pärast seda võistlusnumbri. Võistleja kohta esimesel teadete andmisel teatab tingimata tema sportliku nimetuse ja organisatsiooni või meekonna, kuhu võistleja kuulub.

§ 37. Väljalaskekohtunik

Väljalaskekohtunik:

1. Allub stardi-finiši vanemkohtunikule.

2. Vastutab võistleja õigeaegse ja õige rajale väljalaskmise eest. Jälgib maanteeõiduvõistlustel ringrajal, distantsidel 1, 5 ja 10 km, et distantsil, hoovõtu- ja pidurduslõikudes oleks üheaegselt ainult üks võistleja.

3. Selgitab enne võistluste algust signaale ja täpsustab võistlejate väljalaske korda. Kannab ette telefoni teel või signaliseerib võistleja valmisolekust rajale minekuks.

4. Laseb võistleja rajale ainult omapoolse starterisignaali järgi või stardi-finiši vanemkohtuniku telefonilisel korraldusel.

5. Nõuab signaali või korralduse mitteküllaldase sel-

guse puhul nende kordamist, hoidudes võistleja väljalaskmisest signaali või korralduse kordamiseni.

6. Ei luba enne võistluste algust ja sõitude vaheaegadel võistlejail välja sõita rajale ja hoovõtu ning pidurduslõikude piiridesse.

§ 38. Pöördepunkti vanemkohtunik

Pöördepunkti vanemkohtunik:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile ning kuulub kohtunike peakolleegiumi koosseiu.

2. Vastutab korra säilitamise eest pöördepunktis ja pöördepunkti läbivate võistlejate arvestuse täpsuse eest.

3. Jagab pöördepunkti kohtunike vahel nende ülesanded ja juhib nende tööd.

4. Kontrollib pöördepunktile määratud varustuse ja seadmete õigeaegset väljasaatmist. Saab peasekretäriilt võistlejate nimekirja, pöördepunkti läbimise protokoll planketid, pöördepunkti varustuse skeemi ja organiseerib peakohtuniku poolt määratud ajaks kohtunike saabumise pöördepunkti.

5. Kontrollib pöördepunkti varustust, pöördepunkti joont tähistavate hoiatusmärkide ja transparentide õiget asetust, pöördepunkti rajoonis ohutuse kindlustamise abinõude tarvituselevõtmist ranges kooskõlas käesoleva määruse § 5 nõuetega ja jälgib nende täitmist kogu võistluste kestel.

6. Kontrollib julgestuse, meditsiinilise teenindamise, tulekaitse- ja sidevahendite olemasolu ja valmisolekut pöördepunktis. Kannab pöördepunkti valmisolekust ette peakohtunikule või tema asetäitjale.

7. Organiseerib pöördepunkti läbimise reguleerimist, pöördepunkti läbivate võistlejate numbrite märkimist ja kohtunike kolleegiumi informeerimist pöördepunkti läbimisest võistlejate poolt.

8. Ei luba pöördepunktis ja selle lähistel masinate peatumist, kui need võivad raskendada või segada teisi võistlejaid pöörde sooritamisel. Juhul, kui masin ei saa omal jõul lahkuda pöördepunktist, võtab tarvitusele kiired abinõud tema äraviimiseks pöördepunktist puksiiri või teiste vahendite abil.

9. Jälgib pöördepunkti õiget läbimist ja võistlusmääruste täitmist võistlejate poolt pöördepunkti rajoonis liikumisel ja viibimisel.

10. Suleb peakohtuniku või tema asetäitjate korraldusel pöördepunkti, annab loa pöördepunkti varustuse eemaldamiseks ja ärasaatmiseks, kannab ette peakohtunikule pöördepunkti sulgemisest, organiseerib kohtunike ärasaatmist pöördepunktist; mööduva transpordi kasutamist võistlejate äraviimiseks ja vigade tõttu võistlustelt väljalangenud ning distantsile seismajäänud masinate pukseerimiseks.

11. Annab peasekretärile üle pöördepunkti läbimise vormistatud protokollid.

§ 39. Pöördepunkti kohtunik

Pöördepunkti kohtunik:

1. Allub pöördepunkti vanemkohtunikule ja töötab tema juhtimisel.

2. Abistab pöördepunkti vanemkohtunikku pöördepunkti varustuse, ohutusabinõude täitmise ja teenindamisvahendite olemasolu ning valmisoleku kontrollimisel.

3. Täidab pöördepunkti läbimise ajal võistlejate poolt pöördepunkti vanemkohtuniku korraldusel ühte järgmistest ülesannetest:

a) olles pöördepunkti keskkoha lähedal, reguleerib signaallippudega pöördepunkti läbimist;

b) jälgib hoolikalt ja kannab protokollis võistlejate numbrid nende pöördepunkti läbimise järjekorras ja märgib läbimise aja kella järgi üheminutilise täpsusega; märgib protokollis määruste rikkumise võistlejate poolt;

c) võistlejate suure arvu ja tiheda läbimise puhul, kui ülesmärkimist teostab eriti selleks pöördepunkti määratud sekretär, dikteerib valjusti talle võistlejate numbrid, läbisaja, üksikute võistlejate poolt teostatud määruste rikkumised ja kontrollib perioodiliselt sekretäri poolt tehtud sissekannete õigsust.

4. Lahkub pöördepunktist ainult pöördepunkti vanemkohtuniku loal.

§ 40. Ringilugejate vanemkohtunik

Ringilugejate vanemkohtunik:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile, täidab stardi-finiši vanemkohtuniku korraldusi.

2. Vastutab läbitud ringide ülesmärkimise ja arvestuse

täpsuse eest ning iga võistleja poolt veel läbida jäänud ringide arvu näitamise õige organiseerimise eest.

3. Kontrollib õigeaegselt kohtunike-ringilugejate tööks vajaliku inventari olemasolu ja vastavust määrustele. Saab peasekretärlt ringide arvestamise kontrollkaartide planketid vorm 12 (vt. lisa).

4. Jagab võistlejad kohtunike-ringilugejate vahel, inst-
ruerib ringilugejaid ja juhib nende tööd.

5. Teatab starterile võistlejaist, kes on lõpetamas dis-
tantsi läbimist ja lähenevad finišile.

6. Kontrollib distantsi lõpetanud võistlejate kohta täi-
detud ringide arvestamise kontrollkaardid ja annab need
edasi sekretariaati.

§ 41. Kohtunik-ringilugeja

Kohtunik-ringilugeja:

1. Allub ringilugejate vanemkohtunikule ja töötab tema
juhtimisel.

2. Selgitab enne võistluste algust võistlejate numbrid,
kelle ringide lugemine on tema ülesandeks, saab näitami-
seks näittahvlid nende numbritega, tahvlikesed järele-
jäänud ringide arvu näitamiseks, samuti kontrollkaardi
planketid ringide arvestamiseks.

3. Asub enne võistlejate starti tulekut temale määratud
kohale; kui võistleja asub starti, näitab talle näittahvli
võistleja numbriga ja läbimisele kuuluvate ringide arvuga.

4. Peab võistluste kestel võistlejate poolt läbitud rin-
gide täpset arvestust, märgib läbisõidetud ringid ringide
arvestus-kontrollkaardile ja näitab võistlejale samal kohal
olles läbimata jäänud ringide arvu kohtunike kolleegiumi
poolt määratud vaheaegade järgi.

5. Teatab ringilugejate vanemkohtunikule viimasele
ringile asunud võistlejatest, tema äraolekul aga teatab
sellest vahetult starterile.

6. Annab distantsi lõpetanud võistleja kohta ringiluge-
jate vanemkohtunikule vormistatud ringide arvestuse
kontrollkaardi.

§ 42. Kontrollpunkti vanemkohtunik

Kontrollpunkti vanemkohtunik:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjatele, täidab
distantsi ülema korraldusi.

2. Vastutab korra säilitamise eest kontrollpunkti piirkonnas ja kontrollpunkti (KP) läbinud võistlejate täpse arvestuse ning õige märkimise eest.

3. Jagab ametid kontrollkohtunike ja sekretäride vahel ning juhib nende tööd.

4. Saab enne KP-sse asumist distantisi ülemalt KP protokollil planketid vorm 16, KP koondprotokollil planketid vorm 17 (vt. lisa) või templi KP numbriga ja marsruudi (raja) skeemi. Kontrollib KP-sse määratud kohtunike kohalolekut.

5. Saabub määratud ajaks kohtunikega KP-sse, täpsustab distantisi ülemaga kohtunike asukohad kontrollpunktis ja piirid, mille ulatuses loetakse võistleja kontrollpunkti läbinuks või takistused ületanuks.

6. Kontrollib KP varustust, meditsiinilise ja muu teenindamise vahendite olemasolu ja valmisolekut KP-s, side töötamist ja KP juures olevate takistuste läbitavust.

Õpib tundma ülevaatusel marsruudi (raja) iseloomu kontrollpunkti lähistel ja pärast seda.

Kannab telefoni või raadioside olemasolu korral ette peakohtunikule või tema asetäitjaile kontrollpunkti valmisolekust.

7. Organiseerib kontrollpunkti läbivate võistlejate numbrite märkimist või arvestust mõne teise antud võistlusteks tarvitusele võetud süsteemi järgi ja kohtunike kolleegiumi informeerimist KP läbimisest võistlejate poolt.

8. Jälgib distantisi läbimise õigsust ja võistlusmääruste täitmist võistlejate poolt.

Võtab tarvitusele abinõud määruste rikkumise vältimiseks ja võistlejate liikumist takistavate nähete kõrvaldamiseks distantсил. Kannab kõik määruste rikkumise juhud KP protokollil.

9. Võtab õnnetusjuhtumite korral kiiresti tarvitusele abinõud kannatanuile esmaabi andmiseks ja avarii läbi kannatada saanud masinate evakueerimiseks.

10. Kannab viivitamatult ette peakohtunikule või tema asetäitjaile kõigist õnnetusjuhtumest, vahejuhtumest, määruste jämedast rikkumisest või võistlejate võistlustest väljalangemisest.

11. Organiseerib pärast võistluste lõppu mööduva transporti kasutamist võistlustest väljalangenud võistlejate transportimiseks ja nende masinate pukseerimiseks, mis asuvad KP rajoonis.

12. Suleb kontrollpunkti ainult distantsi ülema korraldusel ja toimetab kõige kiiremas korras isiklikult peasekretärile kontrollpunkti vormistatud koondprotokolli ühes KP protokollidega.

§ 43. Kontrollkohtunik

Kontrollkohtunik:

1. Allub kontrollpunkti vanemkohtunikule ja töötab tema juhtimisel. Võistlejate poolt takistuste või keelatud suundade läbimise kontrollimisel töötab kui üksik kontrollkohtunik ja allub distantsi ülemale. KP vanemkohtuniku äraolekul töötab tema ülesannetes.

2. Abistab KP-s asuvat vanemkohtunikku kontrollpunkti varustuse, teenindamisvahendite olemasolu ja valmisoleku ning takistuste läbitavuse kontrollimisel.

3. Jälgib hoolikalt kontrollpunkti läbimist võistlejate poolt, märgib täpselt KP protokollis kõigi läbinud võistlejate numbrid läbimise järjekorras, ära näidates läbimise aja kella järgi minutilise täpsusega. Koostab kontrollpunkti koondprotokolli. Kui ei ole tarvitusele võetud läbijate numbrite ülesmärkimist, vaid mõni teine arvestussüsteem, teostab kontrollkohtunik operatsioone vastavalt sellele: lööb pakatile templi jäljendi, vahetab talongi jm.

Võistlejate suure arvu ja tiheda läbimise korral, kui kontrollpunkti on määratud sekretär, teatab kontrollkohtunik läbivate võistlejate numbrid ja ajad valjusti, kontrollides perioodiliselt sekretäri poolt tehtavate kannete õigsust.

4. Jälgib distantsi läbimise õigsust ja võistlusmääruste täitmist võistlejate poolt ning kannab määruste rikkumised kontrollpunkti protokollis.

5. Näitab vajalikel juhtudel võistlejaile võistlusmarsruudi (raja) suunda ja piire, mille ulatuses loetakse kontrollpunkt läbituks.

6. Abistab KP vanemkohtunikku mööduva transpordi kasutamisel väljalangenud võistlejate ja masinate ärasaatmiseks. Lahkub kontrollpunktist KP vanemkohtuniku loal.

7. Täidab üksiku kontrollkohtunikuna töötades täiendavalt ülesandeid, mis on toodud käesoleva määrustiku § 42 punktides 4, 5, 6, 9, 10, 11 ja 12.

§ 44. Võistluste komandant

Võistluste komandant:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile, täidab stardi-finiši vanemkohtuniku korraldusi.

2. Vastutab stardi- ja finišipaiga õigeaegse ettevalmistamise ja varustamise eest ja kontrollib ohutusabinõude täitmist stardi-finiši rajoonis.

3. Koostab stardi- ja finišipaiga varustamise plaani ja selleks vajalike vahendite arvestuse, kooskõlastades selle stardi-finiši vanemkohtunikuga, distantsi ülemaga, paarstiga, julgestuse ülemaga ja esitab nimetatud plaani peakohtunikule kinnitamiseks.

4. Organiseerib stardiks ja finišiks, võistlejaile ja nende masinaile, pealtvaatajaile ja transpordile ning kohtunike tööks määratud paikade varustamise. Näitab kätte asukohad esmaabipunktidele, võistlejatele masinate täiendavaks tankimiseks, tulekaitse- ja sidevahendeile, toitlustamis- ja müügipunktidele. Kontrollib teenindamisvahendite õiget paigutust.

5. Organiseerib transpordiliikluse reguleerimist stardi-finiši juurdepääsuteedel.

6. Jälgib korda pealtvaatajatele ja külaliste masinatele eraldatud kohtades ja võtab tarvitusele abinõud korra kindlustamiseks.

7. Komandandi korraldusse võib määrata komandandi abilisi, kes töötavad tema juhtimisel.

§ 45. Võistluste paarst

Võistluste paarst:

1. On peakohtuniku asetäitjaks meditsiinilisel alal.

2. Organiseerib võistlustel esmaabi andmist ja jälgib sanitaar-hügieenilistest nõuetest kinnipidamist.

3. Koostab võistluste meditsiinilise varustamise plaani ning arvestuse vajaliku meditsiinilise personali ja esmaabi vahendite kohta, esitades need kinnitamiseks peakohtunikule. Võtab tarvitusele abinõud võistluste esmaabi õigeaegseks kindlustamiseks.

4. Kontrollib meditsiinilise dokumentatsiooni õiget vormistamist võistlustele lubatud osavõtjate tervisliku seisukorra kohta. Ei luba võistlejaid, kellel pole õigesti vormistatud meditsiinilist dokumentatsiooni ja kes ei ole

läbinud määratud ajal meditsiinilist ülevaatus, osa võtta võistlustest ning kannab neist ette peakohtunikule.

5. Organiseerib regulaarset kontrolli võistlejate majutamiskoha ja võistluste läbiviimise paiga sanitaar-hügieenilise olukorra kohta, samuti võistlejate toitlustamise ja režiimide üle.

6. Organiseerib võistlustel esmaabi andmist. Jaotab meditsiinilise personali ja esmaabi vahendid esmaabipunktide ja sanitaarpostide vahel ning juhib selle personali tööd. Kontrollib statsionaarsetes raviasutustes vabade kohtade olemasolu võistlustel vigastada saanud võistlejate paigutamiseks. Saab oma korraldusse kiirabi-masina või sanitaarmasina ja seab sisse finiširajoonis sanitaartelgi.

Kontrollib meditsiinilise personali ja sanitaarmasinate saabumist distantsil (rajal) organiseeritud esmaabipunktidesse ja kannab peakohtunikule ette esmaabi valmisolekust.

7. Organiseerib viivitamata esmaabi andmist õnnetusjuhtude ja vigastuste puhul. Saadab vigastadasaanud raviasutustesse.

8. Määrab kindlaks võimalused vigastada saanud või haigestunud võistlejate edasiseks osavõtuks võistlustest.

9. Kannab peakohtunikule kirjalikult ette kõigist vigastustest ja haigestumistest võistlustel.

10. Külastab raviasutustes viibivaid haigeid ja vigastada saanud võistlejaid.

§ 46. Julgestuse ülem

Julgestuse ülem:

1. Juhib isiklikult koosseisu, kes on määratud korra alalhoidmiseks ja julgestuseks stardi- ja finišipaigal, võistlusdistantsil ja pealtvaatajate hulgas.

Võistluste kindlustamise küsimustes täidab peakohtuniku korraldusi ja kannab talle ette julgestuse valmisolekust.

2. Saab distantsi ülemalt õigeaegselt võistluste marsruudi (raja) skeemi, koostab julgestusega varustamise plaani ning arvestuse isikulise koosseisu ja transpordi vajaduse kohta. Võtab tarvitusele abinõud julgestuseks vajaliku arvu inimeste ja transpordi määramiseks.

3. Organiseerib julgestuseks määratud isikulise koos-

seisu instrueerimise ja selle õigeaegse paigutamise distantsile; kasutades võistlusi teenindavat sidevõrku, peab sidet julgestusgruppide ülematega ja juhib julgestuse tegevust.

4. Annab võistluste peakohtuniku korraldusel käsu julgestuse äravõtmiseks.

§ 47. Sideülem

Sideülem:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile, täidab distantsi ülema korraldusi.

2. Vastutab side valmisoleku eest määratud ajaks ja tema takistusteta töö eest võistluste lõpuni.

3. Koostab õigeaegselt sideskeemi ja sidevahendite arvestuse võistluspäevadeks ning esitab need kinnitamiseks peakohtunikule. Võtab tarvitusele abinõud võistluste õigeaegselt kindlustamiseks sidevahenditega ja taotleb loa nendega töötamiseks.

4. Organiseerib sidevahendite kohalepaigutamise, instrueerib telefoniste ja radiste ning varustab nad vajaliku dokumentatsiooniga, seab sisse side antud ajaks kogu võrgu ulatuses ja kannab selle valmisolekust ette peakohtunikule või tema asetäitjaile.

5. Kontrollib side tööd ja võtab rikete puhul kiiresti tarvitusele abinõud side taastamiseks.

6. Katkestab side ja võtab tarvitusele abinõud sidevahendite kokkukogumiseks ainult peakohtuniku või tema asetäitjate korraldusel.

§ 48. Tulekaitse ülem

Tulekaitse ülem:

1. Allub peakohtunikule ja tema asetäitjaile.

2. Vastutab tulekaitse kindlustamise eest võistlustel ja kannab selle valmisolekust ette peakohtunikule.

3. Vaatab esialgselt üle kohad, mis on määratud masinate paigutamiseks, tankimiseks ja teenindamiseks ning stardi- ja finišipaiga, koostab tulekaitsega kindlustamise plaani ja võistluste teenindamiseks vajalike tulekaitsevahendite arvestuse. Esitab plaani peakohtunikule kinnitamiseks. Võtab tarvitusele abinõud võistluste õigeaegselt kindlustamiseks tulekaitsevahenditega.

4. Organiseerib antud ajaks tulekustutusvahendite paigutamise, viib läbi tulekaitse alal töötajate instrueerimise ja kontrollib tulekaitsevahendite valmisolekut.

5. Grupeerib masinate tehnilise ülevaatuse ja tankimise ajal tulekaitsevahendid kohtadele, kus need tööd läbi viiakse; startimise ajal — stardikoha lähedale, võistluste käigus — tankimiskohtadele, kurvidele ja masinate seisukohtadele. Tulekahju tekkimisel stardi- ja finiširajoonis juhib isiklikult selle kustutamist.

6. Võtab pärast võistluste lõppu maha ja saadab ära tulekaitsevahendid alles siis, kui on lahkunud viimane võistlusmasin ning kütte- ja määrdeainete tankimispunktid.

VII. TEHNILINE KOMISJON

§ 49. Üldised nõuded

1. Tehniline komisjon on võistluste kohtunike kolleegiumi koostisosa, kuhu määratakse kõige suuremate tehniliste teadmistega kohtunikud. Komisjon teostab võistluste tehnilist juhtimist.

2. Auto- ja mootorrattavõistluste tehnilise komisjoni koosseisu kuuluvad järgmised kohtunikud: tehnilise komisjoni esimees, tehnilise komisjoni esimehe asetäitja, tehnilise komisjoni sekretärid (1—2), tehnilise kontrolli kohtunikud (2 või rohkem).

3. Tehnilise komisjoni koosseisu kohta on kehtivad kõigile kohtunikele kohustuslikud üldised nõuded (§ 20).

4. Ühtegi masinat ei tohi lubada võistlustele tehnilise komisjoni poolt üle vaatamata ja tehnilise komisjoni esimehe või tema asetäitja kirjaliku tõendita masina tehnilise seisukorra kohta. Võistleja peab masina ülevaatuseks esitama tehnilise komisjoni esimesel nõudmisel.

5. Kõigist masina juures pärast tehnilist ülevaatust ette võetud muudatustest peab võistleja teatama masinat ülevaadanud tehnilise kontrolli kohtunikule. Selle nõude mittetäitmisel ei loeta masinat ülevaadatuks ja võistlejal ei ole õigust selle masinaga võistlustest osa võtta.

Kui võistleja esineb võistlustel tehnilise komisjoni poolt üle vaatamata masinaga, annulleeritakse tema tagajärg. Võistleja suhtes võetakse aga tarvitusele karistusabinõud.

6. Masinate tankimine ja tagavaraosade ning instrumentide saamine võistluste käigus on lubatud ainult tehnilise komisjoni vahetu kontrolli all. Masinate tankimist ning detailide ja instrumentide saamist, mis toimub tehnilise komisjoni kontrollita, või kohal, mis ei ole kohtunike kolleegiumi poolt selleks määratud, tõlgendatakse kui kõrvalise abi andmist võistlejale.

7. Võistluste käigus on keelatud tankimine masina mootori töötades. Võistleja, kes tangib oma masinat mootori töötades, kõrvaldatakse võistluselt, selle masinaga saavutatud tagajärge aga ei arvestata.

8. Võistlusnumbrite väljaandmine toimub ainult tehnilise komisjoni kaudu nende poolt üle vaadatud ja võistlustele lubatud masinaile.

§ 50. Tehnilise komisjoni esimees

Tehnilise komisjoni esimees:

1. Allub võistluste peakohtunikule, on tema asetäitjaks tehnilisel alal ning kuulub kohtunike peakolleegiumi koosseisu.

2. Vastutab võistlejate masinate tehnilise seisukorra kontrollimise ja tehnilise teenindamise kontrolli organiseerimise eest võistlustel.

3. Organiseerib ja juhib tehnilise komisjoni ja sellesse kuuluvate kohtunike tööd. Koostab võistlejate masinate tehnilise ülevaatusplaani ning esitab selle kinnitamiseks peakohtunikule. Instrueerib tehnilise komisjoni koosseisu masinate ülevaatuskorrast ja jagab masinaid ülevaatusseks tehnilise kontrolli kohtunike vahel.

4. Organiseerib masinate ülevaatuskoha ja tähtaja teatamist esindajaile.

5. Juhib masinate tehnilist ülevaatuset. Ei luba võistlustele masinaid, mis ei vasta käesolevatele määrustele või võistlusjuhendile. Omab õiguse mitte üle vaadata masinaid, mis on esitatud pärast ülevaatusseks määratud aega.

6. Võtab tarvitusele abinõud, et peale masinate tehnilist ülevaatuset: a) masinate teenindamine toimuks ainult tehnilise komisjoni kontrolli all; b) masinate juures ei teostataks tehnilise kontrolli kohtunike teadmata mingisuguseid muudatusi.

7. Organiseerib numbrite väljaandmist ülevaadatud ja

võistlustele lubatud masinaile, annab korralduse nende võistlejate numbrite tagastamiseks, keda kohtunike kolleegium ei lubanud võistlustele.

8. Kannab ette peakohtunikule masinate tehnilise ülevaatusse tulemustest ja võistlustele mittelubatud masinatest.

9. Määrab kindlaks kohad tankimispunktidele ja asukohad instrumentidele ning tagavaraosadele, organiseerib neis kohtades vahetpidamatu järelevalve tankimise korra ja instrumentide ning tagavaraosade kasutamise kohta.

10. Organiseerib vajaduse korral masinate kontroll-ülevaatusse, mootori töömahu ülemõõtmise ja masinates kasutatud kütteainete sordi kontrollimise.

11. Organiseerib materjalide kogumist tehniliseks arvestuseks, juhib nende arvestuste koostamist ja teeb analüüsi võistlustest osavõtnud masinate ettevalmistuse, tehnilise seisukorra ning võistluste tehniliste tulemuste kohta.

§ 51. Tehnilise komisjoni esimehe asetäitja

Tehnilise komisjoni esimehe asetäitja:

1. Allub tehnilise komisjoni esimehele ja asendab teda. Asendades tehnilise komisjoni esimeest, täidab tema ülesandeid ja kasutab tema õigusi.

2. Organiseerib ja kontrollib tehnilise komisjoni esimehe korraldusel tehnilise kontrolli kohtunike tööd ja võistlusnumbrite väljaandmise õigsust. Võtab tarvitusele abinõud võistlusnumbrite äravõtmiseks võistlejailt, keda kohtunike kolleegium pole lubanud võistlustele.

3. Kontrollib masinate tankimispunktide varustust ja tehnilise abi punktide varustamist üksnes nende instrumentide ja detailidega, mis on lubatud juhendi ja määrustega.

4. Teeb teatavaks kõigile asjast huvitatud isikuile tehnilise komisjoni otsused ja korraldused ning kontrollib nende täitmist.

5. Viib peakohtuniku või tehnilise komisjoni esimehe korraldusel läbi masinate kontroll-ülevaatusse ja mootori töömahu mõõtmise.

6. Kogub kokku arvestusmaterjalid ja koostab võistluste tehnilise aruande.

§ 52. Tehnilise komisjoni sekretär

Tehnilise komisjoni sekretär:

1. Allub tehnilise komisjoni esimehele ja tema asetäitjale ning täidab peasekretäri korraldusi.

2. Saab peasekretärielt võistlejate nimekirjad ja valmistab ette tehnilise komisjoni tööks vajaliku dokumentatsiooni. Võtab tarvitusele abinõud võistlusnumbrite õigeaegseks saamiseks ja annab need võistlejaile välja tehnilise kontrolli kohtunike näpunäidetel, kes teostavad masinate ülevaatust ja otsustavad võistlustele lubamist. Peab väljaantud numbrite arvestust.

3. Peab tehnilise komisjoni istungite protokolle.

4. Esitab tehnilise ülevaatuse lõppemisel peasekretärile andmed tehnilise komisjoni poolt üle vaadatud, võistlustele lubatud ja mittelubatud masinate kohta.

5. Peab võistluste käigus võistlustest tehniliste rikete tõttu välja langenud masinate arvestust.

6. Töötab läbi masinate dokumentatsiooni ja koostab koondaruande võistlusest osavõtvate masinate kohta kategooriate, klasside, masinamarkide jne. järgi.

§ 53. Tehnilise kontrolli kohtunik

Tehnilise kontrolli kohtunik:

1. Allub tehnilise komisjoni esimehele ja tema asetäitjale.

2. Teostab masinate tehnilist ülevaatust, kontrollib nende korrasolekut, kõlblikkust antud võistlusteks, vastavust esitatud aktidele ning käesoleva määrustiku ja võistlusjuhendi nõuetele.

3. Masinate ülevaatuse juures osutab erilist tähelepanu:

- a) masina vastavusele ülesantud tüübile ja klassile;
- b) pidurite seisukorrale ja nende reguleerimise õigsusele;
- c) bensiinipaagi ja bensiinijuhtmete korrasolekule;
- d) rataste, kummide ja ventiilide korrasolekule ning normaalsele õhurõhule kummides;
- e) raami ja rinnatuste korrasolekule;
- f) roolimehhanismi ja edekahvli korrasolekule;
- g) kettide, hammasrataste ja kardaani korrasolekule.

4. Kontrollib, kas võistlejail on masina juhtimisluba.

5. Teeb sekretärile teatavaks võistlejate perekonnanimed, isiklikult ülevaadatud masinate numbrid ja nende võistlustele lubamise tehnilise seisukorra.

6. Kontrollib võistlusnumbrite masinale kinnitamise kindlust ja õigsust.

7. Jälgib võistluste käigus katkestamatult masinate tankimise ja instrumentide ning tagavaraosade kasutamise korrast kinnipidamist. Märgatud määruste rikkumisest teatab tehnilise komisjoni esimehele või tema asetäitjale.

8. Jälgib distantsil olevaid masinaid, ja juhul, kui avastab neil nähtavaid vigastusi, millised võivad muutuda võistluste jätkamisel hädaohtlikuks, hoiatab võimaluse korral võistlejat ja kannab sellest viivitamatult ette tehnilise komisjoni esimehele.

9. Vaatab üle võistluse lõpetanud masinad, loetleb ilmenenud defektid ja esitab materjalid arvestuseks.

VIII. VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISE ÜLDISED MÄÄRUSED

§ 54. Marsruudi (raja) valik, mõõtmise ja vastuvõtmine

1. Marsruudi (raja) valik igat liiki auto- ja mootorratta-võistlusteks tuleb võistluste organiseerijatel teha ülesandeks küllaldaselt kogemusi ja teadmisi omavale distantsi ülemale. Vastutavaimate võistluste läbiviimisel tuleb distantsi valik teha ülesandeks marsruudikomisjonile.

2. Distants peab olema täpselt mõõdetud.

3. Maanteesõiduvõistluste läbiviimisel sirgteel ja ringrajal kuni 10 km distantsil mõõdetakse raja pikkus metallist mõõdulindiga mööda tee telgjoont täpsusega kuni $\frac{1}{10\,000}$, sõltumata riiklike kilomeetritähiste olemasolust. Raja pikkus üle 10 km määratakse kindlaks ametlike tähiste põhjal.

4. Raja pikkust tõestavaks dokumendiks loetakse NSV Liidu Siseministeeriumi Maanteede Valitsuse tõendit.

5. Treki (hipodroomi, jääraja) pikkus määratakse kindlaks joont mööda, mis kulgeb piki rada 0,75 m kaugusel raja siseservast.

6. Krossi marsruudi (raja) pikkus mõõdetakse auto (mootorratta) spidomeetriga või kaardi järgi.

7. Stardi- ja finišijoone või pöördepunkti paigutamisel

riiklikest kilomeetritähistest eemal asetsevatesse kohtadesse, mõõdetakse nende kaugus lähima riikliku tähiseni metallist mõõdulindiga.

8. Rada, millel viiakse läbi võistlus, peab olema kontrollitud ja kinnitatud peakohtuniku või tema asetäitja poolt.

§ 55. Start

1. Uhtegi starti ei või anda enne võistluskavas kindlaks määratud aega ega ilma võistluste peakohtuniku loata.

2. Auto- ja mootorrattavõistlusteks on kindlaks määratud järgmised startide liigid ja iseloomud:

Startide liigid: a) paigalstart, b) lendstart. Startide iseloom: a) individuaal- (üksik-) start, b) grupistart, c) ühisstart.

3. „Paigalstardiks“ nimetatakse sellist starti, mis antakse määratud stardikohas liikumatult seisvale masinale ja mille juures aja arvestust alustatakse starteri käskluse (signaali) „Marss!“ hetkest.

Masina kõige eespoolsema osa projektsiooni kaugus stardijoonest peab olema vähemalt 5 cm.

4. Paigalstardi puhul võib masinat paigalt liigutada üksnes masina enda mootori või mootorrattajuhi ja mootorrattur-kaasasõitja jõu abil kõrvalist abi kasutamata.

5. „Lendstardiks“ nimetatakse sellist starti, mille juures masin asub liikuvus olekus ja stopperid käivitatakse starteri käskluse (signaali) kohaselt või aparadi poolt hetkel, mil masina kõige eespoolsema osa projektsioon ületab stardijoone.

6. Individuaal- (üksik-) stardiks nimetatakse sellist starti, kus võistlejad stardivad ühekaupa.

7. Grupistardiks nimetatakse sellist starti, kus üheaegselt stardib mitu võistlejat.

8. Ühisstardiks nimetatakse sellist starti, kus üheaegselt stardivad kõik ühe või mitme masinaklassi võistlejad või kõik võistlustest osavõtjad.

9. Individuaal- (üksik-) stardi puhul võib esineda kaks stardi liiki: lend- ja paigalstart.

10. Grupi- ja ühisstardi puhul võib esineda ainult üks stardi liik: paigalstart.

Võistlejate masinate mootorid võivad olla kas töötavas või mittetöötavas olekus sõltuvalt võistluse liigist.

11. Individuaal- (üksik-) starti kasutatakse maantee-sõiduvõistluste läbiviimisel sirgteel distantsidel 1, 5 ja 10 km. Grupistardid nendel distantsidel on keelatud.

12. Kõikides võistlusliikides distantsidel üle 10 km võib startimise kord olla individuaalne (üksikstart), gruppides või ühine. See määratakse kindlaks võistlusjuhendiga või kohtunike kolleegiumi otsusega.

13. Ajavahemik individuaal- (üksik-) startide vahel ei või olla vähem kui 15 sekundit.

14. Võistlejal, kes ilmub starti, kuid ei alusta distantsi läbimist tehnilistel põhjustel (ootamatu masinariike jne.), võidakse kohtunike kolleegiumi äranägemisel lubada sõitu alustada hiljem, seejuures arvestatakse talle aega esimese stardi jaoks määratud hetkest.

15. Võistlejate stardijoonele paigutamise järjekorra teeb teatavaks kohtunik võistlejate juures. See sõltub võistluse liigist, võistluse kavast, läbiviidud loosimisest või võistlejate poolt treeningul näidatud tagajärgedest, samuti masinast, millisel võistleja esineb.

16. Grupi- või ühisstardi puhul, juhul kui võistlejate arv grupis ei võimalda neid kõiki paigutada ühte ritta, moodustatakse mitu rida: a) kas loosimise või b) võistluste eel organiseeritud katsesõidu tulemuste põhjal. Võistlejad, kellel on väiksemad numbrid, või kes on näidanud parima aja, paigutatakse esimesse ritta, alustades reastamist põhilise liiklusuuna poolsest küljest (siserajast).

17. Masinate stardikohad märgitakse valgete või mõne muu hästi nähtava värvi triipudega kohtunike kolleegiumi poolt kindlaks määratud korras.

18. Stardi- ja finišijoon peab olema triibukujuline, valget või mõnda muud hästi nähtavat värvi, laiusega vähemalt 5 cm kogu oma pikkuses.

19. Paigalstardi puhul antakse järgmised käsklused: „VÕISTLEJAD STARTI“, 10 sekundit enne starti „VALMISTUDA“, 5 sekundit enne starti „TÄHELEPANU“ ja juhendiga, võistluskavaga või kohtunike kolleegiumi poolt kindlaks määratud ajal käsklus „MARSS!“.

Käskluse puhul „Valmistuda“ tõstab starter lipu pea kohale ja langetab selle järsult koos käsklusega „MARSS!“.

Võistlejat, kes liigutab paigalt oma masina või käivitab selle mootori käsklusteks määratud 10-sekundilise ajavahemiku kestel, võidakse karistada kohtunike kolleegiumi poolt kindlaks määratud karistusaja lisamise teel tema poolt näidatud ajale.

20. Üks minut enne starti ei tohi stardipaigal peale võistlejate viibida enam ühtegi kõrvalist isikut.

21. Auto- ja mootorrattavõistlustel maanteeõidus määratakse üheaegselt grupi- või ühisstardis startivate võistlejate maksimaalne lubatav arv kindlaks kohtunike kolleegiumi poolt, sõltuvalt raja laiusest, ulatusest ja iseloomust, arvestades sealjuures masinate klasse, tüüpe, võistlejate ettevalmistust ja võistluste ohutust.

Stardijoonel peab olema iga soolomootorratta jaoks laiuti ruumi 1,5 m, iga külgvankriga mootorratta jaoks 2,5 m juhul, kui kõiki stardist osavõtvaid võistlejaid saab paigutada ühte ritta. Vastasel korral peab iga järgneva soolomootorratta vahemaa eelmisest reast olema 1,5 m, iga külgvankriga mootorratta vahemaa eelmisest reast 2,5 m.

22. Võistleja loetakse võistluses olevaks pärast starteri käsklust (signaali) („MARSSI!“). Kui võistleja selle signaali peale ei alustanud liikumist, võib ta hiljem ületada stardijoonet ja sõita välja distantsile ainult starteri loal.

§ 56. Finiš

1. Distantsi lõpetamine startinud võistleja poolt fikseeritakse finišijoonel.

2. Finišeerimisajaks loetakse momenti, mil masina eesmise punkti projektsioon ületab finišijoonet.

3. Finišijoonet ületamise momendil, juhul kui aja fikseerimine toimub käsitsi, langetab starter järsult lipu, ajamõõtja aga peatab stopperi. Ettevalmistav lipu tõstmine starteri poolt toimub masina asudes 100—150 m kaugusel finišijoonest. Aja fikseerimisel automaataparatuuri abil peatatakse kronomeeter elektriliste või mehaaniliste seadmete tegutsemise tulemusena.

4. Pärast finiši läbimist on keelatud kiirust järsku vähendada ja korduvalt muuta liikumise suunda.

5. Finiši sulgemise aeg teatavale klassile, masinate kategooriale, võistlusliigile ja võistlejate grupile määratakse kindlaks juhendiga või kohtunike kolleegiumi poolt,

arvestades võistluste ulatust, arvestussüsteemi, aasta- ja kellaaega ning marsruudi (raja) kasutamise võimalusi võistlusteks. Kohtunike kolleegiumi otsus finiši sulgemise aja kohta peab olema võistlejaile teatatud enne nende starti.

Finiši sulgemise aeg võib olla määratud: a) üheaegne kõigile võistlustest osavõtjaile; b) erinev igale klassile, kategooriale ja grupile; c) kindlaks määratud aja möödumisel pärast esimese võistleja finišeerimist teatavas klas-sis, kategoorias või võistlejategrupis.

§ 57. Liikumise kord rajal

1. On keelatud järsult muuta liikumise suunda.

2. On keelatud vabastada rooli. Juht, kes vabastab rooli küljest üheaegselt mõlemad käed, kõrvaldatakse võistluselt ka sel juhul, kui selle tulemusena ei esine avariid või kukkumist.

3. Võistlemise katkestamisel ja pärast võistluste lõpetamist on sõitmine mööda distantssi kategooriliselt keelatud.

4. Võistluse katkestanud võistlejal on keelatud rajalt ära sõita, saamata selleks luba kohtunike kolleegiumilt.

§ 58. Aja mõõtmine

1. Aja mõõtmise ülesandeks on kindlaks määrata aeg, millega iga võistleja läbis distantssi.

2. Ajaarvestust teostavad kohtunikud-ajamõõtjad, kes on varustatud kronomeetrite ja stopperitega, et fikseerida arvestatava aja algust ja lõppu käsitsi, samuti aga ka spetsiaalsete automaatselt aega registreerivate seadmete abil.

3. Juhul, kui võistleja resultaat tuleb kindlaks määrata kolme stopperi näidu põhjal, võetakse aeg keskmise stopperinäidu järgi, kui aga kolmest stopperist kaks näitavad sama aega, loetakse tulemuseks see aeg. Kui stopperid näitavad erinevaid aegu, võetakse stopperi näit keskmisest tulemusest. Kui üks stopperitest võistleja aega ei fikseerinud, määratakse tulemus kindlaks stopperi järgi, mis näitas halvema aja.

4. Ühel kohtunikul-ajamõõtjal on lubatud kasutada kahte stopperit selle kohustusliku tingimusega, et iga võistleja aega võetakse stopperitega, mis asuvad erinevate ajamõõtjate käes.

5. Sõltuvalt võistluste iseloomust, distantist, osavõtjate arvust ja stardi liigist, määratakse kindlaks tarvilike seadmete hulk, ajamõõtjate arv ja nende paigutus distantstil.

6. Kõik mõõteriistad, mis võetakse tarvitusele võistluste läbiviimisel (või sõitudel rekordite püstitamiseks), peavad olema kontrollitud ja varustatud NSV Liidu Mõõtude ja Mõõteriistade Peapalati sellekohase tunnistusega.

7. Tulemuste kindlaksmääramiseks maanteeõiduvõistlustel sirgteel ja ringrajal ei tohi kronomeetrite juures olla lahkuminekut mitte üle ± 2 sekundi 24 tunni jooksul; stopperitel — mitte üle ühe sekundi 30 minuti jooksul.

8. Aegade automaatse fikseerimise puhul käsklust võistleja stardist (finiisist) läbisõidu kohta ei dubleerita. Sel juhul kuulub ajamõõtja ülesannete hulka seadme teenindamine, tema töö jälgimine ja tulemuste protokollimine.

9. Start antakse minuti täisosal peakronomeetri järgi.

10. Vastutavaks isikuks ajamõõtmise eest on pea-ajamõõtja, kelle ülesannetesse kuulub mõõteaparaatide seisukorra jälgimine ja kontrollimine ning kohtunike-ajamõõtjate töö kontrollimine.

11. Pärast aja fikseerimist teatavad ajamõõtjad tulemused vanemkohtunikule-ajamõõtjale, kes kontrollib stopperi näidu ja teatab selle sekretärile. Sekretär kannab stopperi näidu ajamõõtmiskaardile ja annab selle kohe pärast allakirjutamist vanemkohtunik-ajamõõtja poolt edasi kohtunike kolleegiumi sekretariaadile.

12. Stopperid asetatakse nullile ainult pärast vanemkohtunik-ajamõõtja käsklust.

13. Kronomeetri või stopperi seismajäämisel või tema näidu ebaõigsuse puhul teatab ajamõõtja sellest kohe vanemkohtunik-ajamõõtjale.

14. Kronomeetri või stopperi üleandmist teisele ajamõõtjale lubab ainult vanemkohtunik-ajamõõtja.

15. Kokkuvõtte ajamõõtmise tulemustest võib anda vanemkohtunik-ajamõõtja isiklikult üle peakohtunikule või tema asetäitjale.

16. Organisatsioonid, kes viivad läbi võistlusi või sõite

rekordite püstitamiseks, peavad esitama mõõteriistad peaa-
jamõõtjale kontrollimiseks hiljemalt 48 tundi enne võist-
luste algust.

17. Pea-ajamõõtja kannab peakohtunikule kirjalikult ette tema poolt läbi viidud mõõteriistade kontrollimise tulemustest ja nende kasutamiskõlblikkusest eelseisvatel võistlustel või sõitudel.

18. Kronomeetri näit võetakse nii suure täpsusega, nagu seda võimaldab seadme skaala. Harilikel taskuseadmeil 0,1—0,2 sek., suurema täpsusega riistadel kuni 0,01 sek.

19. Sekretär kirjutab kronomeetrite (stopperite) näidud üles ühes ja samas järjestuses. Iga stopper tähistatakse järjekorranumbriga (I, II, III ja IV), selle järele kirjutatakse kohtunik-ajamõõtja perekonnanimi ja stopperi number.

20. Pea-ajamõõtja kronomeeter (stopper) on aluseks. Selle näit kirjutatakse üles ühe kronomeetri (stopperi) rikkemise puhul või näidu tugeva erinevuse puhul teistest.

§ 59. Keskmise kiiruse kindlaksmääramine

1. Keskmise kiirus arvutatakse valemi järgi:

$$V = \frac{3600 \cdot S}{T} \text{ km/t.}$$

kusjuures V — keskmine kiirus (km/t-des);

S — distantsi pikkus (km-tes);

T — distantsi läbimise aeg (sekundites).

2. Maantee- ja ringrajasõidu võistlustel arvutatakse tulemused täpsusega kuni 0,001 km/t., teistel võistlustel täpsusega kuni 0,1 km/t.

§ 60. Signaallipud, eri- ja hoiatusmärgid

1. Võistluste ajal võib võistlejaile anda raja mistahes punktis lippudega ametlikke signaale; sealjuures on juht kohustatud kohe reageerima signaalidele vastavalt nende tähendusele:

Lipu värv ja kirjeldus

Signaali tähendus

Valge või spordiühingu lipp	— Start.
Must	— „Seis kõigile“ (peatumise käsk kõigile võistlejaile).
Must, võistleja numbri näitamiseks	— Peatumine antud võistlejale.
Kollane	— „Tähelepanu, hädaoht“ (hädaoht, sõita aeglasemalt).
Roheline	— „Rada on vaba“.
Sinine	— „Hoidu põhilise liiklusuuna poolsele äärelle (siserajale)“.
Malelauakujuline, musta-valge-ruuduline	— Finiš.

Musta lippu võib kasutada ainult peakohtuniku loal. Äärmise hädaohu puhul võib seda aga kasutada ka vahe-tult rajal asuv kohtunik.

Parema nähtavuse saavutamiseks on lubatud kasutada 1 km distantstil ka värvilist stardilippu.

2. Kõik signaallipud peavad olema täisnurksed, suuru-sega $0,5 \times 0,8$ m, valmistatud kergest riidest ja kinnita-tud kerge varda külge.

Valged ja mustad ruudud malelauakujulisel lipul on 10×10 cm.

3. Võistluste erimärgid peavad olema rombikujulised ja valged, nurkadega 60° ja 120° , küljepikkusega 0,5 m ja neil peab olema punane ääris, samuti peab märgi keskel olema tähendust selgitav kujund: esmaabipunkt — punane rist; tankimiskoht — lehter; toitluspunkt — tass alustas-siga; tehniline abi — vasar mutrivõtmega; kontroll-punkt — „KP“; kontrollija — „K“; tähelepanu, hädaoht — hüüumärk; masinapark — „P“.

4. Suunanäitajad, mis paigutatakse krossirajale, peavad olema täisnurksed, suurusega 30×50 cm ja neil peab olema punane ääris. Märgi keskel peab olema suunda näi-tav punane nool.

5. Ringilugejad kasutavad näittahvleid mõõdetega 50×50 cm, mille valgele foonile on punase värviga märgitud 25 cm kõrgete ja 4 cm laiuste tähtedega võist-leja number. Näittahvli alumisele osale asetatakse konksu otsa ruudukujuline kollane tahvlike mõõdetega 20×20

cm, millel asuvad mustad numbrid näitavad võistlejale sõitajäänud ringide arvu.

6. Hoiatusmärgid peavad olema valgeks värvitud täisnurksed kilbid, mõõdetega $1,2 \times 0,6$ m, millele on joonistatud punase värviga kandid ja tähistamise põhjus, vastavalt riiklikele teemärkidele, või kujutatud teelõigu hädaohtlikkuse iseloom plaanikujuliselt.

IX. MAARUSED MAANTEESÕIDUVÕISTLUSTE LÄBI- VIIMISEKS SIRGETEL DISTANTSIDEL 1, 5 JA 10 KM

§ 61. Nõuded raja kohta

1. Raja laius mootorratastele peab olema vähemalt 6 m, autodele vähemalt 8 m. Raja kate peab olema sile, ega tohi olla libe, et võimaldada suurte kiiruste arendamist.

2. Arvestataval distantstil ning teosal 100 m enne starti ja pärast finišit on lubatud tee kallak 1°/_o.

3. Hoovõtuks ja masinate pidurdamiseks lisatakse arvestatavale distantstile mõlemas otsas teelõik pikkusega 600—800 m mootorratastele ja 1000 m autodele. Nendest lõikudest 500 m kaugusel ei tohi olla mingisuguseid takistusi: tõkkepuid, käänakuid, auke ja ülesõite.

Üksikutel juhtudel võib võistleja erisoovil hoovõtumaad pikendada, kui kohtunike kolleegium loeb selle soovi põhjendatuks.

4. Pidurdusmaa piiratakse joontega: käivitus — start ja finiš — vastuvõtt. Vastupidises suunas liikumisel loetakse vastuvõtujoon käivitusjooneks ja käivitusjoon vastuvõtujooneks.

5. Kogu distantis koos hoovõtu- ja pidurdusmaaga peab olema sirgjooneline.

6. Distantstil, kaasa arvatud lõigud hoovõtuks ja pidurdamiseks, võib asuda ainult üks masin.

§ 62. Startimise kord

1. Start maantesõiduvõistlusteks sirgteel distantSIDEL 1, 5 ja 10 km võib olla: a) ainult individuaal- (üksik-) start, b) töötava mootoriga, c) paigalstart 1 km sõiduks, d) lendstart 1 km sõiduks ja lendstart 5 ja 10 km sõiduks.

§ 63. Rajal liikumise kord

1. Arvestatava distantsi, 1, 5 ja 10 km, peab võistleja läbima mõlemas suunas üks kord ja mõlemal korral samal teosal nii distantsil 1 km paigal- ja lendstardiga kui ka distantsidel 5 ja 10 km lendstardiga.

2. Võistleja võib sõita masinaga kas kattega teeosa keskel või tõmbuda kummalegi küljele, kuid mitte lähemale kui 1,5 m teekatte äärest.

3. Kui võistleja läbis distantsi ühes suunas ja pikema aja jooksul pole saabunud tagasi, peab peakohtunik andma signaali kollase lipuga ja selgitama võistlejat takistavad põhjused.

Kui võistlejal pole võimalik startida tagasisõiduks, peab ta teadustama kohtunikule, et tal puudub võimalus tagasisõiduks, võimaldades seega anda starti teisele võistlejale. Alles pärast seda, kui võistleja ja kohtunikud väljalaskejoonel ning stardis on sellest teadlikud, võidakse anda start teisele võistlejale.

§ 64. Aja mõõtmise iseärasused

1. Võistluste puhul 1 km distantsil paigutuvad ajamõõtjad ja sekretärid koos kohtunike kolleegiumiga distantsi keskele.

Aegade fikseerimine teostatakse käsitsi või automaatselt registreeriva aparaadiga.

2. Võistlustel 5 ja 10 km distantsil teostatakse aegade fikseerimist ainult automaatselt registreeriva aparaadiga.

3. Aega, mida võistleja näitab distantsi ühes suunas läbimisel, ei või lugeda tema lõplikuks resultaadiks.

Lõplikuks resultaadiks loetakse kahe arvestusaja, see tähendab võistleja poolt ühes ja teises suunas sõidul näidatud aegade, aritmeetiline keskmine täpsusega kuni 0,01 sek.

4. Kui võistlejale lubati sooritada kordamissõit ja ta näitas distantsi ühes või teises suunas läbimisel paremat aega kui esimesel sõidul, ei lubata keskmise aja kindlaksmääramisel kahest arvestusajast võtta aegu erinevatest sõitudest, olgugi et need stopperite näidud on saadud distantsi läbimisel erinevates suundades.

5. Aegade fikseerimine (aja mõõtmine) käsitsi on lubatud ainult stardilipu hea nähtavuse puhul.

6. Aja mõõtmist käsitsi teostavad pea-ajamõõtja ja kolm kohtunikku-ajamõõtjat.

7. Signaal käivitamiseks antakse võistlejaile ainult kohtunike-ajamõõtjate selleks valmisoleku puhul.

X. MAARUSED MAANTEESÕIDUVÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS SIRGETEL DISTANTSIDEL 50 KM JA ROHKEM

§ 65. Nõuded raja suhtes

1. Maanteeõiduvõistlusi sirgteel võib läbi viia ainult täiustatud kattega teedel (asfalt, betoon, kildkivist prügitusega ja gudrooniga imbutatud katted, klinkerkatted mitte libeda pinnasega), millel ei ole kumerat profiili ja tagasikallakut kurvidel.

2. Rada võib olla pöördepunktita, pöördepunktiga tagasisuunas liikumiseks või suletud kõverjoon.

3. Distsantsidel üle 100 km võib olla mitu pöördepunkti.

4. Vastassuunaline liikumine külgvankriga mootorratastel on lubatud juhul, kui teekatte laius on vähemalt 6 m, autodel aga 8 m.

§ 66. Startimise kord

1. Start maanteeõiduvõistlusteks sirgteel distantsidel 50 km ja rohkem võib olla: a) ainult paigalstart, b) individuaal- (üksik-) start, grupistart või üldstart, c) ainult töötavate mootoritega.

§ 67. Rajal liikumise kord

1. Autodel ja mootorratastel on lubatud liikuda ainult parempoolsel teosal ja mitte lähemal kui 0,5 m teeservast.

Kahesuunalisel liikumisel loetakse tee telgjoon tema vasakpoolses servaks.

2. Kahesuunalisel liikelusel kõrvaldatakse võistlusest võistlejad, kes juhivad masinat mööda tee telgjoont või satuvad sõites vasakpoolsel teesale.

3. Mõõdumine maanteel on lubatud ainult vasakult poolt.

4. Võistlejaid, kes sihilikult ei luba endast mööduda ja segavad möödumist, võidakse kõrvaldada võistlusest.

5. Kahekordne möödumine on keelatud.

6. Masinarikke puhul või peatumisel on võistleja kohustatud juhtima masina teeservale.

7. Enne väljasõitu teeservalt sõiduks määratud teeosale liikumise jätkamiseks peab võistleja veenduma, et läheduses ei ole tagantpoolt tulevaid masinaid.

8. Võistlejad, kes lähenevad pöördekohale, samuti ka finišijoonele, peavad eriti tähelepanelikult täitma ettevaatusabinõusid.

200 m enne pöördepunkti on möödumine lubatud ainult paremalt poolt. Selle teelõigu alguses joonistatakse teepinnale valge värviga 30 cm laiune ja 8—10 m pikkune nool suunaga paremale.

9. Võistleja peab pöördepunkti jõudmisel olema veendunud, et teda ei ähvarda pöörde sooritamisel hädaoht.

10. Masinarikke ei võta võistlejalt õigust distantsi katmise lõpetamiseks: ta võib juhtida masinat käekõrval kasutamata selleks kõrvalist abi (välja arvatud juhtudel, mis on ette nähtud võistlusjuhendiga).

11. Pärast finišit on võistleja kohustatud järk-järgult vähendama kiirust ja lähenema parempoolsele teeservale. Lõplik peatumine teostatakse selleks spetsiaalselt ette nähtud masinate seisukohas.

12. Ükskõik mis põhjusel võistluse katkestanud, peab võistleja minema parempoolsele teeservale.

13. Võistluste kestel pole võistlejal lubatud kasutada mingisugust võõrast abi ei masina remontimisel ega distantsil asuvate takistuste ületamisel. Erandiks on meeskonnavõistlused, kus lubatakse võistlejate vastastikust abistamist, kui see on ette nähtud võistlusjuhendiga. Võistleja, kes on tarvitanud kõrvalist abi, peale esmaabi, kõrvaldatakse võistluselt ja tema tagajärge ei arvestata. Autode mehaanikuil ja mootorrattureil-kaasasõitjail on lubatud abistada oma masinate juhte.

14. Pärast finišit tuleb paigutada autod ja mootorrattad peatuskohtadesse parempoolsel teeäärel. Ulesõit vasakpoolsele teeäärele pole lubatud.

15. Võistlejail pole lubatud pärast finišit mööda teed väljapoole nähtavuse piire finišijoonelt edasi sõita.

XI. MAARUSED MAANTEESÕIDUVÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS RINGRAJAL

§ 68. Startimise kord

1. Start maanteeõiduvõistlusteks ringrajal võib olla ühisstart või grupistart mittetöötavate mootoritega, autodele aga individuaal- (üksik-) start mittetöötavate mootoritega.

2. Võistlejad paigutatakse starti nende poolt katsesõidul näidatud tagajärgede või loosimise tulemuste põhjal.

3. Masinate kohad stardis tähistatakse malelauakorras paigutatud 10×250 cm joontega: näiteks I rida (stardi-finišijoonel) — 3 masinat, II rida — 2 masinat, III rida — 3 masinat, IV rida — 2 masinat jne. Ridadevaheline kaugus on 3 m.

Igast stardist osavõtjate võistlejate numbrid märgitakse kriidiga teepinnasele paremale poole joont.

Külgvankriga mootorrattad paigutatakse starti malelauakorras üle ühe rea (näiteks kaks masinat reas — esimeses reas kaks masinat tee vasakult poolt arvates, kolmandas reas kaks masinat tee paremalt poolt arvates jne.).

4. 15—25 minutit enne starti antakse käsklus masinate käivitamiseks ja soojendamiseks. Sõitu mootorlaste mootorite soojendamiseks võib läbi viia rajal võistlejate juurde määratud kohtuniku loal tagapool stardijoont. Stardijoone ületamine seejuures on aga keelatud.

5. 10 minutit enne starti paigutatakse kõik võistlejad nendele määratud stardikohtadele.

Masinate soojendamisel ja starti toomisel võivad võistlejad kasutada mehaanikute, treenerite ja kaasvõistlejate abi.

Jõudnud oma stardikohale, on võistleja kohustatud välja lülitama mootori. Pärast võistlejate stardikohtadele paigutamist on keelatud kõrvaliste, toimuvast sõidust mitteosavõtjate, isikute viibimine stardipaigal.

Stardisignaal antakse vastava lipuga täpselt selleks ette nähtud ajal.

§ 69. Rajal liikumise kord

1. Maanteeõiduvõistlustel ringrajal toimub sõit vastupidiselt kellaosuti liikumise suunale vasakpoolisel teosal, möödumisega paremalt.

Möödumisel paremalt poolt võib mööduv võistleja asuda vasakule poole ainult siis, kui ta on järelsõitja suhtes kindlalt juhtima asunud.

2. Möödumine vasakult on lubatud erandina ainult sel tingimusel, kui eessõitev võistleja on kaldunud tee telgjoonest paremale poole ning möödumine vasakult on hädaohutu möödujale ja sellele, kellest möödutakse.

Eriti tähelepanelikult peavad võistlejad täitma ettevaatusabinõusid kurvidel möödumisel.

3. Võistlejail on keelatud järsku muuta oma liikumise suunda ühelt tee servalt teisele.

4. Masinarikke puhul lahkub võistleja rajalt ja juhib masina kõrvale, vähemalt 3 meetri kaugusele teeservast.

Kui võistleja soovib lõpetada distantsi katmist rikkes olevat masinat käekõrval lükates, on ta kohustatud juhtima masinat rangelt mööda seesmist teeserva või sellest vasakul, kuid ilma kõrvalise abita.

Võistluse katkestanud võistlejal on kategooriliselt keelatud lükata masinat käekõrval mööda rada või seda ületada.

§ 70. Aja mõõtmise iseärasused

1. Võistlejate distantsi läbimise üldaja fikseerimise kõrval stardimomendist finišimomendini peab aja mõõtmise aparaat fikseerima võistlejate iga ringi läbimise aja, ringilugejad aga peavad näitama võistlejaile ja pealtvaatajaile, mitu ringi on jäänud võistlejal sõita.

2. Finišeerimisaja fikseerimiseks tuleb moodustada brigaad kolmest ajamõõtjast (üks vanem) ja sekretärist.

Iga 10 isiku kohta, kes stardivad ühes grupis, peab olema üks brigaad.

3. Iga ringi aja fikseerimiseks kinnitatakse järgmine kord: a) iga 6—10 võistleja kohta eraldatakse üks kronomeeter ja iga võistleja kohta täiendavalt üks stopper;

b) iga kohtunik-ajamõõtja ja kohtunik-ringilugeja teenindab 10 km pikkuse raja korral mitte rohkem kui kahte võistlejat. Kui rada on pikem, võib teenindatavate võistlejate arvu suurendada.

c) kronomeetrite sekundimõõtjad käivitatakse iga grupi startimisel ja peatatakse antud grupi viimase võistleja finišeerumisel.

d) stopperid käivitatakse kronomeetri sekundiosuti asu-
misel täisminutil;

e) stopperid peatatakse finišijoone ületamise puhul
võistleja poolt igal ringil. Ringi läbimise aeg määratakse
järgmiselt: kronomeetri järgi minutid ja stopperi järgi
sekundid, kui masina poolt finišijoone kahe üksteisele
järgneva ületamise aegade vahe.

4. Kronomeetrite ja stopperite arvu võib vähendada,
kuid seejuures peab olema tagatud nii kogu distantsi kui
ka üksikute ringide läbimise aja täpne fikseerimine.

§ 71. Masinate teenindamine ja tankimine võistluste ajal

1. Võistlusmasinate pargi ette kolme meetri kaugusele
teeservast paigutatakse seadmed masinate teenindami-
seks (boksilauad). Rajale piki boksilaudu peab olema tõm-
matud valge joon, mis näitab, et kõik peatumised ja pai-
galtliikumised tuleb teostada selle joone ja boksilaudade
vahelisel maa-alal, ning et rada asetseb teisel pool seda
joont. Raja osa boksilaudade ees paremal pool seda joont
peab olema liikumiseks vaba.

2. Boksilaudu võivad võistlejad kasutada masinate tan-
kimiseks ja osade ning tööriistade saamiseks (ainult lau-
dadelt).

3. Mehaanikul on boksilaua taga asudes õigus iseseis-
valt või koos võistlejaga läbi viia masina tankimist ja
laduda lauale võistlejale vajalikke esemeid. Igasugune
muu abi masinarikete kõrvaldamiseks ja reguleerimiseks
on keelatud. Selletaolised tööd peab võistleja teostama
ise.

4. Peale kütte-määrdeainete on lubatud boksilauale
paigutada tagavara sise- ja väliskumme, tagavaraosi
ja -rattaid, igasuguseid instrumente ja toiduaineid võistle-
jaile.

Peale esemete, mida võistleja on saanud boksilaualt,
võib ta võistluste käigus kasutada vaid neid instrumente
ja osi, mis olid tal kaasas stardist alates.

Võistluste käigus ei ole võistleja õigustatud kasutama
rajal mingisugust abi peale esmaabi ja vastu võtma üks-
kõik kellelt ükskõik milliseid tagavaraosi, instrumente ja
teisi esemeid.

§ 72. Distanti katmise lõpetamine maanteesõidu- võistlustel ringrajal

1. Pärast distanti katmise lõpetamist raja pikkuse puhul kuni 10 km, teeb võistleja ühe täiendava ringi ja sõidab eessõitjaist möödumata ning finišijoont ületamata võistlusmasinatele määratud peatuskohta; raja suurema pikkuse puhul lahkub võistleja rajalt siseringi kohtunike kolleegiumi poolt selleks määratud kohas.

2. Samal ajal startinud võistlejategrupile distantsi läbimiseks määratud maksimaalse aja möödumisel loetakse võistlus lõppenuks.

§ 73. Kohtunikepunktide paigutus, raja sulgemine ja avamine tavaliseks liicluseks

1. Kõik kohtunikud, välja arvatud distantisikohtunikud, asuvad stardi-finišipaigal.

2. Distantisikohtunikud paigutatakse teelõikudesse, mis on keerukamad liikumiseks. Nad jälgivad ja kirjutavad üles võistlejate poolt tehtud liiklusmääruste rikkumised.

3. Pärast võistlusraja sulgemist on jalakäijail keelatud liikuda mööda rada ja seda ületada.

4. Raja sulgemisest tavalisele liiclusele teatab piki rada liikuva auto läbisõit. Auto on varustatud kõigile pealtvaatajaile, rajakohtunikele, julgestusele ja meditsiinilisele personalile hästi nähtava kindlaksmääratud kujuga kollase lehviva lipuga.

5. Raja avamisest tavaliseks liicluseks teatab piki rada liikuva, roheline lehviva lipuga varustatud auto läbisõit.

XII. MAARUSED VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS TREKIL JA HIPODROOMIL

§ 74. Nõuded treki ja hipodroomi kohta

1. Trekk ja hipodroom on spetsiaalsed ehitused, millel on otstes kaks poolringikujulist kallakteelist kurvi, millised omavahel on ühendatud sirgete teelõikudega.

2. Suvetingimustes võib teetamm olla kaetud šlaki-, rohu- või mullakattega, talvetingimustes aga jääkihiga. Teel ei tohi olla lohkusid, rööpaid ega ebatasasusi.

3. Mootorrattavõistluste läbiviimisel muldkattega teel

tuleb võtta tarvitusele tolmuvastased abinõud (raja kastmine veega).

4. Tee laius peab olema sirgteel vähemalt 6 m ja kurvidel vähemalt 8 m, ringi pikkus vähemalt 400 m.

5. Raja välisserval ei tohi olla sirgteel 5 m ulatuses, kurvidel 8—10 m ulatuses poste ega kõrvalisi esemeid.

6. Rangelt tuleb jälgida ohutusabinõude täitmist. Treki teetammil peavad olema järgmised jooned:

a) 10 cm laiune stardi-finišijoon, mis asub sirgtee osal kogu tee laiuses ja on ristisuunaline teega;

b) möödumisjoon, mis kulgeb paralleelselt teepeenraga sellises kauguses, nagu seda lubab tee laius;

c) trekijoon laiusega 10 cm ja kaugusega 0,75 m tee siseservast.

§ 75. Startimise kord

1. Start mootorratastele võib olla: a) ainult paigalstart, b) grupistart, c) start töötavate mootoritega.

2. Mootorrattad rivistatakse stardijoonele ühes reas.

Startivate mootorrataste arv määratakse kindlaks arvestades ühele soolomootorrattale 1,25 m ja ühele külgvankriga mootorrattale 2 m tee laiusest.

§ 76. Liikumise kord trekil (hipodroomil, jäärajal)

1. Mootorrataste liikumine trekil (hipodroomil, jäärajal) toimub vastassuunas kellaosuti liikumise suunale.

2. Trekivõistlustel ei tohi võistlejad järsult muuta oma liikumise suunda tee välis- või siseserva suhtes (läheneda teepeenrale, ligineda tee välisservale).

3. Võistluse ajal on kategooriliselt keelatud tagasivaatamine tagapool sõitvate võistlejate jälgimiseks.

4. Võistlejate möödumine on lubatud paremalt poolt. Möödumist vasakult lubatakse ainult sel juhul, kui eel-sõitev võistleja liigub paremal pool möödumisjoonest.

Möödumisel kurvil võib mööduva mootorratta juht suuredada kiirust, kui ta on kindlasti veendunud, et ta suudab säilitada oma endist liikumissuunda, s. t. ei muuda kaugust teeservast.

Möödumisel paremalt võib mööduja kalduda vasakule

alles siis, kui ta on vaieldamatult saavutanud juhtiva asendi järeleõitja suhtes.

5. Kauguse järsku muutmist teeservast nii mööduja kui ka selle poolt, kellest möödutakse, tõlgendatakse samuti nagu masina ettekavatsetud paigutamist seisukorda, mille juures on raskendatud või võimatuks tehtud möödumine ja võib tekkida kokkupõrge.

6. Mootorratta rikke puhul vähendab võistleja järkjärgult kiirust suunda muutmata, s. t. säilitades kauguse teeservast, ja ainult siis, kui ta on veendunud, et tee temast vasakul on vaba, liigub mootorrattaga siseringi. Samuti võib ta võistluse lõpetada masinat käekõrval lükates, kuid ilma selleks kõrvalist abi kasutamata.

7. Mootorratta korrastamine on lubatud ainult siseringis. Pärast remonti võib juht võistlust jätkata, sõites rajale ilma ühegi abita.

Pärast distantsi lõpetamist teeb võistleja ühe täiendava ringi eessõitjaist möödumata ja suundub masinate seisukohta.

§ 77. Aja mõõtmine ja ringide lugemine

1. Kohtunikud-ajamõõtjad, sekretärid ja ringilugejad paigutuvad stardi-finišijoone juurde seespool või väljaspool ringi.

2. Iga kohtunik-ajamõõtja ja kohtunik-ringilugeja teenindab mitte rohkem kui kahte võistlejat.

3. Võistleja aega peab mõõtma ühe kronomeetriga täpsusega 0,2 sekundit.

4. Iga ringi katmise aja fikseerimine pole nõuetav.

5. Võistlejate määrustepärase liikumise jälgimiseks distantsil paigutatakse 2 kohtunikku kurvidele ja 1—2 kohtunikku sirgetele teelõikudele.

XIII. AUTO- JA MOOTORRATTAKROSSIDE LÄBI- VIIMISE MÄÄRUSED

§ 78. Nõuded distantsi ja selle seadmete kohta

1. Krossi marsruut peab sisaldama võimalikult rohkesti läbitavuselt eriilmelisi maastikuelemente, nii looduslikke kui ka kunstlikke (külavaheteed, metsateed, tõusud, nõlvakud, kraavid, koolmed).

2. Krossiraja valikul tuleb arvestada: võistluste ulatust, osavõtjate kontingenti (meistrid, järgusportlased, algajad, naised, noored jt.), masinate tüüpi, klassi ja kate-

gooriat, samuti meteoroloogilisi tingimusi (aastaaega, lund, vihma, veetõusu koolmekohtades) ja teisi põhjusi, mis järsult muudavad krossiraja omadusi.

3. Krossid võivad olla avatud või suletud rajaga. Esi- mesel juhul teatatakse marsruudist varem, s. t. 3—5—10 ja rohkem päeva, et kõigil võistlejail oleks võimalik sel- lega tutvuda, teisel juhul teatatakse marsruut 1—2 tundi enne starti.

4. Avatud rajaga krossi läbiviimisel tähistatakse mars- ruut kindlaksmääratud kujuga suunavate märkidega.

Märgid peavad olema paigutatud selliselt, et nad olek- sid eemalt (50—100 m kauguselt) võistlejaile hästi nähta- vad ja näitaksid selgelt liikumissuunda.

5. Märk — suunanäitaja püstitatakse vertikaalselt, risti liikumissuunale: noolega üles — otse, noolega paremale poole — paremale, noolega vasakule poole — vasakule.

6. Krossi marsruudil peab olema suletud kõverjoone või silmuse kuju ja võimaluste piires mitte sisaldama maan- teid, metsasihte ja teisi teid, mis võimaldaksid kergendada valitud raja läbimist või lühendada distantsi. Krossil tuleb hoiduda asustatud punktide tänavate läbimisest.

§ 79. Startimise kord

Masinate start võib olla: a) ainult paigalstart; b) indi- viduaal- (üksik-) start, grupistart või ühisstart, c) start mittetöötavate mootoritega.

§ 80. Rajal liikumise kord

1. Masinate liikumine krossirajal on lubatud ainult ühes kindlaksmääratud suunas.

2. Vastassuunaline liikumine on keelatud.

3. Kohtadesse, mis on kohtunike kolleegiumi poolt ette nähtud võistlejate läbimise kontrollimiseks, paigutatakse kontrollpunktid („KP“) kontrollkohtunikega.

4. Raja tutvustamisel teatatakse võistlejaile piirid, mil- liste ulatuses arvestatakse kontrollpunktid ja takistused nende poolt läbituks.

5. Kõik võistlejaile teatatud kontrollpunktid tuleb neil läbida kindlaksmääratud järjekorras.

6. Võistlejat, kes on jätnud läbimata kasvõi üheainsa kontrollpunkti, loetakse võistluse katkestanuks.

7. Rajal asuvate kontrollpunktide läbimise arvestuse

kord kohtunike poolt kas protokollid pidamise näol koos võistlejate kontrollpunktidest läbimise aja äranäitamise või mõne teise süsteemi kasutamine (märkuste tegemine talongidele või nende vahetamine), määratakse kindlaks kohtunike kolleegiumi poolt ja teatatakse võistlejatele õigeaegselt.

8. Mõõdumine maastikul (mitte teedel) on lubatud nii paremalt kui ka vasakult, kuid ainult juhul, kui see ei moodusta hädaohtu möödujale või sellele, kellest möödutakse.

9. Masinate vigastamise ja võõra abi kasutamise eest lubatud juhtudel (näiteks koolmetel jne.) võidakse arvestada karistuspunkte. Karistuspunktide andmise skaala tuleb paigutada võistlusjuhendisse.

10. Masinarikke puhul või masina seismajäämisel on võistleja kohustatud viima masina teest vasakule või paremale poole, et mitte takistada teiste masinate läbisõitu.

11. Ükskõik missuguse võõra abi kasutamine peale esmaabi on masinate meeskonnal keelatud, välja arvatud juhud, mis on lubatud võistlusjuhendi põhjal.

Kui distants koosneb mitmest ringist, võib lubada masinate teenindamist § 71 kehtestatud korra kohaselt.

12. Masinate tankimist võib teostada ainult kohtunike kolleegiumi poolt ette nähtud kohtades.

§ 81. Aja mõõtmine

Võistlejate tulemused määratakse kindlaks peakronomeetri ja ühe stopperi (kolme asemel) järgi täpsusega kuni 0,2 sek.

XIV. ERIVÕISTLUSTE LÄBIVIIMINE

§ 82. Määruste kohandamine erivõistluste kohtunikutööks

1. Erivõistlused viiakse läbi juhendi põhjal, mis on koostatud antud võistluseks ja kinnitatud vastava keha- kultuuri- ja spordivalitsuse (tervishoiuosakonna) poolt.

2. Peale üldiste küsimuste tuleb võistluste juhendis näidata, millised käesoleva määrustiku paragrahvid ja punktid on antud erivõistlustel täitmiseks kohustuslikud.

3. Kui käesolevat määrustikku saab erivõistluse iseloomust sõltuvalt täielikult rakendada, tuleb juhendiga viidata sellele, et antud võistlus viiakse läbi käesoleva määrustiku kohaselt.

XV. REKORDID

§ 83. Rekordite püstitamise tingimused ja kord

1. NSV Liidu rekordiks nimetatakse kõrgeimat saavutust, mis on püstitatud sportlaste poolt autodel ja mootor-ratastel maantesõidus sirgteel vastavas masinaklassis ja -kategorias distantssidel: a) 1 km lendstardist, b) 1 km paigalstardist, c) 5 km lendstardist, d) 10 km lendstardist, e) 50, 100, 200, 500, 1000, 3000, 5000 km paigalstardist.

Märkus: Distantssid 3000 ja 5000 km maantesõidus sirgteel on määratud ainult autodele.

2. Rekordeid võib püstitada ükskõik missuguse ulatusega avalikel võistlustel kui ka eriti selleks organiseeritud üksiksõitudel sõltumata aastaajast ja kohast. Üksiksõitude läbiviimiseks peab olema NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi Kehakultuuri ja Spordi Peavalitsuse nõusolek.

3. Distantssid 1 km lendstardiga, 1 km paigalstardiga, 5 km lendstardiga ja 10 km lendstardiga tuleb läbida ühel ja samal teelõigul kahes suunas, üks kord kummalegi poole.

4. Distantssidel 1, 5 ja 10 km ei tohi ilmnedada mingisugust kallakut üle 1%. Lendstardi puhul tuleb distantssi pikendada väljamõõdetud arvestatavale teelõigule vähemalt 1000 m pikkuste lõikude lisamise teel mõlemas suunas. Lisatavatel lõikudel ei tohi olla kallakut üle 1% väljamõõdetud rekord-distantssi suunas.

5. Rekordid distantssidel 1 km lendstardiga ja 1 km paigalstardiga võidakse kinnitada ainult sel juhul, kui rekordkatse on sooritatud 10 minuti kestel, alustades esimese sõidu stardist ja lõpetades tagasijõudmisega teiselt sõidult. Katsed 5 ja 10 km distantssil tuleb sooritada 20 minuti jooksul.

6. Aja mõõtmise distantsside: 1 km lendstardist, 1 km paigalstardist, 5 km lendstardist ja 10 km lendstardist

puhul tuleb läbi viia automaatselt registreeriva aparaadiga, mille kasutamiseks on NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi Kehakultuuri ja Spordi Peavalitsuse luba. Stopperite ja kronomeetrite kohta peab olema NSV Liidu Mõõtude ja Mõõteriistade Peapalati tunnistus.

Lipusignaalide kasutamine aja mõõtmiseks on keelatud.

7. Rekordite registreerimiseks kõikidel distantsidel paigalstardiga üle 10 km tuleb fikseerida stardi- ja finišiaeg ühe ja sama kronomeetriga ning kolme stopperiga. Tulemus tehakse kindlaks vastavalt § 58 p. 3-le.

On lubatud rekordite registreerimine vahepealsetel distantsidel, kusjuures vahepealsete distantside finišid ei pea asuma peakronomeetri asukohas. Sel juhul viiakse aegade fikseerimine läbi teise kronomeetriga, mis peab vastama samadele nõuetele kui põhiline ajanäitaja — peakronomeeter. Peale võistluste lõppu tuleb teda võrrelda peakronomeetriga, kusjuures tema erinevus peakronomeetri näidust ei tohi ületada ± 1 sek. iga 6 tunni kohta.

Peakronomeetri aja erinevus kontrollituna raadio kaudu antava täpse ajasignaaliga ei tohi ületada ± 2 sek. ööpäeva kohta. Stopperite erinevus peakronomeetriga kontrollides ei tohi ületada ± 1 sek. tunni kohta.

Kronomeetrite ja stopperite kohta peab olema NSV Liidu Mõõtude ja Mõõteriistade Peapalati poolt välja antud tunnistus.

8. Kronomeetrite ja stopperite kontrollimise vaheaeg ei tohi ületada kuut kuud.

9. Vahepealsete rekordite registreerimine toimub võistleja kirjaliku avalduse põhjal distantsidel üle 10 km esimesel 50, 100 jne. kilomeetril.

10. Autospordi rekordid registreeritakse eraldi iga distantsi ja iga autode klassi kohta, sõltumatult tagajärgedest, mis on näidatud teistel distantsidel ja teistes autodeklassides.

11. Mootorrattaspordi rekordid registreeritakse eraldi igal distantsil, igas klassis ja kategoorias.

Rekordeid lühematel distantsidel arvestatakse ainult sel juhul, kui nad keskmiselt tunnikiiruselt ületavad rekordi pikemal distantsil.

Rekordit, mis on püstitatud väiksema klassi mootorrattal ja ületab suuremate mootorrataste klassis püstitatud rekordi, arvestatakse kui rekordit suuremate masinate klassis, millel on madalam rekord.

12. Parimat tulemust ühes kindlaksmääratud klassis, kategoorias ja distantsil, millises puudub fikseeritud rekord või kehtestatud lähtenormatiivne aeg rekordi registreerimiseks, registreeritakse kui saavutust. Pärast esimese saavutuse registreerimist püstitatud parem tagajärg registreeritakse kui rekord.

Saavutuse registreerimist teostatakse rekordi registreerimise määruste kohaselt.

13. Rekordiline kiirus arvutatakse täpsusega kuni 0,001 km/t., aeg distantsidel kuni 10 km täpsusega kuni 0,01 sek., kõikidel distantsidel üle 10 km täpsusega kuni 0,1 sek.

14. Võistlusprotsessis on keelatud rekordi püstitamise osavõtvatel autodel ja mootorratastel vahetada ükskõik missuguseid osi peale süüteküünalde.

§ 84. Rekordite parandamise normid ja katsete arv

1. Rekord loetakse püstitatuks, kui paranduse aeg on kehtivast rekordist parem vähemalt ühe kümnendiku sekundi võrra distantsi iga kilomeetri kohta.

2. Katsete arvu rekordi püstitamiseks määrab kindlaks kohtunike kolleegium, kuid neid ei või olla üle kolme. Rekordi parandamiseks võidakse anda täiendav katse.

3. Juhul, kui rekord püstitatakse avalikul võistlusel lisakatsel, võidakse rekordit registreerida, kuid võistleja poolt võistlustel saavutatud koht arvestatakse ainult esimese resultaadi järgi.

4. Võistleja, kes on saanud avalikel võistlustel rekordi püstitamiseks nõusoleku kohtunike kolleegiumilt ja kellel on selleks eeldusi, tuleb paigutada stardijoonel esimesse ritta.

§ 85. Rekordite ja saavutuste registreerimine.

1. NSV Liidu rekordid registreerib ja kinnitab NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi Kehakultuuri ja Spordi Peavalitsus.

Vabariiklikud, oblastite, linnade ja teised rekordid kinnitab vastav kehakultuuri- ja spordivalitsus (tervishoiuosakond). Ametkondliku ja vabatahtlike spordiühingute kesknõukogude rekordid registreerib vastava spordi-

ühingu kesknõukogu või vastavate ametkondlike kehakultuuriorganisatsioonide juhtivad organid.

2. Rekordid maanteesõidus sirgteel registreeritakse eraldi meestele ja naistele vastavates masinaklassides ja kategooriates.

3. Kui naiste rekord ületab meeste rekordi, kantakse ta samaaegselt meeste rekordite jaoks määratud rekordite tabelisse.

4. Rekordilist resultaati võib esitada NSV Liidu rekordiks kinnitamiseks ainult sel juhul, kui võistluste (üksiksõitude) kohtunike peakolleegium, kes fikseeris tulemuse, oli kinnitatud NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi Kehakultuuri ja Spordi Peavalitsuse poolt.*

XVI. KARISTUSED MÄÄRUSTE RIKKUMISE EEST, PROTESTID JA EDASIKAEBUSED

§ 86. Karistused määruste rikkumise eest

1. Süüdlasi käesolevate määruste ja võistlusjuhendi või kohtunike kolleegiumi poolt kehtestatud korralduste rikkumises võib peakohtunik või kohtunike kolleegium eksimuste eest võtta vastutusele ja karistada järgmisel määral: a) hoiatus, b) avalik noomitus, c) antud võistlustel kõrvaldamine, d) kõrvaldamine edaspidistelt võistlustelt, sealjuures säilitades või annulleerides näidatud tagajärjed.

2. Kui võistleja kohtunike kolleegiumi otsusel väärrib suuremat karistust kui p. 1, algatab kohtunike kolleegium küsimuse vastava kehakultuuri- ja spordivalitsuse (tervishoiuosakonna) ees rangema karistuse määramiseks.

§ 87. Protestid

1. Protesti võib esitada ükskõik millise võistlusest osavõtva organisatsiooni esindaja, samuti iga võistlusest osavõttev võistleja oma esindaja kaudu mõne teise võistleja või kohtunike kolleegiumi liikme tegevuse kohta.

* Rekordi registreerimiseks esitatakse järgmised dokumendid:

1. Rekordi registreerimise akt.
2. Raja mõõtmise akt.
3. Masina silindri töömahu mõõtmise akt.
4. Ballasti kaalumise akt (distantidel 1—10 km.).
5. Arakiri stopperi ja kronomeetri kontrollimise tunnistusest.

2. Protest esitatakse ainult kirjalikul kujul koos käesoleva määrustiku või võistlusjuhendi paragrahvi ja punkti äranäitamisega, millise rikkumise üle protesteeritakse.

3. Protesti ei saa tagasi võtta.

4. Protest esitatakse kohtunike kolleegiumile võistluste peakohtuniku nimele kohtunike kolleegiumi sekretäri kaudu.

5. Protesti võib esitada mitte hiljem kui üks tund pärast võistlustagajärgede teatavakstegemist ja see tuleb läbi vaadata ühe tunni jooksul tema esitamise momendist. Kui protestis esiletoodud faktid nõuavad juurdlust, võib otsuse tegemise edasi lükata 24 tunnini, arvates protesti esitamise momendist.

6. Kui võistleja kohta esitatud protesti saab läbi vaadata alles pärast võistlusi, võib kohtunike kolleegium lubada võistleja võistlustele tingimusi („protesti all“).

7. Enne otsuse langetamist peab kohtunike kolleegium ära kuulama mõlema poole seletused, vajaduse korral kutsuma välja tunnistajad ja hankima kõik teated, milliseid ta peab vajalikuks.

8. Kohtunike kolleegiumi otsus tuleb teha teatavaks mõlemale asjasthuvitatud poolele ja kanda protokollile.

9. Kohtunike kolleegiumil on õigus jätta läbi arutamata proteste, mis pole küllalt selged, või milledes pole viidatud vastavale määruse paragrahvile.

§ 88. Edasikaebused

Protesti, mille kohta saadi otsus, võidakse suunata teistkordseks läbivaatamiseks kõrgemalseisvale kohtunike kolleegiumile järgmistel juhtudel:

a) kui kohtunike kolleegium ise peab seda otstarbekaks;

b) kui asjasthuvitatud pool on arvamusel, et kohtunike kolleegium lubas määrustiku ebaõiget tõlgendamist.

LISAD

Vorm nr. 1

AVALDUS

osavõtuks individuaal-meeskondlikest (individuaalseist) võistlustest

..... palub arvata

organisatsioon

..... "....." 19..... a. läbiviidavate

osavõtjate hulka

võistluste nimetus ja ulatus

..... meesvõistlejat

..... naisvõistlejat

..... noort

Jrk. nr.	Võistlejate koosseis (perekonna-, ees- ja isanimi)	Spordijärk	Võistlusala ja distant	Masina mark, klass, kategooria, sport- või standardmasin	Võistleja number, kas võistleb meeskonna koosseisus või ainult individuaalselt	Arsti, kehak. disp. või kabineti nõusolek võistlustele lubamise kohta

Organisatsiooni esindaja (perekonnanimi)

Meeskonna treener (perekonnanimi)

Mehaanik (perekonnanimi)

Organisatsiooni vastutav isik (perekonnanimi)

allkiri

..... "....." 19..... a.

võistluste nimetus ja ulatus

VÕISTLUSTEST OSAVÕTJA ANKEET*

1. Perekonna-, ees- ja isanimi
2. Sünniaasta ja -kuu
3. Parteilisus
4. Rahvus
5. Sotsiaalne seisund
6. Uldharidus
7. Kehakultuurialane eriharidus
8. Elukutse
9. Missuguse kehakultuuriorganisatsiooni liige ja liikmepileti nr.
10. Töökoht ja amet
11. Milliste spordialadega tegelete ja mis ajast
12. Mis ajast alates võtate osa auto- ja mootorrattavõistlustest
13. Spordijärk
14. Auto või mootorratta juhiloa nr.
ja klass
15. Teie isiklikud sportlikud tulemused ja millal need saavutasite
16. Olemasolev VTK I aste II aste
17. Kas tegelete treeneritööga (millises organisatsioonis, mitu aastat)
18. Mitmendat aastat võtate osa spordi treeninguist
auto/mootorratta-
19. Kes on teie treeneriks
20. Kas võtsite osa treeninglaagrist käesoleval aastal, selle laagri kestus
21. Mitu korda olete käesoleval hooajal osa võtnud võistlustest
22. Tulemused, mida olete saavutanud alates 19..... aastast kuni 19..... aastani
23. Aadress:
a) kodune
- b) töökohas

Osavõtja allkiri

..... 19..... a.

* Ankeet täidetakse tindiga, kõigile küsimustele vastamine on kohustuslik.

MOOTORRATTA VÖISTLUSNUMBER

VÖISTLUSALA

OSAVÖTUKS

võistluste nimetus

ULESANTUD MOOTORRATTA TEHNILISE ULEVAATUSE AKT

Linn

1. Organisatsioon
2. Võistleja perekonnanimi ja initsiaalid
3. Mootorratta mark, soolo- või külgvankriga mootor-
ratas
4. Mootori litraaž cm^3 , mootori number
5. Kasutatav kütteaine
kui koosneb ainult ühest ainest — ära näi-
data mark, kui on tegemist seguga — ära
näidata margid ja nende protsentuaalne
vastastikune suhe
6. Kolvi diameeter ja -käik: standardne, mittestandardne
mittevajalik läbi kriipsutada
7. Mõõtmise teel kindlaks tehtud survekambri maht cm^3
8. E — surveaste
9. Süüteküünalde mark ja soojusväärtus
10. Karburaator
11. Veetaval hammasrattal hammast. Vedaval hammas-
rattal hammast.
12. Kummide mõõt
13. Teised muudatused, mis on võistleja (organisatsiooni) poolt teos-
tatud antud mootorratta standardse kuju juures

14. Mootorrattale paigutatud sise- ja väliskummidel ei ole lappe ega mingisuguseid vigastusi

1. Mootorratta juht (perekonnanimi)
allkiri

2. Vastutav mootorratta

tehnilise seisukorra eest (perekonnanimi)
allkiri

Mootorratas on lubatud osavõtuks võistlustest

Organisatsiooni esindaja (perekonnanimi)
allkiri

Võistluste tehnilise komisjoni otsus mootorratta võistlustele lubamise kohta

Võistluste tehnilise komisjoni

esimees (perekonnanimi)
allkiri

Tehnilise kontrolli kohtunik (perekonnanimi)
allkiri

..... 19.... a.

võistluste nimetus ja ulatus

AUTO TEHNILINE KARAKTERISTIKA
(EKSPERIMENTAALSE KONSTRUKTSIOONIGA MASINA JAOKS)

Võistlusnumber

A. Üldised andmed

1. Spordiorganisatsioon (linn), tehas, automajand
2. Konstruktori perekonnanimi ja initsiaalid
3. Osavõtjate perekonnanimed, initsiaalid ja spordijärk:
 - a) juhil
 - b) mehaanikul
4. Auto mark
5. Tehasest väljalaske aasta ja kuu
6. Mootori nr. šassii nr.
7. Üldine läbisõit (km)

B. Mootor

1. Mootori tüüp
2. Silindrite arv ja nende paigutus
3. Silindri diameeter
4. Kolvikäik
5. Mootori töömaht
6. Surveaste
7. Maksimaalne võimsus pöörde juures
8. Jaotusmehhanismi süsteem (läbipuhumise tüüp kahetaktilise mootori juures)
9. Gaasijaotuse faasid
10. Jahutussüsteem (vedelainega jahutuse puhul ära näidata jahutussüsteemi maht)
11. Õlitussüsteem ja selle maht
12. Teised erinevused või muudatused konstruktsioonis standardse mootori kasutamise puhul
13. Kas omab kompressori, ja selle karakteristika (tüüp, võimsus, maksimaalne surve maksimaalse pöörete arvu puhul)

C. Toitesüsteem

1. Karburaatori tüüp ja mudel
2. Reguleerimisandmed (düüside mõõted, segukoonuse diameeter jt.)
.....
3. Kas omab õhufiltrit, selle tüüp
4. Kütteainepaagi (põhilise ja tagavarapaagi) maht

D. Süüteseadmed

1. Süütesüsteem
2. Süüteküünalde mark ja soojusväärtus
3. Süütepooli tüüp (kas on olemas tagavarapool)
4. Teised erinevused

E. Jõuülekanne

1. Käigukasti tüüp (astmete arv, ülekande-arv)
2. Peaülekande ülekande-arv
3. Erinevused (või muudatused standardkonstruktsioonis)

F. Auto alus

1. Vedrustuse tüüp (esi- ja tagaratastel)
2. Amortisaatorid (tüüp ja arv)
3. Ristipüsivuse stabilisaatorite olemasolu ja tüüp
4. Rattad (tüüp, mõõted, veljed, materjal)
5. Kummid (mõõdud, protektori joonis, markeering, läbijooks)

6. Õhurõhk kummides (eesmistes ja tagumistes)
7. Ederataste asetus (kokkujooks, rataste kaldenurk, käändtelje-
poldi kaldenurk)
8. Roolimehhanism (tüüp, ülekande-arv, vabakäigu suurus)
9. Pidurid (tüüp, pidurite asetus ja jaotus esi- ja tagatelgede rataste
vahel, käsipiduri olemasolu ja tüüp)
10. Piduripedaali vabakäik
11. Pidurdustekonna pikkus (kuival asfaltkattel 50 km-se tunnikii-
ruse juures)
12. Auto aluse erinevused (või muudatused standardkonstruktsioonis)
.....

G. Kere ja seadmed

1. Kere tüüp
2. Kohtade arv
3. Summutaja olemasolu ja tüüp
4. Klaasipuhastaja (ajami tüüp, korrasolek)
5. Valgustusseadmed (laternate, gabariit-tulede, suunanäitajate arv
ja korrasolek)
6. Helisignaal (tüüp ja korrasolek)
7. Kere erinevused (muudatused standardkonstruktsioonis, täienda-
vad seadmed)

H. Küte ja õlitus

1. Küte (liik, mark, segu koosseis protsentides)
2. Mootoriõli (sort, lisandite olemasolu ja liik, segu koosseis protsentides)
3. Määre jõuülekanedeseadmetes (sort, lisandite olemasolu)
4. Määre rattalaagrites (sort)

I. Üldised konstruktsioonilised parameetrid

1. Gabariitmõõtmed:
 - a) pikkus
 - b) laius
 - c) kõrgus (täiskoormise juures)
2. Auto kaal koormiseta, täiskoormisega, täieliku varustusega ja selle jaotus telgedele:
 - a) esiteljele
 - b) tagateljele
 - c) üldine kaal
3. Telgede vahe
4. Rataste vahe
5. Madalaima punkti kõrgus maapinnast (täiskoormise puhul)
6. Pöörderaadius (välise rattajälje järgi)
7. Suurim kiirus:
 - a) projekteeritud
 - b) püstitatud
8. Täiendavad andmed auto kohta

Allkirjad

Konstruktor (perekonnanimi)
allkiri

Juht (perekonnanimi)
allkiri

Mehaanik (perekonnanimi)
allkiri

Tehnilise komisjoni (kohaliku)* otsus tehnilise ülevaatuse tule-
muste ja auto võistlustest osavõtukõlblikkuse kohta

Tehnilise komisjoni esimees (perekonnanimi)
allkiri

Komisjoni liikmed:

1. (perekonnanimi)
allkiri

2. (perekonnanimi)
allkiri

"....." 19.... a.

Erikomisjoni otsus (eksperimentaalse konstruktsiooniga masina
jaaks)

Tehnilise komisjoni esimees (perekonnanimi)
allkiri

Komisjoni liikmed:

1. (perekonnanimi)
allkiri

2. (perekonnanimi)
allkiri

"....." 19.... a.

Võistluste tehnilise komisjoni otsus masina võistlustele lubamise
kohta

Tehnilise komisjoni esimees (perekonnanimi)
allkiri

1. Tehnilise kontrolli kohtunik (perekonnanimi)
allkiri

2. Tehnilise kontrolli kohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Allkiri:

Annan käesoleva allkirja selle kohta, et kõik autole
mark

....., mootori nr., šassii nr. paigu-
tatud väliskummid on läbi sõitnud vähemalt 5000 km ja nende sise-
kumme ei ole remonditud.

Juht (perekonnanimi)

"....." 19.... a.

* Organisatsiooni nimetus.

võistluste nimetus ja ulatus

AKT
MOOTORRATTA TEHNILISE SEISUKORRA KOHTA

Võistlusnumber

1. Organisatsioon ja linn
2. Võistleja perekonnanimi ja initsiaalid
3. Mootorratta mark
soolo- või külgvankriga mootorratas mudel
4. Väljalaske aasta, mootori number
5. Silindri läbimõõt, silindrite arv
6. Kolvikäik
7. Mootori töömaht cm^3
8. Surveaste
9. Jaotusmehhanismi süsteem neljataktilise mootori puhul
10. Läbipuhumise süsteem kahetaktilise mootori puhul
11. Süüteküünalde mark, läbimõõt ja soojusväärtus
12. Karburaatorisüsteem
13. Jõuülekande ülekande-arv
14. Jõuülekande süsteem
15. Kummide mõõt
16. Kummide tüüp
17. Kütteaine sort (kui koosneb ainult ühest ainest, ära näidata mark, kui on tegemist seguga, ära näidata margid ja nende protsentuaalne vastastikune suhe
18. Õlisort
19. Kas mootorrattaga on juhtunud avarii, milline, millised parandused on tehtud

20. Täiendavad andmed masina kohta ja muudatused, mis on teostatud võistleja (organisatsiooni) poolt antud mootorratta standardse kuju juures

" " 19..... a.

1. Mootorratta juht (perekonnanimi)
allkiri

2. Vastutaja mootorratta tehnilise
seisukorra eest (perekonnanimi)
allkiri

Võistluste tehnilise komisjoni esimees
..... (perekonnanimi)
allkiri

1. Tehnilise kontrolli kohtunik
..... (perekonnanimi)
allkiri

2. Tehnilise kontrolli kohtunik
..... (perekonnanimi)
allkiri

" " 19..... a.

Allkiri:

Annan käesoleva allkirja selle kohta, et kõik mootorratta
....., mootori nr.
mark

väliskummid on läbi sõitnud vähemalt 5000 km ja sisekumme ei ole remonditud.

Juht (perekonnanimi)
allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

MOOTORRATTA TEHNILINE KARAKTERISTIKA
(eksperimentaalse konstruktsiooniga masina jaoks)

Võistlusnumber

A. Üldised andmed

1. Tehas, organisatsioon (linn)
2. Juhtiva konstruktori perekonnanimi ja initsiaalid
3. Võistleja perekonnanimi, initsiaalid ja spordijärk
4. Mootorratta mark, mudel, tüüp
5. Väljalaske aasta ja kuu
6. Soolo- või külgvankriga mootorratas (külgvankri tüüp)

B. Mootor

1. Mootori nr.
2. Taktide arv
3. Silindrite arv
4. Silindrite paigutus
5. Silindri diameeter, kolvikäik
6. Mootori töömaht
7. Surveaste
8. Maksimaalne võimsus pöörde juures
9. Jaotusmehhanismi süsteem (läbipuhumise tüüp kahetaktilise mootori juures)
10. Gaasi jaotusfaasid
11. Õlitus

C. Toitesüsteem

1. Karburaatori tüüp ja mudel (karburaatorite arv)
2. Segukoonuse diameeter
3. Õhufiltri olemasolu
4. Bensiinipaagi maht

D. Süüteseadmed

1. Süütesüsteem
2. Süütemomendi reguleerimise meetod
3. Süüteküünalde tüüp

E. Jõuülekanne

1. Peatülekande tüüp (kett, kardaani)
2. Käigukast (astmete arv)
3. Siduri tüüp
4. Üldised ülekandearvud:
 - a) mootor — käigukast
 - b) käigukast — tagaratas

F. Mootorratta alus

1. Raami tüüp
2. Tagavedrustus
3. Esikahvel
4. Rattad (tüüp, velje mõõt, materjal)
5. Pidurid (trumli läbimõõt ja laius, jahutus)
6. Kummid (mark, mõõt, protektori tüüp)
7. Libisemisevastaste vahendite olemasolu ja tüüp

G. Kütte- ja määrdeained

1. Küte (ära näidata koosseis, margid ja protsentuaalne suhe)
2. Õli (ära näidata mark)

H. Kompessor

1. Kompressori (surveseadme) tüüp
2. Jõudlus
3. Täiteaste
4. Suurim surve maksimaalse pöörete arvu juures

I. Voolujooneline kate

1. Voolujoonelise katte tüüp (suletud, poolsuletud)
2. Materjal
3. Mõõtmed
4. Põiklõike pind

J. Üldised andmed mootorratta kohta

1. Puhaskaal
2. Pikkus laius kõrgus
3. Telgede vahe
4. Kliirens (madalaima punkti kõrgus maapinnast)
5. Sadula kõrgus
6. Maksimaalne projekteeritud ja saavutatud kiirus
7. Täiendavad andmed masina kohta

Allkirjad:

Juhtiv konstruktor (perekonnanimi)
allkiri

Mootorratta tehnilise seisukorra eest vastutaja
..... (perekonnanimi)
allkiri

Juht (perekonnanimi)
allkiri

" " 19..... a.

Tehnilise komisjoni otsus mootorratta võistluskõlblikkuse kohta

Allkirjad:

Tehnilise komisjoni esimees
..... (perekonnanimi)
allkiri

1. Tehnilise kontrolli kohtunik
..... (perekonnanimi)
allkiri

2. Tehnilise kontrolli kohtunik
..... (perekonnanimi)
allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

<p>.....</p> <p>võistlusala</p> <p>.....</p> <p>võistlusdistsants</p>

VÕISTLEJATE NIMEKIRI

Võistlus- number	Perekonnanimi ja initsiaalid	Spordijärk	Spordiorgani- satsiooni nimetus	Linn (kesk- asutus)	Masinaklass

Kohtunike kolleegiumi peasekretär

..... (perekonnanimi)
allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

PROTOKOLL NR.

..... poolt "....." 19..... a.
 organisatsiooni nimetus

läbi viidud maantesõiduvõistluste kohta autodel distant-
 sil km lend- mootorrrastel
paigal- stardiga.

Arvestatav distants asus
 maantee nimetus

..... km m-st kuni m-ni.

Hoovõtu- ja pidurdusmaaks lisati arvestatavale distantsile m.

Teekate Maantee laius m.

Kallak %/o. Tee seisukord

Ilmastikuolud, õhutemperatuur, tuule tugevus ja suund

Võistlused algasid kell

Võistlused lõppesid kell

Võistleja number	Võistleja perekonna- nimi ja initsiaalid	Spordijärk	Sugu	Spordiorganisat- siooni nimetus	Masina mark	Masinaklass	Start			Finiš*			Aeg ühes suunas	Aeg teises suunas	Üldae	Keskmine aeg	Kiirus	Saavutatud koht	Spordijärgu normi täitmine	Märkused	
							tund	min.	sek.	tund	min.	sek.									

Peakohtunik (perekonnanimi)

Peakohtuniku aset. allkiri (perekonnanimi)

Starter km-l allkiri (perekonnanimi)

Starter km-l allkiri (perekonnanimi)

Pea-ajamõõtja allkiri (perekonnanimi)

Peasekretär allkiri (perekonnanimi)

allkiri

* Aja mõõtmisel käsitsi jagatakse lahter „finiš“ lahtriteks kolme stopperi jaoks.

.....
 võistluste nimetus ja ulatus

PROTOKOLL NR.

..... poolt "....." 19..... a.
 organisatsiooni nimetus

läbi viidud maantesõiduvõistluste kohta sirgteel autodel
mootorratastel
 distantsil km.

Võistlusdistsants asus
 maantee nimetus

Start ja finiš asusid km-l, pöördepunkt km-l.

Teekate Maantee laius m.

Tee seisukord

Ilmastikuolud ja õhutemperatuur

Võistlused algasid kell

Võistlused lõppesid kell

Distsantsi läbimiseks masinaklassides ja -kategoriates määrati järg-
 mised ajad:

1. tundi min.

2. tundi min.

3. tundi min.

jne.

võistluste nimetus ja ulatus

PÖÖRDEPUNKTI PROTOKOLL nr.

..... poolt "....." 19..... a.
organisatsiooni nimetus

läbi viidud maanteeõiduvõistlustel sirgteel distantsil km.

Pöördepunkti asukoht

Pöördepunkti varustus
side, esmaabi vahendid, transport

Pöördepunkt avati kell

Pöördepunkt suleti kell
perekonnanimi

..... korraldusel
ametkoht kohtunikuna

Võistleja nr.	Pöördepunkti läbimise aeg (tund, min.)	Kohtuniku märkused	Võistleja nr.	Pöördepunkti läbimise aeg (tund, min.)	Kohtuniku märkused

Pöördepunkti ei läbinud (vt. võistlejate nimekiri) võistlejad nr.

Vanem pöördekohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Pöördekohtunikud:

1. (perekonnanimi)
allkiri

2. (perekonnanimi)
allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

PROTOKOLL nr.

..... poolt "....." 19..... a.
organisatsiooni nimetus

läbi viidud maanteeõiduvõistluste kohta ringrajal autodel
mootorratastel

Võistlused viidi läbi
raja, treki, hipodroomi nimetus

Distants km m, koosneb ringist à m.

Tee seisukord

Ilmastikuolud ja õhutemperatuur

Võistlused algasid kell

Võistlused lõppesid kell

Distantsi läbimiseks masinaklassides määrati järgmised ajad:

1. tundi min.
2. tundi min.
3. tundi min. jne.

Võistleja number	Võistleja perekonnanimi ja initsiaalid	Spordijärk	Sugu	Spordiorganisatsiooni nimetus	Masina mark	Masinaklass	Masina kategooria	Masina tüüp	Stardi aeg	Finiši aeg	Distant'si läbimise aeg	Keskmine kiirus	Parim ring		Saavutatud koht	Spordijärgu normi täitmine	Märkused	
													Aeg	Kiirus				

Peakohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Peakohtuniku aset. (perekonnanimi)
allkiri

Starter (perekonnanimi)
allkiri

Pea-ajamõõtja (perekonnanimi)
allkiri

Peasekretär (perekonnanimi)
allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

RINGILUGEMISE KONTROLLKAART

"....." "....." 19..... a. läbi viidud maanteeõiduvõistlusteks ringrajal (trekivõistlusteks).

Distants km, ringi à km

Võistleja		Ringide arvestus														
Perekonna-, ees- ja isanimi	nr.	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Võistleja																
Perekonna-, ees- ja isanimi	nr.	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Vanemkohtunik-ringilugeja

..... (perekonnanimi)
allkiri

Kohtunik-ringilugeja

..... (perekonnanimi)
allkiri

Võistluste nimetus ja ulatus

AJA MÕÕTMISE KONTROLLKAART
 maantesõiduvõistlustel ringrajal

Võistleja number	Distants km ringi
 perekonna-, ees- ja isanimi
 Masina kategooria ja klass

Ringi nr.	Finišijoone ületamise aeg	Ringi aeg	Ringi nr.	Finišijoone ületamise aeg	Ringi aeg
1			16		
2			17		
3			18		
4			19		
5			20		
6			21		
7			22		
8			23		
9			24		
10			25		
11			26		
12			27		
13			28		
14			29		
15			30		

Pea-ajamõõtja (perekonnanimi)

allkiri

Vanemkohtunik-ajamõõtja (perekonnanimi)

allkiri

Kohtunik-ajamõõtja (perekonnanimi)

allkiri

..... ringi	Aeg
	Keskmine kiirus
	km/t.
Parim ring	Aeg
	Keskmine kiirus
	km/t.

Peasekretär (perekonnanimi)

allkiri

Sekretär (perekonnanimi)

allkiri

" 19..... a.

Linn

võistluste nimetus ja ulatus

KONTROLLKAART
MAARUSTE RIKKUMISE KOHTA DISTANTSIL

Kohtunike asukoht:

võistlusala
võistluste distants

1. Amet, perekonnanimi

1. Amet, perekonnanimi

Võistleja nr.	Liiklusmääruste rikkumise kirjeldus	Aeg	Võistleja nr.	Liiklusmääruste rikkumise kirjeldus	Aeg

Kohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Kohtunik (perekonnanimi)
allkiri

..... 19..... a.

võistluste nimetus ja ulatus

KONTROLLPUNKT NR.
PROTOKOLL

Asukoht

Varustus
side, esmaabi vahendid, transport

Punkt avati kell min.

Punkt suleti kell min.

perekonnanimi,
korraldusel.

amet kohtunikuna

„KP“ vanemkohtunik (perekonnanimi)

Kontrollkohtunikud }
..... } (perekonnanimi)
..... }

Võistlejad olid kohustatud „KP“ läbima korda

Võistleja nr.	„KP“ läbimise aeg (tund, min.)	Kohtuniku märkused	Võistleja nr.	„KP“ läbimise aeg (tund, min.)	Kohtuniku märkused

- „KP“ läbisid kolm korda: nr.
- „KP“ läbisid kaks korda: nr.
- „KP“ läbisid üks kord: nr.
- Ei läbinud „KP“-d (vt. võistlejate nimekiri)

„KP“ vanemkohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Kontrollkohtunikud (perekonnanimi)
allkiri

..... 19..... a.

võistluste nimetus ja ulatus

NIMEKIRI

võistlejate kohta võistlusala

kes ei startinud või ei lõpetanud distantsi katmist.

Võistluse läbiviimise kuupäev
kuupäev, kuu, aasta

Jrk. nr.	Perekonnanimi ja initsiaalid	Võistlusnumber	Organisatsiooni nimetus	Mittestartimise või võistluse katkestamise põhjus

I. Ei startinud

- 1.
 - 2.
 - 3.
- jne.

II. Saabusid finišisse, kuid ei lõpetanud distantsi katmist

- 1.
 - 2.
- jne.

III. Saabusid finišisse, kuid kõrvaldati võistluselt

- 1.
 - 2.
- jne.

IV. Ei saabunud finišisse

- 1.
 - 2.
- jne.

Kohtunik võistlejate juures (perekonnanimi)
allkiri

NSV LIIDU TERVISHOIU MINISTEERIUMI KEHAKULTUURI
JA SPORDI PEAVALITSUSELE

Moskva, Skatertnõi 4*

..... Kehakultuuri ja Spordi Valitsus
palub kinnitada uue üleliidulise rekordi vastavalt esitatud aktile.

Komitee esimees

Õppe-spordiosakonna juhataja

* Akt tuleb saata hiljemalt viiendal päeval rekordi püstitamise momendist.

AKT*

uue rekordi registreerimiseks

1. Rekordi püstitamise aeg
aasta, kuu, kuupäev, kellaeg
2. Millistel võistlustel
nimetus ja ulatus
3. Võistluste läbiviimise koht
linn, staadion, trekk,
maantee jne.
4. Millisel võistluslal ja distantsil
5. Kelle poolt püstitatud:
- a) perekonnanimi eesnimi isanimi
- b) sünniaeg (aasta, kuu ja päev)**
- c) nimetus, spordijärk
- d) parteillisus
- e) rahvus
- f) millisest kehakultuuriorganisatsioonist

Märkus. Meeskonna saavutuse püstitamisel lisatakse aktile võistlejate nimekiri antud punktis äratoodud andmetega.

6. Rekord püstitati
näidata auto, mootorratta, skutteri jne. mark
7. Tulemus
kirjutada sõnadega
8. Kelle poolt ja millal kontrolliti mõõteriistad — stopperid, kaalud,
möödulindid jt., vt. Uleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee kirjalik instruksioon 28. maist 1940. a.

* Rekordi registreerimise akt peab tingimata olema trükitud.

** Noorte puhul esitatakse notariaalselt kinnitatud koopia sünniaega tõendavast dokumendist.

9. Stopperite näidud:

1. Stopperi nr. ajamõõtja perekonnanimi
stopperi näit
2. " " " "
3. " " " "

4. Kontrollstopperi nr. (täidetakse ühe
stopperi näit
kohustusliku stopperi mittekorrasoleku puhul)

5. Pöörde sooritamise aeg või aeg esimese sõidu finišist teise
sõidu stardini
kus see on vajalik

Märkus. Auto-moto ja vesimootorspordi võistluste läbiviimisel distantsidel 1, 5 ja 10 km tuleb tingimata näidata stopperite näidud mõlema sõidu kohta eraldi.

Vanemkohtunik-ajamõõtja (perekonnanimi)
allkiri

10. Ilmastiku ja vee seisukord (temperatuur, tuule suund ja tugevus)

11. Jooksuraja, treki jm. mõõtmed

12. Mitmendal katsel püstitati rekord

13. Rekordi püstitamisest telegraafi või telefoni teel teatamise kuupäev

14. Võistlused viidi läbi vastavalt NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi Kehakultuuri ja Spordi Peavalitsuse poolt kinnitatud võistlusmäärustele.

Endine rekord oli püstitatud
poolt tagajärjega
püstitamise aeg

Peakohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Starter (perekonnanimi)
allkiri

Stardi-finiši vanemkohtunik (perekonnanimi)
allkiri

Peasekretär (perekonnanimi)
allkiri

Linn

..... 19..... a.

võistluste nimetus ja ulatus

RAJA VASTUVÕTMISE JA MÕÕTMISE AKT

Meie, allakirjutanud, poolt
 organisatsiooni nimetus
 " 19..... a. läbi viitud
 tee nimetus
 distantsiga km, kohtunike
 võistluste ja võistlusala nimetus
 kolleegiumi komisjon koosseisus:
 1. *Peakohtunik* 2. *Distantsi ülem*
 perekonnanimi perekonnanimi
 3. (amet ja perekonnanimi) koos-
 tasime käesoleva akti selle kohta, et teostasime raja vastuvõtmise ja
 mõõtmise.

Võistlusrada
 võistluste nimetus, ala ja distants
 läbiviimiseks asub
 asukoht, nimetus, milliste riiklike

 kilomeetrimärkide või asustatud punktide vahel kulgeb, tee laius
 Raja mõõtmine teostati
 maanteeõiduvõistlusteks metallist

 mõõdulindiga, krossiks spidomeetri, mõõdus kaardi järgi
 ja see vastab arvestatavale distantsile km
 sõnadega

1. *Peakohtunik* (perekonnanimi)
 allkiri
 2. *Distantsi ülem* (perekonnanimi)
 allkiri
 3. (perekonnanimi)
 allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

MOOTORI TÖÖMAHU MÕÖTMISE

AKT

Koostatud
organisatsioon

poolt läbi viidud $\frac{\text{lend-}}{\text{paigal-}}$ stardiga
kuupäev

..... tehnilise komisjoni poolt
võistlusala, distants

selle kohta, et $\frac{\text{auto-}}{\text{mootorratta-}}$ mootori nr., võistleja
perekonna-

..... võistlusnumber kontrollmõöt-
nimi ja initsiaalid

misel tehti kindlaks:

Kolvi diameeter mm, kolvikäik mm, silindrite

arv, mis $\frac{\text{vastab}}{\text{ei vasta}}$ $\frac{\text{autode}}{\text{mootorrataste}}$ klassile mootori töö-

mahuga $\frac{\text{kuni}}{\text{üle}}$ cm^3 .

Tehnilise komisjoni esimees (perekonnanimi)
allkiri

Tehnilise kontrolli kohtunikud (perekonnanimi)
allkiri

..... (perekonnanimi)
allkiri

.....
 võistluste nimetus ja ulatus

BALLASTI KAALUMISE AKT

"....." 19..... a. läbi viidud maanteeõiduvõist-
 lustest sirgteel distantsil km $\frac{\text{lend-}}{\text{paigal-}}$ stardiga osä võtnud
 võistleja mootorratta
 masina mark

külgvankris asus ballast kaaluga kg kg,
 sõnadega

mida kinnitab käesolev kaalumise akt, mis on koostatud tehnilise komisjoni poolt, koosseisus:

- 1) *Tehnilise komisjoni esimees* (perekonnanimi)
 - 2) *Tehnilise kontrolli kohtunik* (perekonnanimi)
 - 3) *Tehnilise kontrolli kohtunik* (perekonnanimi)
- Tehnilise komisjoni esimees* (perekonnanimi)
 allkiri
- Tehnilise kontrolli kohtunik* (perekonnanimi)
 allkiri
- (perekonnanimi)
 allkiri

võistluste nimetus ja ulatus

KORRALDUSTE JA ETTEKANNETE REGISTREERIMISE
ŽURNAAL

Saamise kuu- päev ja aeg	Saadud või edasi antud korralduse (ettekande) täpne tekst	Kelle korraldus (amet, perekonnanimi), kellelt saadud ja kellele edasi antud (amet, perekonna- nimi)	Edasiandmise kuupäev ja aeg	Märkused

Peasekretär (perekonnanimi)
allkiri

..... 19..... a.

JÄRGUNÕUDED AUTOSPORDIS

MAANTEESÕIT

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel esikoht ühes masinaklassis, distantstil 500 km või rohkem;

või

näidata tulemus, mis moodustab võitja tulemusest (ajast) mitte rohkem kui 103%, kusjuures osavõtjaid on vähemalt kümme;

või

näidata ühes masinaklassidest tulemust, mis ületab NSV Liidu rekordi või lähtenormi distantstil 50 km või rohkem;

või

näidata ühes masinaklassidest tulemust, mis ületab NSV Liidu rekordi või rekordnormi distantssidel: 1 km, 5 km, 10 km lendstardist ja 1 km paigalstardist (kompleks) tingimusel, et sportlasel on esimene spordijärk.

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ühes masinaklassis distantstil 500 km või rohkem tulemus, mis moodustab võitja ajast mitte rohkem kui:

110% — distantssi lõpetanud viie osavõtja juures

112% — distantssi lõpetanud kümne osavõtja juures

114% — distantssi lõpetanud viieteistkümne osavõtja juures

115% — distantssi lõpetanud kuueteistkümne või rohkem osavõtja juures;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel tulemus, mis ühes masinaklassidest, distantstil 50 km või rohkem, moodustab mitte rohkem kui 110% NSV Liidu rekordist;

või

saavutada tulemus, mis ühes masinaklassidest distantssidel 1 km, 5 km, 10 km lendstardist või 1 km paigalstardist ületab NSV Liidu rekordi, tingimusel, et sportlasel on teine spordijärk;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab kolme esimese järgu või kuue teise järgu sportlase tulemuse, saavutades seejuures 100 km või pikemal distantstil vähemalt kuuenda koha.

Teine järk

Saavutada tulemus, mis ühes masinaklassis distantsil 50 km või rohkem moodustab NSV Liidu rekordist mitte rohkem kui 120%;

või

saavutada tulemus, mis ühes masinaklassis distantsidel 1 km, 5 km, 10 km lendstardist või 1 km paigalstardist moodustab NSV Liidu rekordist mitte rohkem kui 110%;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab distantsil 100 km või rohkem kolme teise järgu sportlase või kuue kolmanda järgu sportlase tulemuse.

Kolmas järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab distantsil mitte alla 50 km vähemalt kolme kolmanda järgu sportlase tulemuse.

RINGRAJASÖIT JA KROSS

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ühes masinaklassis esikoht või näidata tulemus, mis moodustab võitja ajast mitte rohkem kui 103%;

või

saavutada spordiühingu või organisatsiooni kesknõukogu, liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistlustel esikoht ühes masinaklassis tingimusel, et antud masinaklassis lõpetavad distantsi kolm meistersportlast või kuus esimese järgu sportlast.

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis moodustab võitja ajast mitte rohkem kui:

110% — distantsi lõpetanud viie osavõtja juures,

112% — distantsi lõpetanud kümne osavõtja juures,

114% — distantsi lõpetanud viieteistkümne osavõtja juures,

115% — distantsi lõpetanud kuueteistkümne või rohkem osavõtja juures;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab kolme esimese järgu sportlase või kuue teise järgu sportlase tulemuse.

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab kolme teise järgu või kuue kolmanda järgu sportlase tulemuse.

Kolmas järk

Ukskõik missuguse ulatusega võistlustel ühes masinaklassis saavutada tulemus, mis ületab kolme kolmanda järgu sportlase tulemuse;

või

algajate võistlustel saavutada esikoht tingimusel, et antud masinaklassis võistles vähemalt viis autot;

või

autojuhtimise meisterlikkuse võistlustel tulla 10% osavõtjate hulka, kes lõpetasid distantsi ilma karistuspunktideta;

Märkus: Võistlusdistantsil peab olema mitte vähem kui 12 takistust.

või

kütteaine kokkuhoiu võistlustel tulla nende osavõtjate hulka, kes mitte lühemal kui 50 km distantsil näitavad vähemalt 40% kokkuhoiu.

Märkused: 1. Meistersportlastele, esimese ja teise järgu sportlastele peab ringrajasõidu pikkus olema mitte väiksem kui 200 km. Krossidistants peab olema suvel vähemalt 80 km, sügisel ja talvel — vähemalt 50 km.

2. Kolmanda järgu sportlastele peab ringrajasõidu distants olema mitte vähem kui 100 km. Krossidistants peab olema suvel vähemalt 50 km, sügisel ja talvel — vähemalt 30 km.

3. Spordijärgud omistatakse ainult autojuhile. Maanteeõitutes 500 km ja rohkem, samuti ringrajasõitutes ja krossides, omistatakse autojuhi abidele (kaasasõitjaille) spordijärk ühe võrra madalam kui juhile.

JÄRGUNÕUDED MOOTORRATTASPODIS

MAANTEESÕIT

Meistersportlane

Saavutada ühes mootorrattaste klassis distantsil, mis on ette nähtud võistlusmäärustes (1, 5, 10, 50 km ja pikematel distantsidel), tulemus, mis ületab NSV Liidu rekordi või rekordnormi,

või

saavutada esikoht NSV Liidu esivõistlustel ühes mootorrattaste klassis,

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda teine koht ühes mootorrattaste klassis.

Märkus: Meistersportlase nimetus distantsidel 1, 5, 10 ja 50 km omistatakse siis, kui sportlane omab esimese spordijärgu ringrajasõidus või krossis.

Esimene järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et distantsi läbib vähemalt kolme esimese järgu või 10 teise järgu sportlast (distantsi pikkus vähemalt 100 km).

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võit kolme teise järgu või kümne kolmanda järgu sportlase üle distantsil vähemalt 100 km.

Märkus: Arvestatakse võite distantsi lõpetanud võistlejate üle.

Kolmas järk

Maanteesõidu võistlustel ei omistata.

RINGRAJASÕIT JA KROSS

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel I—III koht ühes mootorrataste klassis juhul, kui võistlejate arv samas masinaklassis ei ole väiksem kui kümme;

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda IV—V koht ühes mootorrataste klassis;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht, kusjuures distantsi peab samas masinaklassis lõpetama vähemalt neli meistersportlast ja kuus I järgu sportlast. Distantsi pikkus ja komplitseerituse määr peavad vastama selle trassi iseloomule, millel peetakse NSV Liidu esivõistlusi.

Märkused: 1. Võit ühe meistersportlase üle vastab võidule kolme I järgu sportlase üle.

2. Kui võistlejate arv NSV Liidu esivõistlustel on ühes masinaklassis väiksem kui kümme, loetakse meistersportlase norm täidetuks ainult võitjal.

Esimene järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel (ühes mootorrataste klassis) esimene kuni kolmas koht tingimusel, et distantsi lõpetab vähemalt kolm esimese järgu või kuus teise järgu sportlast,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel, kus distantsi lõpetas mitte vähem kui 3 meistersportlast või 10 I järgu sportlast, saavutada tulemus, mis ei ole võitja ajast enam kui 5% halvem.

Märkus. Meistersportlase nimetuse ja I järgu saavutamiseks peab ringraja distantsi pikkuseks olema meestel vähemalt 200 km ja naistel 100 km; krossi distantsi pikkuseks peab olema: suvel — meestele 100 km ja naistele 50 km, talvel — meestele 75 km ja naistele 35 km.

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et distantsi läbib vähemalt kolm II järgu või kuus III järgu sportlast,

võit

vähemalt linna ulatusega võistlustel, kus distantsi läbib mitte vähem kui kolm I järgu või kuus II järgu sportlast, saavutada tulemus, mis ei ole võitja ajast enam kui 10% halvem.

Märkused: 1. Ringraja distantsi pikkus peab olema meestel 100 km ja naistel 50 km; krossil: suvel — meestele 75 km ja naistele 35 km, talvel — meestele 50 km ja naistele 25 km.

2. Võit ühe kõrgema järgu sportlase üle on võrdne võiduga kahe madalama järguga sportlase üle.

Kolmas järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes mootorrattaste klassis tulemus, mis ületab kolme III järgu sportlase tulemuse ja ei moodusta võitja ajast üle 130%,

võit

ükskõik missuguse ulatusega võistlustel saavutada ühes masinaklassis:

I koht — samas klassis 4 distantsi lõpetaja juures,

I—II koht — samas klassis 7 distantsi lõpetaja juures,

I—III koht — samas klassis 10 distantsi lõpetaja juures,

ja edasi — üks koht samas klassis iga 5 distantsi lõpetanu kohta.

Märkus: Distantsi pikkus: suvel meestele 50 km ja naistele 25 km; talvel meestele 35 km ja naistele 20 km.

Esimene noorte järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada esikoht tingimusel, et distantsi lõpetab vähemalt kolm II noorte järgu ja kuus III noorte järgu sportlast.

Teine noorte järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et distantsi lõpetab vähemalt kolm II noorte järgu või kuus III noorte järgu sportlast tagajärjega mitte üle 110% võitja tagajärjest.

Märkus: Ringraja distantsi pikkus noorte I järgu saavutamiseks peab olema vähemalt 100 km; krossi distants peab olema suvel vähemalt 35 km ja talvel vähemalt 25 km.

Kolmas noorte järk

Omistatakse sportlasele, kes on saavutanud: I koha — samas klassis kolme distantsi lõpetaja juures, I—II koha — samas klassis viie distantsi lõpetaja juures, I—III koha — samas klassis seitsme distantsi lõpetaja juures, ja edasi — üks koht samas klassis iga kolme distantsi lõpetanu kohta.

Märkused: 1. III noorte järgu saamiseks peab krossi distantsi pikkus suvel olema 25 km ja talvel 20 km. II ja III noorte järku ringrajasõidus ei omistata.

2. Külgvankriga mootorrattastel klassifitseeritakse kaasasõitjaid ringrajasõidul ja krossil.

3. Kaasasõitjale omistatakse sõitja järgust ühe astme võrra madalam järk.

JUHTIMISOSKUSE VÕISTLUSED

Kolmas järk

Vähemalt linna ulatusega juhtimisoskuse võistlustel saavutab järgu 10% osavõtjaist, kes lõpetasid distantsi karistuspunktideta.

Märkus: Võistlusdistantsil peab olema vähemalt 12 takistust.

HIPODROOMI VÕISTLUSED

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel esikoht ühes mootorrataste klassis.

Märkus: Meistersportlase nimetus omistatakse sportlasele, kellel on esimene spordijärk ringrajasõidus või krossis.

Esimene järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada esikoht, kui nimetatud mootorrataste klassis võtab võistlusest osa vähemalt kuus I järgu või kaksteist II järgu sportlast.

Teine järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada tagajärg, mis ei moodusta võitja ajast üle 105%, kui nimetatud klassis võtab võistlusest osa vähemalt kuus esimese järgu või kaksteist II järgu sportlast,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada esikoht, kui nimetatud klassis võtab võistlusest osa vähemalt kuus II järgu sportlast.

Märkus. Hipodroomivõistlustel peab distantsi pikkus kõigis järkudes olema vähemalt 8 km.

SISUKORD

	Lk.
I. Võistluste liigid, distantsid ja iseloom	3
II. Võistluste läbiviimise tingimused	5
III. Masinate tüübid ja klassifikatsioon	9
IV. Võistlustest osavõtjad, nende õigused ja kohustused	15
V. Luba võistluste läbiviimiseks, võistlusjuhend, võistlejate nimekiri, organiseerimiskomitee	20
VI. Kohtunike kolleegium	22
VII. Tehniline komisjon	47
VIII. Võistluste läbiviimise üldised määrused	51
IX. Määrused maanteesõiduvõistluste läbiviimiseks sirgetel distantsidel 1, 5 ja 10 km.	59
X. Määrused maanteesõiduvõistluste läbiviimiseks sirgetel distantsidel 50 km ja rohkem	61
XI. Määrused maanteesõiduvõistluste läbiviimiseks ringrajal	63
XII. Määrused võistluste läbiviimiseks trekil ja hipodroomil	66
XIII. Auto- ja mootorrattakrosside läbiviimise määrused	68
XIV. Erivõistluste läbiviimine	70
XV. Rekordid	71
XVI. Karistused määruste rikkumise eest, protestid ja edasi- kaebused	74
Lisad	76
Järgunõuded autospordis	110
Järgunõuded mootorrattaspordis	112

Toimetaja L. Riikoja.

Tehniline toimetaja A. Ruutsoo.

Korrektorid L. Saulin ja A. Sepp.

Ladumisele antud 6. II 1954. Trükkimisele antud 10. III 1954. Paber 54×84 sm, 1/16. Trükiarv 3000. Trükipoognaid 7,25. Formaadile 60×92 kohaldatud trükipoognaid 5,94. Arvutuspoognaid 5,73. Tellimise nr. 245. MB-07119. Trükikoda «Punane Täht», Tallinn, Pikk tn. 54/58.

Rbl. 1.75.

На эстонском языке.

Автомобильный и мотоциклетный спорт. Правила соревнований.

Rbl. 1.75

A-19953 II

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00357173 6